Класні ігри

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ

гом великого полководця, Буцефал був лютою бестією, від якої чого завгодно можна було сподіватись. Чого саме, того вже, мабуть, ніхто не скаже. А от чого нам сподіватися від астрологічного Коня? Кому Конячка лагідно підставить свою шию лебедину? А кому краще триматись від її копит подалі?

Загалом рік Коня сприятливий для громадської діяльності, занять спортом, різних класних зборів та шкільних мітингів. Рік досить вдалий для всяких вистав, масових шоу. Це пора дипломатів, і не тільки в політиці. Вчися будувати стосунки з ближніми своїми, виходячи не тільки з власних інтересів — не прогадаєш.

Якщо ти староста класу, не виключено, що на твою посаду гострить свої зубки хтось інший. Якщо ти ще не староста, подумай: а чого це мають потерпати твої амбіції? Та зрештою все владнається, і життя тихо-мирно котитиметься по своїй колії.

Для **Миші** рік Коня — рік катастроф. Правило № 1 на найближчі 365 днів — не міняти звичного способу життя та заздалегідь подбати про якусь надійну колоду, під якою можна було б перечекати бурю.

Абсурд — для **Коня** цей рік Коня буде несприятливий! Та факти — річ упертa, тож краще поберегти копита, хвіст та гриву. І запастись терпінням.

Відчиняйте шириг

Все, нарешті прискакав! Хто? Та не хто, а що. Рік Коня настав! За східним гороскопом. Де-де, а в нас, в Україні, коней люблять та шанують. Скільки пісень народних оспівують чи то козака на коні, чи то просто вороного або буланого, прив'язаного під деревом. Ану підніміть-но руки ті, у кого в дитинстві не було коліщатого коня! А хто в дитинстві не вистрибував зі шваброю, уявляючи, що це чистокровний арабський рисак чи принаймні нащадок Буцефала!

Хто такий Буцефал? Ну, такого соромно не знати, тим більше, що «Клас» про нього вже згадував. Буцефалом звали коня Александра Македонського, а прізвисько своє він отримав через те, що мав дуже велику голову. За що й обізвали його давні греки Буцефалом, що в перекладі на солов'їну означає «Бичоголовий». Слово, правда, не дуже солов'їне, та то вже не наша провина. Подейкують, що перед тим як стати вірним другом, поменше витикатися зі своєї нори. Просто так, про всякий випадок.

У **Вола** цього року все буде гаразд. Його звичне заняття принесе якщо не прибуток, то задоволення точно! З надійними союзниками йому під силу будуть найризикованіші авантюри.

Для **Тигра** рік у цілому спокійний, та для повного щастя нехай знайде собі якусь цікаву справу. Аби не нудитись у своїх джунглях та іншим не дошкуляти.

Для **Кота** цей рік в основному спокійний, ну а чого ще треба цьому хвостато-пухнастому любителю затишних диванних посиденьок та теплого камінного вогнища!

Дракон неодмінно мусить скористатися нагодою вирости в очах однолітків. А від конфліктів з директором, завучами та класним керівництвом краще утриматись — рік дипломатії!

Від **Змії** рік Коня потребує неабиякої обережності, та хіба їй позичати мудрості! Можливі поразки та невдалі прориви на любовному фронті, тож краще

Коза може бути спокійнісінька — рік Коня принесе їй тільки гарне. Уяви собі: цілий город капусти — і вся твоя! Про таке можна тільки мріяти.

Мавпі цього року може трапитись якась заманлива пропозиція, але якщо від неї попахує авантюрою, то нехай тримається подалі.

У **Півня** рік пройде гладенько, все буде добре, ніщо не перешкоджатиме йому лопотіти своїми крильми із зеленавим полиском, виспівувати голосистих пісень та давати раду курнику.

Радійте, **Собаки** всіх мастей та порід — рік буде напрочуд вдалим в особистих справах!

Кабани, увага! Несприятливий період, не виключено, що втрапите в якусь халепу, тож пильність, пильність і ще раз пильність! Ну й, звісно, не вішати своїх п'ятаків! Життя — смугаста штука, як дике порося.

Ну ось і все, здається, нікого не забули, всіх обійшли. А тепер, як казали колись на Сході, повернімось до наших бара-

нів. А ще краще до коней — рік Коня як-не-як! Отже, різні цікавинки про наших непарнокопитних друзів.

Якби коні вміли говорити...

Чому дорівнює 1 кінська сила і що це таке? Порившись у фізичних довідниках, ти знаходиш, що 1 (одна) кінська сила — це одиниця потужності, яка чомусь дорівнює 0,736 кіловата «у нас» та 0,746 — «у них». І нічого про те, як сила однієї окремо взятої конячки стала «кінською силою». А історія, скажу тобі, дуже цікава.

Американський винахідник парової машини Джеймс Ватт запропонував якось свою парову машину одній пивоварні. Ясна річ, за гроші. Вона мала замінити коней, яких там використовували для накачування води. Мовляв, навіщо витрачатися на коней, годувати, доглядати? Машина догляду потребує мінімального, а «їсть» тільки тоді, коли працює.

Власник пивоварні не був проти того, аби придбати машину, але як людина ощадлива призадумався: скільки тварин зможе замінити одна така машина? Або (мовою фізики) у скільки разів вона продуктивніша за одну конячку? Ясна річ, що чим більший цей показник, тим більша її

брату!

і тим менше підстав власнику пивоварні розвести руками, сказавши Ватту: «Тю, та не така вже й сильна твоя машина поряд з моїми конячками. Ану вертай мені частину грошей!»

І хитрий пивовар для порівняльних випробовувань вибрав найсильнішого коня. Попрацювавши безперервно 8 годин, конячка накачала близько 2 мільйонів літрів води. Після чого на рахівниці (калькуляторів тоді ще не було) з'ясували: за 1 секунду кінь піднімав 75 літрів/кілограмів води на висоту 1 метр. Отже, одна кінська сила — це та сила, яка за 1 секунду піднімає 75-кілограмовий вантаж на висоту 1 метр.

Та згадаймо, що кінь, вибраний пивоваром, значно перевершував своєю силою звичайного коня. Звідки витікає, що не слід зводити «кінську силу» до сили однієї конячки — кінь дещо слабший. «Ех, — сказала б ображено якась натруджена коняка, — дурять вас, а ви назвам усяким вірите!..» І махнула б розчаровано копитом.

Citius, altius, ffortius!

Такий вид спортивних змагань, як скачки на конях, відомий ще від часів єгипетських фараонів. Ніде правди діти, полюбляли Рамзеси та Хеопси на колісницях прокататися з вітерцем. Переможцями бігів на колісницях ставали свого часу і батько Александра Македонського Філіпп, і Піфагор. Здобував чемпіонський титул і римський імператор Нерон, хоч, як твердить історик Светоній, йому явно підсуджували. Любив тиран всілякі почесті так, що нічим не гребував для їх досягнення.

Скачки були популярні в Азії, Греції. 680 року до нашої ери програма Олімпійських ігор включала перегони на колісницях. Пізніше, в 648 році, почалися верхові скачки.

А одного разу сталася суперечка через те, що антична кобила на ім'я Аура ще на старті скинула з себе вершника, через що і прийшла (пардон, прискакала) на фініш першою. Сьогодні б її без вагань дискваліфікували, та греки тоді подумали інакше і присудили їй перемогу. А потім навіть пам'ятник на її могилі поставили.

Кінські курйози

Жеребець Екліпс виступав на скачках двадцять три роки і жодного разу не зазнав поразки. Його предком був арабський жеребець Дарлі, один із засновників англійської породи. Дуже дивно виглядав його екстер'єр (зовнішність): зад високий, плечі важкі, довгі, а коли він скакав, то пригинав морду до землі так, що часто жокеї летіли з нього сторчака. І тільки вже після смерті скакуна з'ясувалася причина такої витривалості: феноменально велике серце, яке важило 6 кг та ще й 300 грамів.

Непарнокопитні рекордсмени

1969. Рекорд швидкості серед рисаків належить американському коню Невель Прайду — 1 хвилина 54,1 секунди на дистанції 1 миля (1609 м).

1949. Рекордний стрибок у висоту належить чилійцю Ларрагібелю на п'ятнадцятирічному чистокровному Хуазо — 2 м 47 см.

1968. В Австралії було проведено стомильний пробіг по пересіченій місцевості для коней різних порід. Переможцем став арабський скакун Шалаві, який здолав 160 км за 11 годин 24 хвилини.

1884. Встановлено рекорд кінського довгожительства: у віці 62 років помер кінь на ім'я Біллі.

КЛАС! КЛАСНІ ігри

№ 01'2002

ЗМІСТ

Гоголь-моголь
Цікава астрологія: Дивлюсь я на небо...
Книжка для Киці: Магія Шанель
Смачного! Прянощі — не пряники. Але смачно та корисно
Та невже! Пророчі сни — від літа до весни
Поряд з нами: Знайомтеся, це — соня
Who is хто? Том Хенкс: герой Америки чи просто актор?
Страшилки від Класного: Вірусам варто вірити
Алло: телефонна розмова
Фантастика! Курд Ласвіц. Найкращий із світів
Білі плями планети: Земля Королеви Мод
Автоклас! Витвір дядечка Бугатті
Цікавенькі були!
Навколо світу на машині часу
Мода і врода: Як «дудочки» з «кльошами» посварились
Лікбез для хлопців: По драбині успіху
Класний спорт! На лижах з гори — розвага дітвори
Ух ти!.. Обережно — азарт!
Класна музика: Емма Бантон: актриса, каратистка, ще й співає! + «Здоб ши Здуб»: барабан на весь світ
Класний гіпертест: Ти та стрес: хто кого? + Klasword
Ігротека: Пробіжка з пересадкою, «5» із «36»
Гра: Тринадцятий знак Зодіаку
Головоломки
Логічні задачки: Герой Арктики, Президент клубу, + Казковий двобій, Миттєва подорож
Фокус-покус: Нескінченна нитка, Дивне роздягання, + Незвичні конверти, Зупинка пульсу
Кросворди від ДуКласа
Японські кросворди

«КЛАС!»
пізнавально-розважальний журнал №01'2002 (61)
Реєстраційне свідоцтво КВ №1929 від 10.04.96 р.
Засновник і видавець: ТзОВ «W», вул. Живова, 11
Адреса для листування: 46008, м.Тернопіль, а/с 525
тел./факс (0352) 229005, 250498
e-mail: admin@schoolboy.com.ua
Передплатний індекс: 40240
Тираж 25 000 примірників. Підписано до друку 29.12.2001
Друк: компанія «Новий друк», м.Київ, вул.Магнітогорська,1
Розповсюдження «Школярик»
Тетяна Кошелінська, Василь Косович
тел. (0352) 222397. Ціна договірна
Кольороподіл «Колір ПРО»
м.Київ, пр.Перемоги, 92/2, к.206
тел. (044) 4430235

Редакційна колегія: **Во Вік**, **ДуКлас**, **Анатолій Саган**, **Ольга Косович**
Художники: **Сергій Шемета, Андрій Урбан**, **Наталя Марцюк, Ірина Судомир**, **Світлана Словотенко, Євген Удін**
Набір та коректура **Олександра Вовк**
Технічний супровід **Андрій Зеленський**
Верстка **Олена Березовська**
Шеф-редактор **Володимир Головач**

Для «Класу» писали, малювали і фотографували:
Василь Тесля, Оксана Копак, Мар'яна Стеценко, Володимир Сушкевич, Михайло Маслій, Вадим Дишкант

© **W ltd**, 2002
При частковому чи повному передруку текстів та відтворенні графічних матеріалів журналу «Клас!+» посилання на журнал обов'язкове.

Школа виплачує заробітну плату. Учням

У тебе ніколи не виникало такої думки: як би то не залежати від батьків матеріально? Працювати піти? Не візьмуть, років малувато. Вигадати принципово новий вид палива? Вчитись треба! От якби у школі платили за п'ятірки!.. І платять! Не в нас, щоправда, але платять. У графстві Західний Йоркшир, що у Великобританії, одна школа «Ridings School», яка була колись у числі найвідсталіших закладів, пішла на оригінальний крок. Вона ввела систему матеріальної винагороди учнів. Закінчив чверть без пропусків? Отримай 5 фунтів! Не було пропусків цілий рік? Ось тобі бонус 50 фунтів! Загалом же найстаранніші та найсумлінніші мають змогу заробити протягом року 60 фунтів стерлінгів (близько 85 доларів). Результати нововведення не забарились: сьогодні цей заклад — одна з найпрогресивніших та найзразковіших шкіл країни.

Сором'язливий? Випий пігулку!

Ти — весела та хронічно здорова людина, любиш спорт і «Фанту», в тебе купа друзів, аж тут одного дня тебе починають долати сумніви у білизні власних зубів. Спочатку ти їх просто соромишся. Потім втрачаєш сон. Перестаєш посміхатися. Плачеш ночами. Біжиш до стоматолога, а він тільки розводить руками — все нормально! В такому разі не до стоматолога бігти треба, а квиток до Шотландії купувати. Твій діагноз — сором'язливість. Вчені давно вже знайшли гормон, який відповідає за нашу поведінку і настрій. Це — сератонін. А ще вони навчилися стимулювати викид цього гормону в кров. Препарат-стимулятор винайшли в Глазго, і зараз ліки від сором'язливості випробовують на 250 добровольцях, для яких сором'язливість стала серйозною перешкодою в житті. Перевірку препарату планують завершити навесні, і тоді тюхтії просто зникнуть з лиця землі, а світ сповниться сміливими, комунікабельними та привітними у спілкуванні особами. Досить буде лише проковтнути 1 пігулку «Ескіталопраму» (так називатиметься майбутній диво-препарат) — і no problem!

Finita la comedia!

Здається, скоро бамкне закономірний фінал найзнаменитішого роману в шоу-бізнесі останніх років, який почався ще наприкінці минулого століття. Так, так, ти вгадав... Брітні Спірс вийде заміж за свого бойфренда Джастіна Тімберлейка в найближчий День усіх закоханих. Принаймні всі газети тільки про це й трублять. Ще влітку в пресі з'явилися чутки, підтверджені нібито заявами юних знаменитостей, про заручини. Навіть стало відомо, що зіркова парочка призначила й дату свого весілля — 14 лютого 2002 року. Ой то буде веселуха!.. Кока-кола річкою текиме, а самих тільки гамбургерів та хот-догів буде, мабуть, кілька самоскидів!.. Тепер головне — щоб ніхто з потенційних молодят не передумав. Принаймні до зазначеної пресою дати.

Я б у хакери пішов. Дайте сотню баксів...

У самій столиці Франції Парижі відкрито унікальний навчальний заклад під назвою «Zi Hackademy», в якому навчають... основ хакерської майстерності. Заплативши за курс із 9 уроків 450 франків (трохи менше 100 доларів), студенти отримують специфічні навички, такі як, приміром, створення фальшивих номерів кредитних карток. Один з викладачів Академії, який виступає під псевдонімом Clad Strife, твердить, що уроки не мають абсолютно ніякого кримінального підтексту. Головне, каже він, — це знати, що ти можеш проникнути в систему, але ж зовсім не обов'язково в неї проникати. Студенти тут дуже різні — бізнесмени, домогосподарки, є навіть поліцейські. Всі в один голос твердять, що збираються використовувати отримані знання тільки для захисту від інших хакерів, а зовсім не для злочинів. Викладачі ж «Zi Hackademy» — висококваліфіковані хакери. У вільний від роботи час вони шукають слабкі місця в захистах різних серверів, після чого замість лізти туди й робити чорну хакерську справу повідомляють про ці недоліки системних адміністраторів.

Аж не віриться!..

Маска, ласти та... мобілка

Компанія «France Telecom» створила підводний «мобільник», покликаний забезпечити чіткий безперебійний зв'язок з будь-яким жителем суходолу прямо з-під води. До «ноу-хау» можна віднести пристрій, призначений для розмови під водою — така собі подоба кисневого апарата, якими споряджають пілотів стратосферних винищувачів. Про те, що дзвінок надійшов, абонента-амфібію повідомить світловий сигнал. Вібрації, що виникають при надходженні звукового сигналу, подаватимуться просто на череп. Кажуть, цього по самі вуха досить, аби почути співрозмовника. Телефон уже успішно протестувала група археологів, яка працює на розкопках знаменитого Александрійського маяка, і всі сказали: «Very well!» Сподобалось, значить.

Просто цікавинки

Ось якою цікавою статистикою поділився з читачами тижневик «The Sun». Якщо промасштабувати земну кулю з її 6 мільярдами жителів до села з населенням 100 чоловік з урахуванням усіх пропорцій, то вийде ось яка цікава картина: 57 мешканців цього села будуть азіатами, 21 — європейцями, 14 — американцями (як північними, так і південними), 8 — африканцями. 52 мешканці будуть жінками, 48 — чоловіками, 70 — не білими, 30 — білими. 6 чоловік будуть володіти 59-ма відсотками світового багатства, і всі шестеро будуть американцями. У 80 чоловік не буде достатніх житлових умов, 70 чоловік будуть неписьменними. Одна людина помре, дві народиться. 1 чоловік матиме комп'ютер і 1 — вищу освіту.

Балакай, скільки влізе

Любиш повисіти на телефоні? Чи маєш таких знайомих? Ні, ні, ніхто нікого не збирається засуджувати. Навіть навпаки — так тримати! На погляд учених, тривалі розмови «ні про що» — про погоду, про моду, про день, що минув — це свого роду панацея від «стресу». Традиційно хлопці воліють накопичувати свої проблеми і мовчки ковтати всякі негаразди, а балакати — для цього є дівчиська. От вони цим і користаються. Звісно, записавши продиктований з того кінця дроту рецепт торта, можна непомітно для себе перейти на хлопчисьок, посміятися над своїми неприємностями — і набути боєготовності перед лицем майбутньої загрози. А хлопці? Нехай страждають, якщо балачки — не для них.

Батьки здають позиції

Твої батьки кажуть, що навчання у школі пом'якшало? Мовляв, от коли ми вчилися, то знали все, а вас чого навчать?! Та чи справді це так? Відомий інтернет-магазин «Амазон», аби не бути голослівним, вирішив перевірити, чи справді це так, і запропонував кільком тисячам батьків пройти один з навчальних тестів, призначених для 11-річних школярів. І от що вийшло: жоден з них не відповів правильно на всі питання тесту. Зарахувати результати можна було тільки третині батьків, причому на таку-сяку нормальну оцінку могли б розраховувати якісь мізерні 16%. Рівень батьківської ерудиції бив наповал: більша половина з них не могли пояснити, чому Сонце рухається по небу, майже половина не змогла зрозуміло сказати, що таке квадрат числа, і знову ж таки більша половина дорослих назвала останнім правителем Риму Юлія Цезаря. І після всього ці люди забороняють нам копирсатись у носі?

Мандалай

«Пам-пам-пам, парам-пам-пам» — зовсім не по-роббіуїльямсівськи, але так він співає, і слова цього з пісні про дорогу на Мандалай не викинеш. А що ж то за Мандалай такий, що про нього цілі пісні складають? Виявляється, є таке містечко Мандалай, яке займає особливе місце в серці кожного британця. А от знаходиться воно зовсім не у Британії, а в далекій-далекій Бірмі. У недобрі колоніальні часи там знайшла притулок база королівського військово-морського флоту. Як відомо, кожен англієць у душі — морський вовк. Ще англійський письменник Редьярд Кіплінг (той, хто «Мауглі» та силу всяких інших цікавих речей написав) оспівав у своїх віршах цю британську «перлину біля моря», створивши твір під назвою «По дорозі в Мандалай». Віршовані рядки про Мандалай дуже популярні серед англійських моряків, і з часом стали народними. Роббі Уїльямс і собі вирішив зробити внесок у популяризацію далекого бірманського селища, але текст Кіплінга замінив на свої слова. Вийшло таке собі весело-безшабашне «пам-пам-пам», просто приречене на шалений успіх. А в останні десятиріччя слово «Mandalay» набуло ще одного значення: так називається мережа казино та інших центрів розваг, що працюють по всьому світу. Можливо, що про дорогу саме в такий «Mandalay» і співає Роббі Уїльямс. Хто його знає?

Дивлюсь я на небо...

Як часто ти задивляєшся у зоряне небо? Розумію, завжди кудись поспішаєш, голову до неба підняти ніколи. А шкода, зорі можуть розказати багато цікавого.

Початок нашої цивілізації

Не так давно вчені вели відлік цивілізації від Давньої Греції. Та коли були розшифровані єгипетські ієрогліфи і клинопис Месопотамії, прийшли до висновку, що спочатку був Шумер. А є чимало доказів, що давня культура існувала й на території, яка тягнеться від Галичини і Закарпаття через нижній Дунай до берегів Адріатичного моря. Центром її була сучасна Черкащина. Те, що ця культура належить до найдавніших цивілізацій світу, можна довести за допомогою... астрономії. Не віриш?

Усім відомо, що цивілізація починається тоді, коли люди, обравши якесь відповідне місце, осідають на ньому, починають будувати міста, захищаючи їх від ворогів, займаються господарством... У період розвитку хліборобства у людей виникало безліч проблем: коли краще сіяти хліб? Коли землю обробляти? Коли жнивувати? Потрібний був годинник. І таким «годинником» стало небо.

На сьомому небі

Про небо існує багато легенд та переказів, які народжувались упродовж віків. Скажімо, у спільноарійських віруваннях одночасно існувало кілька небес, які люди називали по-різному: кришталевими небесами, мідними, скляними та ін. Це залежало від різного сонячного освітлення єдиного для людей неба. Наші предки вважали, що небо — це площина прозора, але досить тверда, аби утримувати на собі всіх небожителів. Десь вона поєднується із землею, але де? Ніякий смертний туди ще не дійшов. На небокрай могли потрапити лише душі мертвих, та не самі, а з допомогою небесних ангелів: ті відносили їх туди. Так давно вважали наші предки. Найспостережливіші з них помітили, що зорі, які щоночі з'являються на небі, пропливаючи по ньому, зникали десь за тим небокраєм, на заході сонця.

Якщо уважно дивитися на зоряне небо в один і той самий час, скажімо, опівночі, можна помітити, що небо змінюється. Сузір'я, яке вчора було просто над головою, сьогодні змістилося на захід. А за місяць над головою висітиме вже інше сузір'я. Так за рік над головами наших далеких прародичів пропливало 12 сузір'їв. Як їх розрізняти? Звісно, за назвами! І всім світилам люди давали назви.

Це були, як правило, імена богів, яким поклонялися у ті часи. Сьогодні ж ми називаємо сузір'я здебільшого по-давньогрецьки, планети — латиною...

Отже, зорі рухалися по небу. Для хліборобів найважливіша пора року — весна, коли треба сіяти. Тому сузір'я, на яке припадав день весняного рівнодення, люди почали вважати найважливішим, а бога цього сузір'я шанували як найголовнішого верховного бога. Цей закон діяв також у шумерів, у єгиптян, у давніх загадкових кітян... Ну а ми чим гірші?

Та все ж таки, чому вчені прийшли до такого цікавого висновку про нашу цивілізацію? Через рік небо виглядатиме майже так само, як і минулого року. Майже, але не так само. Є таке явище, як прецесія земної осі. Слово «прецесія» означає рух осі обертання твердого тіла по круговій конічній поверхні. Для прикладу, візьмемо в руки іграшкову дзигу. Якщо її добре розкрутити, спочатку вона здається нерухомою, а потім її вісь починає описувати конус. Земна вісь також описує конус у просторі, тільки дуже повільно. Щоб описати повний конус, Землі знадобиться понад 25 років. Прецесія призводить до того, що за той час, поки наша планета робить повний оберт навколо Сонця, тобто за рік, зоряне небо не встигає слідом за нею й собі зробити повний оберт. А це означає, що головне сузір'я за рік не встигає у ніч весняного рівнодення стати на своє місце.

Спостерігаючи за небом, люди помітили, що

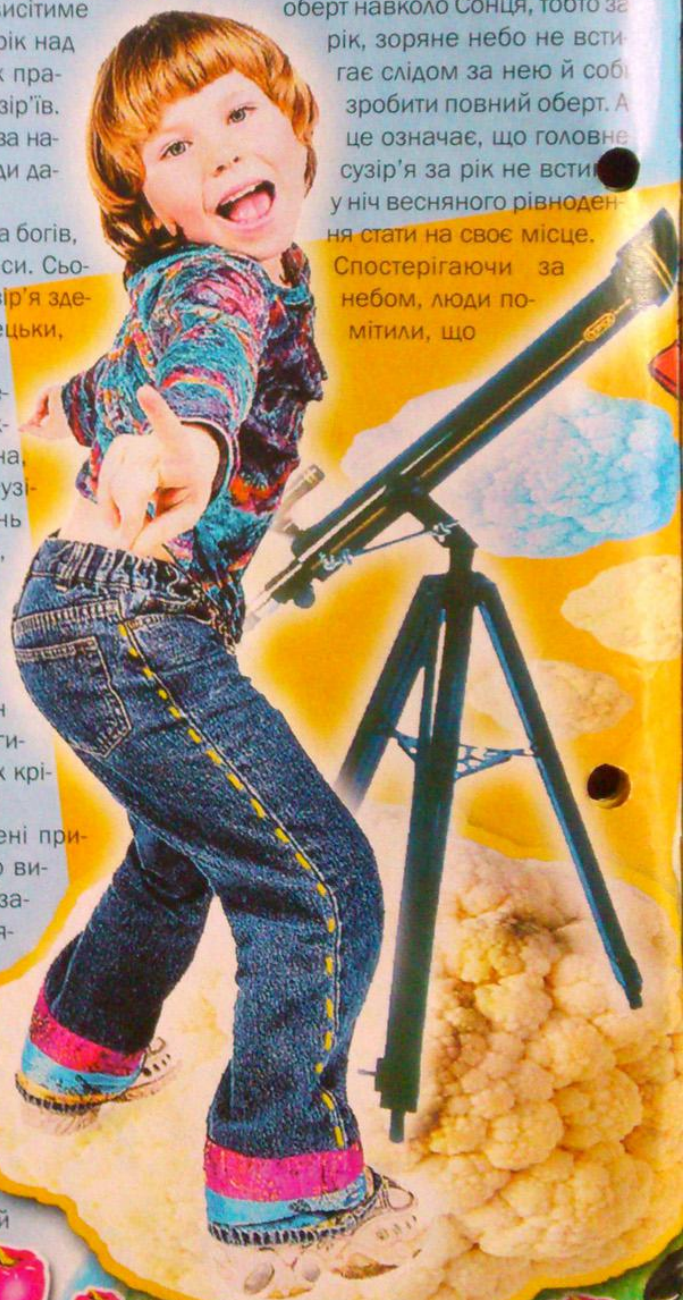

приблизно за дві тисячі років їхній головний бог перестав бути головним. Чому? Бо день весняного рівнодення вже встиг за такий час переміститися в інше сузір'я, яке й стало головним. Звідси випливає своєрідне доведення. Найдавніші відомі цивілізації існували у IV-III тисячолітті до н.е. День весняного рівнодення припадав тоді на сузір'я Тельця, а верховним божеством вважався Бик. Культ Бика існував у шумерів, єгиптян і крітян. У Єгипті поклонялися священному бику на ім'я Апіс. На Кріті бика звали Мінотавром. Шанували Небесного бика і наші предки у Придніпров'ї. Звався він Волос.

Через дві тисячі років день весняного рівнодення змістився до сузір'я Овна. Овен став головним богом. Єгиптяни почали поклонятися богові на ім'я Амон-Ра (Амон — овен, Ра — сонце), який зображався з баранячою головою. Найяскравіша зірка сузір'я Овна сьогодні називається Гамаль, по-арабськи це «дорослий баран».

Нині людство живе в епоху Риб. День весняного рівнодення припадає на сузір'я Риб. А тепер уважно проаналізуємо, що відбувалося в українській астрології. Довгий час головними богами наших предків був бог світла Полель (Пель), якого згодом греки перейменували на Аполона, та його сестра, богиня води — Леля (Дана, Діва), яка у греків стала Артемідою. Небесним тілом, що символізувало бога світла, була найяскравіша зірка зоряного неба, яку так і називали — Полель. У єгиптян він називався Сотіс, а тепер ми називаємо його Сіріус. Символом Лелі було і донині залишилося сузір'я Діви. Багато народних обрядових свят, які дійшли до нас із глибини віків, пов'язані з вшануванням цих божеств. Це і водохреща, і русалчин великдень, і найбільше та найцікавіше з них — купальське свято, що символізує поєднання води і вогню. Коли на берегах річок розпалюють вогнища і стрибають через вогонь, відбувається очищення душі й тіла. Леля і Полель були близнюками, це — діти богині світової гармонії та любові Лади. Греки назвали її Лето, а римляни — Латона. Жодне небесне світило не носило імені богині Лади, тому що її вважали матір'ю усіх небесних світил одразу.

Батьком близнят був Див, який символізував небесне склепіння, денне небо. Вночі його вже величали Сварогом, і він ставав богом небесного вогню, нічного зоряного неба (зодіаку).

Історія світових цивілізацій свідчить, що культ близнят Лелі та Полеля міг виникнути лише тоді, коли день весняного рівнодення припадав на сузір'я Близнят, тобто, за підрахунками, в VI-V тис. до н. е. Отже, мінімальний вік української цивілізації щонайменше 6-7 тис. років.

Батько історії Геродот стверджує, що за півтори тисячі років до нашої ери бог небесного вогню Сварог подарував нашим предкам Золотий Плуг і навчив їх сіяти хліб. Плугом колись називали сузір'я Оріон, яке в день зимового сонцестояння, на Різдво, вранці заходить за горизонт. Звичайно ж, прадавнім хліборобам окрім плуга потрібна була ще й борона. Колишня небесна Борона — це сучасна Кассіопея. А Велика Ведмедиця називалася колись Возом, або Колісницею. Винайшовши колесо, яке стало елементом колісниці та воза, люди гордо помістили свій винахід на... небо

Мала Ведмедиця називалася Пасікою. А Плеяди в сузір'ї Волоса, більш відомого нам як Телець, називалися Квочкою, або Бабою. Грецький поет Гесіод писав, що Плеяди ділять рік на дві частини. Коли навесні Баба з'являється вранці на небі, настає початок літа, а коли Баба вранці заходить за горизонт, починається «бабине літо», приходить зима.

У Сварога був заступник — Перун, бог блискавки та грому. На небі йому відповідає зодіакальне сузір'я Стрільця. Стрільцем називали Перуна, або Стрибога, предки теперішніх галичан. Вранішня зірка Венера називалась на Україні просто Зорею. А найбільше небесне світило Сонце мало колись ймення Дажбог. Згодом воно міняло свої імена: навесні — Ярило, бог весняного рівнодення, влітку Сонце — це грізний Симаргла, а восени, в час осіннього рівнодення, сонце називали Святовидом. Місяць був древнім предком народу. Він називався Дідухом, Василем або Колядою. В день народження Місяця в хату заносили Дідух, що був оберегом від усього злого.

А мати-земля — це богиня Берегиня. Спочатку Берегиня символізувала всю галактику, а Землею вона стала трохи пізніше, коли з неба впав Золотий Плуг.

МАГІЯ ШАНЕЛЬ

Добридень, Кицю моя досконала. Скажи мені, чи є на світі дівчисько, яке б не прагнуло бути найпривабливішим, найчарівнішим створінням на планеті? Добре, добре, можеш не казати — відповідь твою я бачу у твоїх очах. Авжеж, кому неприємно чути компліменти на свою адресу, бачити вогник цікавості в очах друзів та знайомих. А якщо це ще й представники протилежної статі!.. Та задля них дівчата на все підуть — модний одяг, вишукані аксесуари, всіляка косметика... Ну і особливого шарму прекрасній половині людства, звичайно ж, додають парфуми.

А яких тільки не існує у світі ароматів... Але серед них є також свої кумири, які завоювали прихильність красунь, незалежно від того, в якій країні вони живуть, чим займаються і скільки їм років. Тим більше, що вік — поняття відносне. Саме до таких, визнаних світом, належать парфуми «Шанель №5». Цей аромат став улюбленим для багатьох відомих жінок земної кулі, серед яких Жаклін Кенеді, Мерилін Монро та Мадонна. Минулого року «Шанель №5» відзначила своє... 80-річчя. У далекому 1921 році легендарна Коко Шанель у Франції вперше презентувала ці парфуми, які принесли їй і всесвітню славу, і багатство. Час минає, змінюються смаки, уподобання та ідеали людей, але «Шанель № 5» у кришталевому флакончику не втрачає своєї магії.

Майже шпигунська історія

Одного разу, подорожуючи в Монте-Карло, Шанель побувала у містечку Грас, що на півдні Франції. Сьогодні цей мальовничий куток, що розташований в горах над Ніццою, називають столицею парфумерної індустрії. На 40 тисяч мешканців припадає понад десять фабрик, що випускають знамениті французькі парфуми. Саме тут Шанель познайомилася з хіміком-парфумером Ернестом Бо. Від нього вона довідалась про 24 основних компоненти, що стали основою нового аромату, придуманого паном Ернестом. Тоді Коко, додавши власних складників, змішала в одному флаконі 80 різноманітних компонентів. З 20 парфумерних пробірок Шанель вибрала п'яту, доповнивши аромат запахом конвалії, що навіював їй спогади юності. Вона назвала цю прекрасну «суміш» своїм іменем, додаючи порядковий номер пробного флакончика. Взагалі число 5 Коко вважала щасливим. Так з'явилися на світ вишукані парфуми — «Шанель №5». «Я певна, що вони можуть принести справжнє задоволення. Жінка, яка взагалі не користується парфумами, не має майбутнього», — так говорила Шанель. У 1924 році вона відкрила свою парфумерну фірму, запросивши до співпраці братів Вертхаймерів. І навіть якщо б мадемуазель Коко не придумала у своєму житті більше нічого іншого, вона б все одно увійшла в історію людства.

Ваш вихід, мадемуазель!

Доля некоронованої королеви моди нагадує казку про Попелюшку.

Народилась Габріель Шанель у 1883 році в маленькому містечку Сюмор-ен-Луар. Її батьки були небагатими і скромними людьми. Батько, Альберт Шанель, багато роз'їжджав по Франції, заробляючи гроші. В 12 років дівчинка втратила матір і опинилась у монастирському притулку для бідних сиріт. Вимушена багато років носити стандартну, однакову для всіх форму, вона мріяла про красивий одяг, про те, що колись сама зможе одягнути всіх жінок по-своєму. Через п'ять років Габріель поїхала в гості до своєї тітки в Мулен. Тітка Жулі була власницею невеликого ательє мод, де маленька Шанель із задоволенням проводила свій час. Вчилася шити, вишивати і прикрашати капелюшки.

Коли Габріель виповнилось 20 років, вона почала шити жіночі костюми для верхової їзди. Багаті клієнтки час від часу запрошували дівчину на свої вечірки. А за якийсь час, завоювавши добрий авторитет у богемних колах, вона почала кар'єру співачки в одному з паризьких барів під назвою «Ля Ротонд». Професійності вокалу Шанель явно не вистачало, але відвідувачі цього закладу любили французькі популярні пісні у її виконанні, особливо пісню «Коко». Аплодуючи, вони підспівували і вигукували: «Ко, Ко! Браво! Ко, Ко!» Так у Шанель з'явилося прізвисько Коко, яке скоро стало відоме на весь світ.

Насклавши трохи грошей, у 1913 році в самому центрі міста Віля, яке вважалось літньою столицею Франції, Коко Шанель відкриває свій перший магазин. У цьому ж році Шанель уперше в історії моди представляє модель пляжного костюма. Так що всі сучасні купальники з'явилися саме завдяки їй, зрештою, як і багато інших речей у світі моди, без яких сьогодні важко уявити собі життя будь-якої дівчини чи жінки. Наприклад, до винаходів Шанель належить всім знайома сумочка

через плече, жакет-кардіган, класична «маленька» чорна сукня, жіночі штани, біжутерія і коротка стрижка а-ля гарсон — усім цим Висока Мода завдячує Коко Шанель.

Наприкінці 1915 року бізнес Шанель починав набирати нечуваних обертів. Вона стає власницею фірми в Біарріці, що нараховує вже понад 300 працівників. З престижних салонів її моделі «виходять» на вулиці, і не тільки на французькі.

Найкращим часом для своєї кар'єри Коко Шанель вважає 1921-1939 роки. Відкривається багато магазинів під вивіскою «Шанель». Одночасно з випуском парфумерії вона займається дизайном ювелірних виробів. У моду входить біжутерія, придумана Коко.

Тріумф у 70 років

У 1954 році, після тривалої паузи 70-річна Шанель повернулася у світ моди. Вона створила нову колекцію моделей, показ якої в Парижі закінчився... провалом. Ні, я не помилився. «Нічого нового вона не принесла!», — обурювались критики. Але в цьому, мабуть, і була таємниця успіху Шанель: нічого нового, окрім вічної, ніколи нестаріючої елегантності! На той час трон у царстві моди Парижа належав Крістіану Діору. Про стиль його Шанель висловилась так: «Його жінки виглядають, як крісла. Він надягає на них чохли. Мода — це чорна сукня, напарфумлена «Шанеллю №5»!»

Не пройшло й півроку, як мадемуазель Коко уже аплодував Нью-Йорк. Почалася її співпраця з Голлівудом. Шанель створює багато речей і фасонів, які не виходять з моди до наших днів. Скажімо, короткий жакет з порів на рік. Коко стала королевою моди. Хоча сама вона була скромною і працьовитою.

Ідеї нових фасонів приходили до неї навіть уві сні. І тоді Шанель прокидалась і сідала працювати.

Її любили, поважали, нею захоплювались. Її краса та елегантність причаровували багатьох людей. Серед її друзів були такі постаті, як французький кінорежисер Жан Ренуар, художник Тулуз-Лотрек, балетний імпресаріо Сергій Дягілєв, композитор Ігор Стравінський, драматург Жан Кокто та ін. А легендарний Пабло Пікассо назвав Шанель «найрозсудливішою жінкою на світі». За своє життя Коко Шанель пережила кілька бурхливих романів, які так ні до чого серйозного і не привели. Її робота стала її життям.

Померла мадемуазель Коко 10 січня 1971 року в номері готелю «Рітц» у Парижі — через дорогу від розкішного «Будинку моди Шанель», відомого на весь світ. Це сталося в неділю. Можливо, у вільний від роботи час 88-річна Шанель просто захотіла відпочити...

А в 1924 році на висоті модного Олімпу з'являється строга «маленька» сукня чорного кольору, яку мадемуазель Коко придумала на одній з вистав російського балету в Парижі, відчувши раптове роздратування помпезними різнокольоровими сукнями, якими був сповнений весь зал театру.

Великою популярністю користуються спідниці-плісе та водонепроникні плащі, які також ввела у гардероб жінок Коко Шанель. Появилися перші моделі зі штучно припіднятими плечима, добре відомі всім нам сьогодні.

Поза сумнівом, Шанель здійснила справжню революцію у жіночій моді, зробивши її практичною, привабливішою та елегантнішою. Вона створила образ жінки XX століття, звільнивши її з полону довгих й широких спідниць та задушливих тісних корсетів, що заважали рухатись. Стиль Коко Шанель — це прості та строгі лінії, які підкреслюють привабливість фігури та приховують усі недоліки (якщо вони є).

довженою спідницею або маленька сумочка на ланцюжку. Логотип з ініціалами Коко Шанель — «СС» — можна побачити скрізь, сотні тисяч речей вказують на стиль «від Шанель». Легендарна жінка перетворилась на управителя найбільшого центру світової індустрії моди. Прибутки її імперії складали 160 мільйонів дола-

Прянощі — не пряники! Але смачно та корисно!

Люблю смачно попоїсти, щось смачненьке розповісти. Про солодке, про кисленьке... А ще про прянощі. Цікава штука, скажу тобі.

Прянощі: як і коли потрапили на столи

Історики твердять: ще люди в епоху палеоліту (а це 450 000-500 000 років тому), вживаючи сире м'ясо, покращували його смак різними рослинами, плодами, корінням. Ось тут і починається історія прянощів. Уже 50 000 років тому людство знало кмин, мак, дягель, пастернак...

У Вавілоні вживали в їжу кріп, шафран, кардамон, коріандр... Вавілонські купці, що запровадили продаж прянощів, розповсюджували їх сухопутними караванами та кораблями по річках Євфрат і Тигр. Цар Ассирії Меродах-Баладан (721-710 рр. до н.е.) написав першу книгу практичних порад щодо вирощування прянощів, яких на той час уже було відомо близько 60 видів. У давнину перси використовували кілька сортів цибулі та часнику, не гребували шафраном та коріандром.

Китайський імператор Хованг-Ті за 2700 років до н.е. вживав прянощі разом з овочами для лікування. Добре всім відомий чорний перець колись вирощували лише в Індії. З цієї країни він помандрував з воїнами Александра Македонського. Давні греки знали багато прянощів, їм була відома кориця і гвоздика, кілька видів чорного перцю, імбир і мускатний горіх.

У Єгипті знали понад 300 найменувань смакових добавок рослинного походження. Єгиптянки перші почали використовувати прянощі в косметиці. Дуже популярні були в них аніс, фенхель, м'ята і петрушка.

Епоха великих гастрономічних відкриттів

У 1099 році, після взяття хрестоносцями Єрусалима, Європа познайомилася з виноградом, фініками, мигдалем, інжиром, незнаними доти рисом та цукром, пахучими прянощами. Венеціанський мандрівник Марко Поло 17 років пробув на службі в татарського хана Хубілая. Разом зі своїм господарем він побував у Китаї, в Ефіопії, на Цейлоні, Яві та Суматрі. У 1298 році Марко Поло написав книжку про свої мандри та цікаві відкриття. Для мешканців Європи багато речей, описаних автором книги, були дивними, як, скажімо, існування паперових грошей у Китаї, добування вугілля з-під землі та релігійні традиції чужих народів. Не обминув Марко Поло своєю увагою і прянощі.

Венеціанська торгівля тривала до 1453 року, поки турки не захопили Царгород з Єгиптом. Тоді естафету торгівлі в свої руки перебирає Португалія. У 1460 році португальські кораблі, повертаючись із С'єрра-Леоне, везли велику партію чорного перцю, довкола якого відбувалися просто детективні історії. За наказом короля Жуана II, Педро ді Ковіло переодягнувся арабським купцем і зайнявся розслідуванням походження прянощів. Сівши на корабель в Адені, він потрапив на Малабарське узбережжя (південно-західна частина Індії). Тут він роздобув важливу інформацію про арабську торгівлю, про використання мусонів під час морських подорожей.

У 1492 році вирушив на пошуки морського шляху через Атлантику Христофор Колумб. Його бортовий лікар Чанка тоді відкрив, але недооцінив властивості солодкого перцю. Про нього Європа дізналася значно пізніше.

А в 1498 році організував свою експедицію в Індію португальський мореплавець Васко да Гама. Багато учасників цієї експедиції загинуло, але компенсацією за усі «неприємності» був цінний вантаж прянощів, дохід від продажу якого покрив усі втрати.

За наказом короля Карла V, в 1519 р. вийшла у плавання іспанська тихоокеанська експедиція під командуванням португальця Маґеллана. На Філіппінах

ких островах Магеллан загинув, а з 265 членів цієї експедиції залишилось 18 моряків. На єдиному вцілілому кораблі вони привезли великий вантаж гвоздики. Наступний похід по прянощі припадає на 1595 рік, коли голландська експедиція досягла берегів Східної Індії.

Англійські торговці важко переживали голландський бізнесовий тріумф. Деякі з них звернулися до королеви Єлизавети I з проханням надати їм право монопольної торгівлі між Англією та Індією. Королева погодилася, і перша експедиція, очолювана Джеймсом Ланкастером, повернулась на кораблях, доверху наповнених прянощами.

Спеції поширювались по світу. Багато країн із сприятливим кліматом почали самі вирощувати завезені здалека прянощі. У Європі розповсюдженню пряних культур у середні віки можна завдячувати різним монастирським орденам. У монастирях були вишукані та якісні кухні, використання спецій ставало тут звичним явищем. Люди зрозуміли, що вживання прянощів — це не лише модно і смачно, а й корисно.

Арсенал для господині – в банці, в склянці і в торбині...

Жодне свято не обходиться без святкового столу. І зовсім не обов'язково, щоб стіл вигинався від кількості страв. «Не кількість, а якість», — так повинна мислити справжня господиня. Та не досить просто тримати на своїй кухні безліч баночок і торбинок зі спеціями та приправами. Треба ще й уміло їх використовувати, знати, що до чого можна додавати, щоб не зіпсувати страву взагалі. Одне слово, не перестаратись!

Звичайний салат, де вже є кріп і петрушка, можна доповнити розмарином. Наші предки вважали, що ця рослина має неабиякий позитивний вплив на людей, робить їх веселими, життєрадісними і щасливими. Колись розмарин був обов'язковим складником «Еліксиру молодості».

Якщо ти любиш салат з риби, додай до нього шафрану. Смак салату стане більш насиченим і вишуканим. Ця рослина була завезена в Іспанію арабами ще в 10 ст. Назва походить від арабського «за-фран» — «бути жовтим». Жовто-оранжеві квіти рослини і сьогодні використовують як харчовий барвник. У невеликих кількостях шафран зміцнює систему травлення, покращує засвоєння страв в організмі.

У соуси та паштети прийнято додавати імбир, який активізує розумові здібності, покращує пам'ять і швидко знімає втому. Кажуть, що імбир допомагає долати стреси і підбадьорює людину, допомагає стати рішучою та цілеспрямованою.

До м'яса часто додають мускатний горіх. Його батьківщина — острови Індонезії: Ява, Суматра та інші. Це дерево росте 100 років, висотою сягає 20 м. Великі дози горіха небезпечні, а в малих кількостях він покращує смак перших страв, риби, птиці, овочевих салатів та навіть солодощів. Мускат покращує пильність людини, активізуючи ритм життя.

Майоран, кмин, коріандр

Майоран прийшов до нас з Африки. Його вживали ще давні греки та римляни. Ефірні олії, які містяться в майорані, використовують у фармацевтичній промисловості. Важко уявити собі смак запеченої гуски, курки чи домашньої ковбаски без майорану. А вживати його слід у правильних пропорціях. У дієтичному харчуванні майоран використовують як замінник солі та для покращання роботи шлунка.

Кмин додають до сирних паст, омлетів та різноманітних хлібних виробів. Запечене м'ясо чи курка, заздалегідь посипані кмином, будуть надзвичайно ароматними та соковитими. А ще кмин додають до салатів, наприклад, з квашеної капусти і моркви. Багатьом людям перестав би смакувати чорний житній хліб, якби до нього забули додати кмин. Дуже добре компонуються з м'ясом сухі подрібнені плоди коріандру — одні з найдавніших прянощів. У кавказьких рецептах часто використовують свіже листя цієї рослини, яке називається кінза. Коріандр допомагає спокійніше витримувати різні психологічні навантаження, не реагувати на грубість та роздратування інших, покращує стійкість нервової системи. Окрім м'ясних страв, коріандр покращить смак риби, страв з гороху та квасолі, солодких пряників, яблучних пирогів та... кави.

До речі, смак кави доповнить і кориця. Недарма ж її називають царицею десертів. А отримують її з внутрішньої сторони коричника цейлонського. Корицею посипають різноманітні вироби з тіста, додають до запіканок і начинок. У малих дозах кориця сприяє травленню і покращує апетит. А ще є ваніль, гвоздика, аніс... Без них теж у солодкій кулінарії не обійтись. Але про ці та інші прянощі — іншим разом. До нової «пряної» зустрічі!

Пророчі сни — від літа до весни

Як часто життя виправдовує давню приказку: «Сон в руку!» Пророчий сон. А чи існує такий взагалі!? Чи може свідомість подолати бар'єр часу та побачити те, що трапиться, чого і вигадати не так просто!?

Сюжети великих, снами написані

Відповідь на ці запитання тобі дадуть численні приклади відомих людей. Про це написано і в їхніх біографіях, і в художніх творах. Не секрет, що більшість сюжетів — із життя.

У молодості Марку Твену наснився моторошний сон. Він побачив, як у вітальній кімнаті на двох стільцях стоїть залізна труна, а в ній лежить його менший брат Генрі. На грудях у нього — невеличкий білий букет із яскравою червоною квіткою посередині. Минуло якихось кілька днів, і пророчий сон збувся! Брат загинув під час подорожі — на пароплаві вибухнув паровий котел... І от весь сон, немов здубльований, був перед Марком Твеном у всій повноті темних барв. Так, точнісінько так, як і наснилось йому: у вітальні лежав брат, а одна поважна тітонька принесла невеличкий букет із червоною квіткою посередині.

Зазвичай пророчі сни — на щось погане. Вони попереджають нас, але ми, довіряючи власній легковажності, не довіряємо їм і згадуємо лише тоді, коли вже сталося непоправне.

У 1966 році в невеличкому шахтарському містечку Великобританії стався гігантський зсув грунту. На лихо, він звалився на школу, загинуло багато дітей. Не вдалося врятуватись і дівчинці, котра за кілька днів до нещастя розповіла батькам свій пророчий сон. Вона казала, що у сні наче сповзла у школу, а потім не було нічого — суцільна темрява і... Жодного страху перед смертю.

У сні все не так, як удень. Ми спимо і забуваємо про час. У снах бачимо те, що було, є і що... буде. Події та люди перемішуються в дивному просторі, забуваючи про плинність часу. А скільки розповідей та легенд свідчать про те, що померлі можуть приходити і попереджати нас або ж нагадувати про те, що не встигли звершити у своєму земному житті!

Коли помер Данте, його близькі з відчаєм з'ясували, що немає повного тексту «Божественної комедії» — бракує цілого розділу «Рай». Минуло понад місяць безрезультатних пошуків. І коли останню крихту надії було втрачено, один із синів Данте побачив у сні свого батька. Той узяв його за руку, повів у кімнату і вказав на підвіконня за шторою. «Те, що ти так довго шукав — тут!» — сказав Данте з потойбіччя. І щез. Син не чекав до світанку, а розбудив своїх рідних і пішов за вказаним маршрутом. Вони знайшли цю частину. Хіба ж не диво!?

Пророчі сни — на замовлення

От вам і символи, от і пояснення. Між символом сну та тим, що він може означати, нема логічного зв'язку. Про це знали укладачі перших сонників. Та все ж... Якщо й існує певний зв'язок, то універсального пояснення він не має... Тим упертішою є спроба пояснити сни. А для того, щоб викликати пророч сон, у різних народів існують спеціал засоби: у китайців — опіум, в ацтеків пейотль, у давніх греків — сома. Сиб ські шамани залюбки смакують нас єм з моремух. А в Давній Іудеї для хто хотів побачити щось із майбутн го, ладнали постіль серед гробів. Ва лоняни для такої місії прямували пр сто до храму бога Бела і спали там овечих шкурах.

Важко сказати, чи були ці героїчні спр би помічними. Та практика триває.

Коли мрії збуваються...

Письменнику Джозефу Редьярду Кі лінгу наснився урочистий бенкет, де він сам був присутній. Та побачити де філяду у всій красі йому не вдалося через надмірно велике черево одного габаритного гостя. А потім якийсь незнайомець захотів перемовитися словом-другим... Через шість тижнів сталось саме так, як у сні...

Роберт Льюїс Стівенсон ніколи не приховував, що сюжети розповідей черпає зі снів. І переконував усіх направо й наліво, що дещо йому може наснитися й за власним бажанням. На початку своєї авторської кар'єри він написав розповідь про роздвоєння особистості. Одна половина героя була позитивною, а інша — негативною. Розповідь він назвав «Супутник». Видавець порадив допрацювати текст, бо, на його думку, ідея хороша, а сюжет купи не тримається. Стівенсон чемно сів за переробку, але

робота ніяк не клеїлась. У відчаї він вирішив, що сюжет повинен йому наснитися. І справді, те, що наснилося йому, Стівенсон ретельно «переписав»... Так із невдалої розповіді «Супутник» було створено чудовий твір «Дивна історія доктора Джекіля та містера Хайда».

Страшна сила недосипання

Як шкода, що третина нашого життя минає у снах! Томас Едісон, винахідник електричної лампочки, свого часу запевняв, що більшість людей сплять удвічі більше, аніж треба. А надмірний сон шкодить здоров'ю та знижує нашу працездатність.

Сучасні медики переконують, що теперішнім людям, навпаки, вкрай бракує сну. Чим вищий рівень життя, тим більше люди жертвують природною потребою спати. Ночами вони вчаться, пишуть повісті, романи та шпаргалки, роблять фінансові підрахунки і напевно не знають, що норма сну для людини — 9 годин.

Наші друзі парнокопитні сплять усього 3 години на добу, але ж у них чимало часу й на те, щоб подрімати стоячи. Слон та корова сплять по 4 години, слон — у савані, корова — у стайні. Собака, свиня та морська свинка долучаються до людських термінів — 8-9 годин здорового посопування у дві дірочки із заплющеними очима. Їжачки, бобри, тушканчики, білки та коти віддають цьому задоволенню аж 15 годин на добу. А кажани та опосуми куняють (страшно сказати!) по 20 годин із 24-ох. Останнім часом у мене навіть побоювання виникають, що деякі люди пішли не від мавпи, а від сумчастих. Особливо, як побачу Пундика на пешому уроці.

Люди надто безпечно ставляться до зумисного безсоння. А дарма: лабораторні білі миші помирали від неспання уже на 10-ту добу. У відважних експериментаторів-безсонників учені прослідковували порушення розумового балансу. Доходило вже й до того, що вони просто не могли зосередитися на елементарних речах: розставити літери в алфавітному порядку. А що там уже казати про галюцинації та всякі зорові порушення!..

Та подивимося на проблему з іншого боку. Це вже не жарти і аж ніяк не експерименти. Є люди, які не можуть спати роками. Їм не допомагають ні транквілізатори, ні природні засоби — геть нічого!

Житель Мінська (Білорусь) Яків не міг спати... 17 років. Причиною стала звичайна побутова драма. Ревнива дружина отруїла благовірного, який пережив клінічну смерть і пролежав тиждень у коматозному стані. Після цього Яків по-новому почав дивитися на світ, на людей і навіть на себе. А з плином часу безсоння стало йому за звичку.

Диваком щодо сну був і Леонардо да Вінчі. Він розділяв час для спання на кілька періодів і спав по 15-25 хвилин кожних чотири години. В сумі це становило понад 2,5 години на добу, майже як в індійського дельфіна, який подрімує по 4-60 секунд час від часу і так «надрімує» до семи годин на добу. Втім, трохи зістарівшись, Леонардо із більшою насолодою віддавався на поталу всемогутньому сну.

Наполеон хвалився тим, що спить не більш як 4 години на добу. А нахваляючись, частенько виглядав невиспаним та втомленим. Сьогоднішні ж історики дотримуються тієї думки, що постійне недосипання і стало причиною його поразок.

Порушення сну були не лише в Наполеона. Існує теорія, згідно з якою людські помилки стаються якраз через неуважність та байдужість, викликані недосипанням. До прикладу, однією з причин аварії на Чорнобильській АЕС є робота у додатковий час, тривалі нічні чергування. Оператори, що страждали на сильне недосипання, не потурбувались про те, аби вчасно перевірити систему аварійного захисту.

Тому сон, хочемо ми того чи ні — це життєва необхідність. Він має чарівні властивості подовжувати наше життя, примножувати працездатність, лікувати від хвороб. Економія часу за рахунок недосипання ніколи нам не окупиться. Так що спи довго — на власне задоволення! І на добраніч тобі й тому студенту, який до ранку не економить електроенергію у сусідньому будинку. Хтозна, може саме через нього весь район час від часу відмикають від мережі, і ми сидимо, як середньовічні люди, при свічках і думаємо, думаємо, думаємо... Замість піти поспати.

Знайомся, це – соня

Я зовсім не про нашого Пундика, хоча він і любить поспати найдовше за всіх у Класі. Хочу розповісти тобі про тварин, які також полюбляють спати. Я маю на увазі не лише зимові сплячки, бо тут усе зрозуміло: холодно, голодно... У такий час хіба може бути щось приємніше за сон? Звичайно, ні. Дехто, правда, ще й лапу любить посмоктувати для задоволення. Так зима, мабуть, минає швидше, і приходить весна. Ну, до весни нам ще довго чекати! Та я знову не про це. Я хочу познайомити тебе зі справжньою сонею — маленькою симпатичною тваринкою. А назвали її так недарма. Любить соня спати найбільше за всіх на світі і не лише взимку...

Соні були відомі людям з давніх-давен. Ще в І ст. н. е. ці тваринки завоювали велику популярність, особливо серед римських шанувальників модного вбрання. Міські аристократи, заможні патриції часто влаштовували мисливські розваги, полюючи на сонь. Цих гризунів розводили у спеціальних скляних ємкостях, схожих на глибокі бочки. Всередину такого «акваріума» кидали гілки, листя і траву, щоб тварини могли активно рухатись і почуватися комфортно. Але втекти з такої банки, видряпавшись по гладеньких стінках, жодна соня не могла. Їхнє хутро використовували для оздоблення одягу, з нього шили комірці та шапки. А ніжне м'ясо сонь було одним з найулюбленіших делікатесів того часу. Медики успішно використовували жир цих тварин, але не подумай, що з нього готували снодійне лікарство, його використовували для приготування різних мастил та лікувальних кремів. Але з плином часу змінювалась мода, мінялися смаки та уподобання людей. Ці кумедні миші втратили свою популярність. Про них почали забувати. А жаль... Є люди, які до цього часу навіть не знають про існування тварини з такою ніжною і солодкою назвою — соня .

Хочеш краще жити, треба довше спати

Таке гасло вибрали для себе гризуни з родини сонеподібних. А родина сонь чимала, вона налічує 17 видів найрізноманітніших мишей. Ну, це для спеціалістів деякі соні чимось відрізняються від інших, тому і поділили їх на види, а загалом, усі соні — симпатичні звірята, які одночасно нагадують хом'яків і маленьких білочок. У соні великі чорні очка, наче дві блискучі намистинки, пухнастий довгий хвіст і набагато більші, ніж у звичайних мишей, вуха. Ці звірятка дуже рухливі, що зовсім не відповідає їх назві. Ми звикли, що люди, яких називають сонями, — повільні, розважливі, навіть якісь «розлізлі», а справжні соні — це тварини надзвичайно активні, швидкі, а інколи бувають навіть агресивними. Але трапляється таке тоді, якщо хтось соню зненацька потурбує. Взагалі, ці мишки дуже лякливі. Можливо, від того й спритні такі; усе бачать, до всього прислухаються. Вуха цих тварин заслуговують особливої уваги, але про них я розповім трохи далі.

За розмірами існують соні-ліліпути та соні-велетні. Найменші — це японські та горішникові соні завдовжки від 8 до 10 см. Найбільшою є соня-повчок, довжина якої сягає до 20 см. Від розмірів тварини, як це не дивно, залежить тривалість її життя. Маленькі соні живуть до трьох-чотирьох років, а великі — доживають до семи років. Якщо тваринка живе у неволі, тривалість її життя значно збільшується.

Природа одягла сонь у м'якенькі пухнасті шубки однотонних кольорів. Зустрічаються соні коричневі, жовтуваті, руді, сірі та попелясті. У багатьох тваринок вздовж хребта проходить темна смуга. У деяких видів, наприклад, у садових, лісових та африканських сонь животики набагато світліші, ніж спинки. А хвости у цих гризунів пухнасті та довгі. У лісових та африканських сонь довжина хвоста може сягати до 15 см. У цих двох видів хвости справжньою окрасою, вони пухнасті, немов хтось спеціально розчесав їх на два боки і зробив рівненький проділ посередині. А в японських та мишеподібних сонь хвости рівномірно вкриті короткими волосками однотонного кольору. А от садова соня відрізняється від своїх

родичів... кінчиком хвоста. Я не жартую. У цього виду гризунів хвости закінчуються двоколірною китицею, переважно це поєднання чорного і жовтого кольорів. Соні не вміють чіплятися за гілки хвостами, як це роблять мавпи і коали, але хвіст допомагає цим тваринам втримувати рівновагу під час стрибків з гілки на гілку, служить їм своєрідним балансом у повітрі. Та якщо хтось з людей надумає спіймати соню за хвіст, то буде просто шокований, тому що заради своєї свободи ця волелюбна істота готова попрощатися навіть... з власним хвостом. Відчувши, що хвіст опинився у ворожих руках, соня з усією силою вирветься вперед, на прощання залишить свою тоненьку, вкриту пухнастою шерстю шкірку з хвоста. За якийсь час після такої неприємної пригоди кістяк хвоста у соні відсохне і більше ніколи не відновиться, а тваринка, на жаль, так і залишиться безхвостою. Ось так.

Соні з надзвичайною легкістю та граціозністю рухаються в повітрі. Вони перестрибують з гілки на гілку, чіпляючись маленькими лапками за шершаву кору. А ще допомагають тваринкам чутливі волоски, шо ростуть з обидвох боків носа, на підборідді, коло вух, з боків на лапках та на стегнах. Ці волоски допомагають соням більш чутливо сприймати оточуюче середовище і керувати положенням свого тіла. Тому висота не страшить цих маленьких «акробатів», хоча більшість видів гризунів все ж таки віддають перевагу наземному способу життя. Ризикувати соні не люблять. Особливу увагу заслуговують вуха цих тварин. Так, саме вуха соні відіграють найважливішу роль у пошуках їжі та допомагають уникнути небезпеки. Усі сонеподібні ведуть нічний спосіб життя, а це значить, що очі в темряві є поганими помічниками. Тому всю надію соні покладають на... власні вуха. Спеціальна «конструкція» слухових органів виконує роль великих локаторів, які постійно рухаються: одне вправо, друге вліво і навпаки. Цікавим є те, що розміри вух у соні залежать від раціону харчування тварини. Чим більше комах якогось певного виду входить до «меню» соні, тим більші у неї вуха. У цьому випадку переможцем можна вважати садову соню. Вона є власницею найбільших «локаторів», які допомагають вловлювати різноманітні звукові коливання.

Цікавою будовою відрізняється від інших гризунів рот соні. Зуби, точніше різці, верхньої щелепи і нижньої різні. Широкі різці зверху служать для розколення твердої шкаралупки, скажімо, горіхів, а нижні різці — вузькі й тоненькі, для того щоб легко і швидко вишпортувати вміст чогось смачного. Жувальні зуби соні вкриті спеціальними валиками емалі, які допомагають краще перетирати їжу. За стертістю жувальних зубів спеціалісти можуть визначити вік тварини.

Сьогодні соню можна зустріти на різних територіях Земної кулі: в помірних і теплих зонах Європи, у Південній Азії та Африці. Ці тварини поселяються на деревах або кущах, збудувавши серед гілок гнізда з трави чи листя. А деякі соні живуть у дуплах, як білки.

Залежно від змін температури зовнішнього середовища соні можуть змінювати температуру свого тіла. Така властивість організму називається гетеротермія. Похолодання клімату робить тварин більш повільними, гальмує роботу організму, зокрема, сповільнює обмін речовин. Це допомагає живим істотам переживати несприятливі умови, наприклад, суворі та довгі зими або, навпаки, спекотну посуху, яка трапляється час від часу в деяких районах Африки. До речі, у мешканців африканських територій, я маю на увазі тамтешніх сонь, зимової сплячки взагалі не буває, оскільки вони й не знають, що це таке — зима. А поспати люблять усі соні, на те вони і соні. Набігавшись вночі, тварини сплять, набираються сили для нових «звершень». Цікаво, що за одну ніч соні встигають дуже багато. Наприклад, пара цих гризунів може перегризти всі яблука на дереві, вибираючи одне-два найсмачніших. Або ж наловити цілу жменю комах, з'їсти яких сама соня просто не в змозі. Отож лінивою соню назвати не можна. А сплюхом — запросто. З 24 годин на добу лише 10 соня проводить активно, а решту часу вона спить. Народна мудрість не схвалює такий спосіб життя. Навіть приказка є до нагоди: «Хто рано встає, тому Бог дає». Та це не про сонь. Вони встигають за короткий проміжок часу навесні, між пробудженням та наступною сплячкою, виконати свою місію у продовженні «сонного» роду — виносити, народити від 2 до 15 малят відразу, вигодувати, підготувати до самостійного життя. А молоде потомство ще й встигає як слід підготуватися до зимівлі. Отже, сон їм на користь.

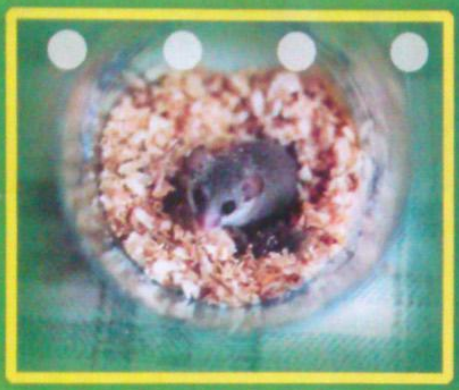

TOM HANKS: ГЕРОЙ АМЕРИКИ ЧИ ПРОСТО АКТОР?

Кого з дівчат не спитаю, всі хотіли б дружити із суперменами чи бодай національними героями. І нікому на гадку не спаде, що в 99 випадках зі 100 ці супермени, ніндзя та командо до сімейного життя не придатні. Пошлеш такого по хліб, а він, замість чемно прямувати в найближчий супермаркет, почне світ від терористів рятувати або банду наркоділків знешкоджувати. І поки останнього злочинця паском від штанів не зв'яже, додому не повернеться. Втім, бувають і винятки, в одному випадку із сотні.

Не цяця–хлопчик і не розбишака

«Я сам для себе звив кубельце позитивного героя, і мені там тепло та зручно», — так сказав Том Хенкс.

Про те, що він один з перших «хороших парубків» у Голлівуді, відомо кожному, хто хоч трішки цікавиться новинками американського кінематографа. Після таких думок Том перестав бути просто актором. А з часів «Форреста Гампа» він — обличчя нації та кумир.

Певна річ, нація не може бути безликою, а гарне привабливе чоловіче обличчя їй цілком підійде. Та потім варто подумати і про решту тіла...

Дивним це б не видалось нікому, якби позитивним був Хенкс лише в «акваріумі» телевізора. Та він тримає образ позитивного героя й у власному житті. Зразковий сім'янин, анітрохи не зіпсований славою та грішми, чемно відвідує Храм Божий і вільний від роботи час проводить зі своїми дітьми.

«Хіба ж це герой!? — здивується хтось із Класного гурту. Герой повинен бути загадковим, таємничим, трохи розбишакою і трохи крутієм... А цей... Теж мені — герой з великої дороги...»

Так, ми звикли саме до такого портрета національного героя — аби він не нагадував нам щоденних проблем, не наслідував добрих сімейних традицій, не показував нікому гарного прикладу... Та чи не час змінити думку!?

У 90-ті роки Том зіграв у кількох дуже вдалих драматичних ролях і спробував себе навіть як актор музичного кіно. Голлівуд дав Хенксу унікальну можливість довести, що він — не якийсь там симпатичний та недолугий хлопчина, а майстер перевтілень... і при тому всьому не боїться з'явитися на екрані в ролі покидька, представника «секс-меншин» чи навіть хворого на СНІД.

Зараз, перебуваючи на вершині слави, Хенкс може дозволити собі будь-яку роль. Втім, єдиного йому не дозволить обожнююча нація — зіграти «затятого негідника». Та цього, мабуть, не буде через власні переконання містера Хенкса. «Поганих хлопців я не зображаю принципово. Мене зовсім не цікавить ні їхня логіка, ні їхні проблеми. Мені не до вподоби, коли злодіїв зображають нещасними, симпатичними. Я завжди співчуваю цілком нормальним людям, незлостивим і незлопам'ятним».

Хенкс переконаний, що серед акторів є хороші люди. А ті, хто намагається видатись епатажним, радше приховують одноманітне існування й трафаретно-відлагоджене життя. Його дитинство, як він сам пригадує, не було запланованим наперед. Вітер швидкоплинних змін гнав його просторами Америки і не завжди був попутним.

Порція каші на дорожніх валізах

Життя не пестило Тома домашнім затишком та постійністю. Він народився 1956 року в сім'ї повара та офіціантки. Коли йому виповнилось 5, батьки вирішили розлучитися і, окрім розподілу майна, переполовинити й дітей. Батько прихопив з собою старших, а з ними — і Тома.

«Я поміняв трьох мачух, п'ять шкіл, десять квартир, пристосувався до новоявлених сестричок та братиків. Цього мені вистачило, аби назавжди вилікуватись від пошуків чогось нового та цінувати те, що маєш».

У пошуках роботи Хенкси не засиджувались на одному місці більше як на півроку. Ці кочування, ця каша, нашвидкуруч з'їдена на дорожніх валізах, допекла-таки малому Хенксу. Він став сором'язливим відлюдником, але навчився пристосовуватись до нових умов.

Таке життя стало у пригоді, коли Том почав свою акторську кар'єру. Юнакам завжди хочеться покрасуватися перед ровесниками, бути у всіх на очах... Хенксу це було простіше, аніж його однокласникам. У школі він став загальним улюбленцем, веселуном і симпатягою. Свій талант вдало використав для шкільних театральних постановок. А фільм Юджина О'Ніла «Прихід заморожувальника» так вразив його, що Том твердо постановив: «Буду актором!»

«Спалах» у «Вишневому саду»

Аби досягнути мети, Том подався на театральний факультет Каліфорнійського університету. Блискуча гра у «Вишневому саду» А. Чехова відкрила йому браму на шекспірівський фестиваль Великих озер в Огайо. Першою «справжньою» роллю Тома стала роль Груміо у «Приборканні непокірливої».

Він кидає університет і на всіх вітрилах несеться до Нью-Йорка. Після довгих та виснажливих прослуховувань Хенксу випала роль у досить непоганому фільмі «Він знає, що ти один».

А вже потім Том спробував свої сили на телебаченні, знявшись у кількох серіалах та телефільмах. І тоді, як це буває з велінням панни Фортуни, його помітив Рон Говард. Він запросив молодого перспективного Тома Хенкса на головну роль у фільмі «Спалах» (1984). Глядачі із вдячністю та апетитом «проковтнули» роль... А на самого Тома за дверима вже чекала підступна пані Невдача.

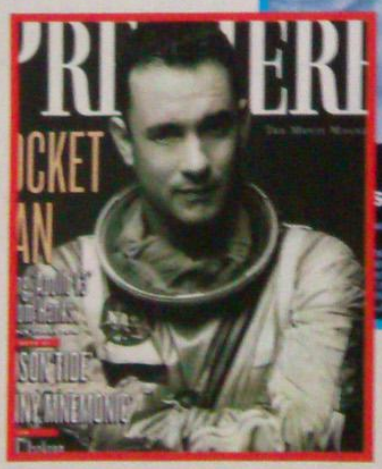

Через чотири роки містер Хенкс знову нагадав про себе, коли на голубих екранах з'явилась нова стрічка «Великий» — про дитину, яка раптово подорослішала. Саме за неї Хенкс і здобув першого «Оскара».

«Красиве життя» — не для життя

Окрім того, що пан Хенкс — успішний актор та режисер, він ще й просто людина, яка завжди мріяла про особисте життя. Воно розпочалося 1979 року, коли 23-річний Том одружився з однокурсницею Самантою Льюїс — відомою на той час актрисою. В них уже підростав син. Саманта опікувалась домашнім вогнищем і стежила за кар'єрою чоловіка, побоюючись, що Том пуститься берега. Замість шукати роботу, її благовірний з головою поринув у «красиве життя» з пиятиками, задоволеннями та кокаїном. На щастя, така «краса» тривала недовго. Якогось дня Том сів та й подумав собі: «Не можна бути наркоманом і хорошим батьком. Не так легко відмовитись від щоденних розваг, але...» Здоровий глузд переміг.

Панна Фортуна піднесла його над землею, галантно підсунувши роль у фільмі «Щасливі деньочки». Довелося попрощатися з кокаїном, випивкою та гучними вечірками — робота вимагала кращої форми. Том наче й покаявся... Але каяття було запізніле: Саманта сказала чемно «па-па», та так, аби діти не знали... Любов померла на руках, залишивши присмак гіркоти і взаємних докорів. Офіційно подружжя розлучилося у 1985 році, коли Том постановив звити нове сімейне кубельце. А щоб остаточно «вилікуватись» і прийти до тями, він по самісінькі вуха застряг у роботі.

Нацгерой чи підкаблучник?

Після «Великого» Том зіграв поліцейського у «Тернері та Гучі», а потому з гуркотом провалився в трагікомедії «Джо проти вулкана». Ще кілька кроків, і життя пішло би під укіс. Та його врятували двоє: Мег Райан та Джонатан Деммі. Том щиро заприятелював із Мег. А потім у двері постукала письменниця та режисер Нора Ефтон. Мег переконала гостю, що роль за її сценарієм «Несплячі у Сієтлі» повинна бути лише для Тома Хенкса. Успіх перевершив усі сподівання. Фільм зірвав куш у сумі понад 130 мільйонів доларів — неймовірно для мелодрами! Після цього уважні глядачі почали пильніше придивлятися до всенародного героя — Тома Хенкса.

Режисер Джонатан Деммі повірив у талант Хенкса і запросив на роль у «Філадельфії». Том зіграв роль гея, якого вигнали з роботи через те, що той хворий на СНІД. Образ «американського хлопця», чиє життя безжально перемолола система, схвилював не лише глядачів, а й членів Кіноакадемії. Хенкс здобув другого «Оскара» і приз на фестивалі в Берліні.

Ще гучнішими були оплески Америки й світу після ролі Форреста Гампа з однойменної дивакуватої стрічки.

Тепер Том не такий жвавий. «Просто час більше бути у колі сім'ї». Тільки й усього...

Його теперішня дружина Рита Вілсон — маленька імператриця, яка тримає його у міцних рученятах. Саме завдяки її піклуванню увага чоловіка повернулась на сім'ю. Хенксові можна було б дати ще одного «Оскара» — за роль зразкового чоловіка, але... Таких премій у США поки не присуджують.

Вірусам варто вірити

Зізнайся чесно: яким ти уявляєш собі інопланетянина? Лисим із зеленими очима? Чи, може, триметровим з довжелезними щупальцями? Чи з чотирма руками, шістьма ногами та п'ятьма парами очей? Бідна твоя фантазія! Бідна тому, що не додумалася, що бувають і маленькі прибульці, яких тільки в мікроскоп і видно. Вони — маленькі, підступні, зубасті. Вони — віруси, дуже дивні створіння. Своєю будовою чимось схожі на одноразовий шприц. Варто йому лише раз торкнутися клітини, і ця потвора на ім'я вірус просто-таки «закручує» туди пружинку ДНК, яка за своєю програмою така хитромудра, що не піддається на жодні виправні провокації. Боротися з нею — те саме, що погрожувати металевою лопатою грозовій хмарі. Потрапивши у клітину, вона там одразу починає робити порядок, наказує виробляти все нові та нові мікроскопічні «шприци», нафаршировані смертю.

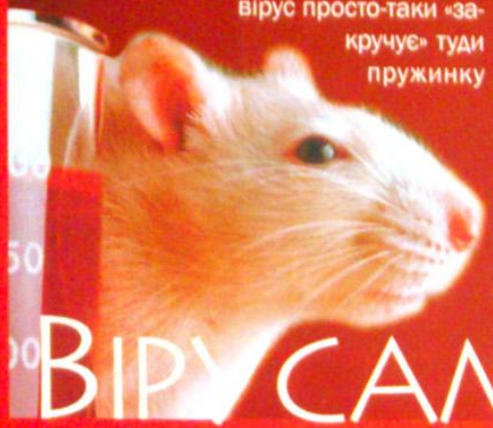

Енциклопедичні словники червоніють від сорому — вони не в змозі пояснити дивної природи цих потойбічних створінь, не відаючи і про їхню еволюцію. Вчені розбіглися у судженнях, не довівши світові: віруси — це істоти чи, даруйте, підступні сволоти... Ці нещадні вбивці такі далекі від усього земного, що виникає підозра про їх позаземне пришестя. В повітрі разом зі сніжинками уже літають думки про те, що віруси — виплодки далекого космосу. Повір мені, Класному, від такого споглядання в мене мурашки заметушились по спині. А здивувати мене не так уже й просто. За своє класне життя бачив ще й не такі жахи-страхи. Отих супермаленьких, суперпідступних не раз, мабуть, зустріну в снах. А тут ще й інша, не менш мандражна інформація лізе мені під руку.

До нашого часу виявили понад 1500 видів цих потвор. А скільки їх усього — ніхто не береться підраховувати. Бо не знати, звідки у природі з'являються їхні численні різновиди. Усі вони погрожують нам смертельною небезпекою.

Ех, була — не була: Ебола

Ці дані я почерпнув з архіву об'єднання «Феномен».

1967 року в лікарню міста Марбурга (Німеччина) потрапив лаборант фірми «Берінг-Верне» з дивними симптомами. За десять днів нещасного страдника не стало. Лікарі губилися у здогадах. Та лікарська практика застосувала вірний метод перевірки — розтин. Замість нутрощів у нещасного лаборанта-покійника було криваве желе, в якому годі було й розібрати окремі органи. Склалося враження, що потерпілий проковтнув осколкову гранату (розривної дії), яка й розірвалася у його череві.

Саме в той час схожі випадки сталися у дослідних лабораторіях Франкфурта та Бєлгорода. З'ясували, що перед дивною смертю лаборант Клаус Ф. робив трепанацію черепа макаки, що її привезли з Уганди. Працювали з цією злощасною мавпою й інші лаборанти. Усі вони невдовзі віддали Богу душу. А в їхніх тілах знайшли невідомий до цього часу вірус, який згодом назвали «марбурзьким».

У 1976 році така ж напасть — одночасно в Судані та Заїрі. Вірусу було присвоєно більш сучасну назву — ебола, від назви ріки, яка тече повз зі[illegible]рське містечко Ямкумба. За лічені ди[illegible] там було знищено понад 300 осіб — без зброї, без війни, без насильства. [illegible] 1987 рік. Датський хлопчик Петер Ка[illegible] динал з надмірної цікавості подався [illegible] печеру Кітум (на кордоні Кенії та Уга[illegible]ди), про яку вже ходили в народі сум[illegible] легенди. А через тиждень він уже п[illegible]щався зі світом у місцевій клініці. [illegible] жахливих внутрішніх кровотеч пішо[illegible] світу й француз Шарль Моне, яко[illegible] надмірна цікавість також погнала у зл[illegible]щасну печеру. Обидва вони загину[illegible] від вірусу ебола. Але де ж вони мог[illegible] підхопити цю підступну «тварюку»?

Вчені висунули гіпотезу, що в усьо[illegible] винна печера Кітум, де багато міль[illegible]нів років тому жили мавпи та пред[illegible] людей. У її глибинах, мабуть, ховаєть[illegible] щось ТАКЕ, що й породжує смертонос[illegible] види вірусів. Адже за багатьма ознак[illegible]ми можна стверджувати, що й СН[illegible] прийшов до нас саме з цих країв.

КОСМІЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ

Все, що пов'язано з вірусами, огорнуто страшним серпанком таємниці. Зверни увагу: спалахи еболи простежують через рівні проміжки часу — з інтервалом приблизно 10 років. От і в 1995 році цей безсердечний «звір» знову прокинувся у Заїрі та невидимою рукою знищив одразу понад 100 чоловік. Та, на щастя, він так само раптово припинив свій вірусний геноцид, як і розпочав. Це також є однією з найбільших загадок його природи. Інші віруси теж мають яскраво виражену циклічну природу. А чому? Хто дасть відповідь?

Американські вчені Оргел та Крік свого часу висунули оригінальну гіпотезу про те, що життя на Землі виникло не випадково, а «занеслося» до нас, мов добірне насіння, з Космосу внаслідок вселенського експерименту — так званої «скерованої панспермії».

Вітчизняний дослідник М. Дар'яненко, розвиваючи думку Оргела та Кріка, запропонував свою версію: «Разом із органічними зародками на Землю нашу грішну було послано і службових біороботів — віруси. Вони повинні активізуватись у певні періоди, в чіткій послідовності та вводити у клітини живих організмів програми ДНК, які б забезпечували необхідне коректування ходу еволюції. Та щось протягом багатьох мільйонів років розладналось у цій космічній системі, тому віруси із «слуг» перетворились на запеклих ворогів-убивць».

А може, віруси-біороботи подумали собі, що людство розвивається не так, як запрограмовано!? (Ех, якби вони ще й думати могли!!!) А що, коли їм спало на думку знищити нас, аби звільнити місце для нових, ще потужніших експериментів!? Чи не в такий спосіб уже зникли з нашої земної кульки динозаври та інші хвостаті велетні!?

Якими б переконливими не були ці гіпотези, щось таки лишається під сумнівом. Вони — лише наступна спроба розкрити таємницю походження вірусів. А й справді дивина: чому одна людина, заледве підхопивши вірус, одразу гине, а інша живе до глибокої старості й у вус не дує... А чим тоді виправдати загадкову періодичність епідемій? Чому вірус «чорний стовп», який викликає синдром хронічної втоми, бунтує лише у районах, екологічно неблагополучних!? Як виникають нові різновиди вірусів? Адже жоден з учених ще не бачив процесу мутації. А це ж, повір мені, класному, питання життя і смерті для всього людства.

СНІД НЕ СПИТЬ!

«Протягом останніх років проблема нових вірусів значно загострилась, і наша цивілізація уже не раз балансувала на межі катастрофи. Та поки що (завдяки дивній випадковості) все обходилось більш-менш благополучно. Але що буде наступного разу!?» — ділиться враженнями Роберт Шоуп, директор знаменитої Йєльської вірусної лабораторії.

Антибіотики, вакцина, магія — до чого тільки не вдаються люди, аби перемогти віруси. Та досить часто такі спроби виявляються вдалими. Так, вчасно зроблена вакцинація від сказу рятує тисячі невинних душ. А знахарки примудряються успішно заговорювати бородавки та папіломи, які, як відомо, мають вірусну природу. Та часто є віруси, що аж ніяк не піддаються лікуванню: лихоманка Західного Нілу, лихоманка долини Ріфта, вірус-м'ясоїд, хвороба «скажених корів».

За останні 14 років учені США, Великобританії та Японії витратили понад мільярд доларів, аби створити та дослідити у клінічних умовах антиснідові вакцини. І хоч газети уже встигли розмалювати «втішну» інформацію про ефективний засіб проти СНІДу, фактичні результати тримаються на рівні позначки «нуль». На цій підставі головний координатор з проблем СНІДу Михайло Наркевич доходить висновку, що появу нового препарату проти ВІЛ-інфекції можемо сподіватися не раніше, як через 10-15 років. А за цей час, якщо вірити прогнозам, від СНІДу може загинути не один мільйон людей. А хто може гарантувати, що протягом останнього часу не з'явиться ще нещадніша зараза!?

Нам треба сісти й одного сонячного дня таки почати розгадувати таємниці вірусів, аби не поступитися місцем якимось там невідомим наступникам. Для цього, напевно, не треба мандрувати у далекі гори, не треба чекати, коли прийде розумний професор і вкаже нам шлях спасіння. Наша безпека залежить насамперед від тебе і від мене. Не так уже й просто, але дуже ефективно уміти контролювати свої думки, очищати і душу, і тіло від скверни. Добрі, позитивні думки мають виняткову здатність множитись і наповнювати світ чистотою. А віруси, як відомо тобі ще з дитинства, бояться всього чистого та світлого.

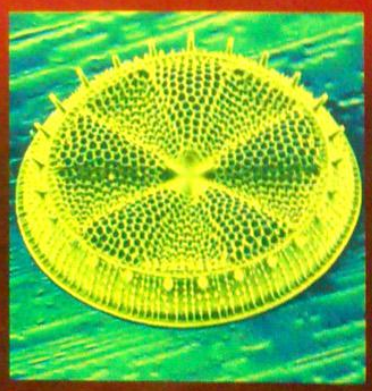

Алло: телефонна розмова

Уяви, що б то сталося у світі, якби позабирати всі телефони — і автомати на вулиці, і ті, що так часом недоречно торохтять у передпокої, і мобільні... Боюсь, що людство почувалось би дуже незатишно. Але ж колись тих телефонів не було. Хоча це не означає, що люди не прагнули вигадати щось таке, що б могло передати їхню мову на далекі відстані.

АГОВ! ТИ МЕНЕ ЧУЄШ?..

Деякі африканські племена для передачі термінових повідомлень вдавалися до тамтамів. На одному кінці лісу голосно гупав по барабану штатний «телеграфіст» у стегновій пов'язці, а на іншому кінці приймали його «телеграму». А прийнявши та розшифрувавши повідомлення, давали відповідь.

Індіанці Північної Америки для передачі повідомлень користувалися димом, надаючи таким чином перевагу оптичним способам передачі інформації.

А в Європі в моді був аналог сучасного «гуцульського мобільного зв'язку». Люди ставали один від одного на віддалі ста метрів і бавились у «зіпсований телефон». За свідченням Діодора Сицилійського, одне таке повідомлення могло чекати на відповідь місяць і більше.

Таким самим зв'язком користувались і давні галли, воюючи з римлянами. Цезар, який командував тоді римськими легіонами, був дуже невдоволений. Галли заздалегідь довідувались про пересування його військ, а якому полководцю це буде до вподоби!

Славний лицар англійського короля Карла Самюель Морланд винайшов рупор — просту, але ефективну конструкцію, якою ми користуємось до нашого часу, переважно на мітингах.

У 1667 році фізик Роберт Гук дослідив, що звук добре поширюється по натягнутому шнурку. І протягнув по стовпах шнури — тримати зв'язок зі світом.

Набагато перспективнішим виявився телефон-трубка. Цю ідею випустив у світ Дж. Делл Порт ще у 1579 році. Та реальною вона стала лише завдяки фізику Біо, який відкрив та дослідив поширення звуку на великі відстані за допомогою труб.

Кауперкольс запропонував «дзеркальний телефон» — увігнуте дзеркало, яке фокусувало акустичну хвилю та скеровувало її в потрібному напрямку. А застосувати електрику для телефонів відважилися спочатку американець Ч. Пейдж із Салема, а потім (через якихось 24 роки) — Філіпп Рейс.

ЕРА ЕЛЕКТРИЧНИХ ДРОТІВ

Якщо ти не проти, про Рейса я згадав би детальніше. Філіпп народився у сім'ї пекаря, рано лишився сиротою. Переїхавши до Франкфурта, хлопець влаштувався підмайстром-маляром. Складав у скарбничку кожен пфеніг, аби навчатись у приватній школі. У цій школі учням дозволяли вести деякі предмети. Рейс навчав географії, і так майстерно, що з часом став викладати її у Фрідріхсдорфі. Саме тут у комірчині він спорудив те, що можна було б назвати лабораторією. Пізніше він про це напише: «У 1860 році я знову почав досліджувати органи слуху людини. Мені вдалося змайструвати апарат для демонстрації принципу дії вуха та передачі тону на далекі відстані. Свій апарат я назвав «телефоном», він складався з пробки та бочечки. У верхній стінці було вирізано отвір, затягнений мембраною та з тоненькою голочкою посередині. Вістря голки у стані спокою торкалося розташованої над голкою металевої пластинки. Приймач складався із резонатора, в якому я помістив спицю для в'язання та попередньо обмотав її дротом. Якщо співрозмовник говорив повільно та розбірливо, у сусідній кімнаті могли розрізнити кожне слово».

Один з апаратів Рейса потрапив до Единбурга, де тоді перебував американець Александр Грехем Белл, учитель школи глухонімих. Трохи поповтузившись з апаратом та вдосконаливши його, Белл збагнув: у нього в руках те, чим можна передати розмову на відстані. Згодом він казав: «Я винайшов телефон завдяки своєму незнанню електротехніки. Жоден, хто хоч трішки знається на законах електротехніки, не винайшов би телефона». Дивно?

Апарат Белла виявився набагато практичнішим та простішим у використанні. Винахід було запатентовано 14 лютого 1876 року. Інший американський винахідник Е. Грей (1835-1901) запізнився з патентом усього на кілька годин!

Не пощастило не лише Грею. Майстер А. Медуччі винайшов щось схоже в 1849 році, а Ш. Бурсель — у 1854. Та їхні авторські заявки або погубились в архівах, або зотліли під сукном.

Телефон Белла на всіх всесвітніх виставках демонстрували як найбільше диво. Сотні цікавих роззяв злітались, аби подивитися на останній писк техніки. Але час підганяв, і диво довелось удосконалити. Вдалося це Юзові — він приладнав мікрофон. Спочатку це був стержень з вугілля із загостреними кінцями, які впиралися в контакти. А опір змінювався під впливом енергії звуку, що потрапляв на звуковий стержник. Трохи згодом стержень успішно замінили на вугільний порошок, який контактував із сталевою еластичною мембраною. Мікрофон дав змогу під'єднати в мережу сильні джерела струму та створити розгалужені телефонні лінії.

А дощового ранку 4 серпня 1922 року в Канаді було відключено всі телефони рівно на 1 хвилину — Америка ховала Александра Грехема Белла. Тринадцять мільйонів телефонних апаратів віддали шану своєму винахіднику.

Чи Вмієш ти „Висіти на дроті"

А тепер запитання до тебе: «Чи вмієш ти «висіти на дроті» (так на підлітковому жаргоні означає «розмовляти по телефону»)?» Як ти це робиш, що при цьому говориш і як сприймають тебе на іншому кінці дроту, зможеш довідатися за допомогою тесту.

1 От розбудив ти друга своїм телефонним дзвінком, і що ж йому тоді скажеш:

а) вибачишся і скажеш, що зателефонуєш трохи пізніше;

б) будеш і далі «висіти на дроті»;

в) повідомиш, що у тебе вкрай важлива інформація і її треба вислухати.

2 Телефонуєш до приятеля, який страшенно зайнятий. Ти:

а) вибачишся, що потривожив і попрохаєш задзвонити, коли він зможе;

б) поцікавишся, що ж таке невідкладне він робить;

в) скажеш щось саркастичне і покладеш слухавку.

3 Довелось зателефонувати другові, з яким не бачився сто років:

а) кажеш йому кілька відповідних компліментів, мовляв, такий-сякий, чого не телефонуєш;

б) вдаєш, наче й не було тих ста років;

в) шкодуєш, що сто років змарновано.

4 Ти зателефонував, а на другому кінці дроту тебе настійливо переконують, що там чекають на важливий дзвінок. А що ж тобі зробити?

а) будеш питати, який такий важливий дзвінок;

б) проігноруєш і далі будеш точити балянди раси;

в) чемно перепросиш і попрохаєш зателефонувати, коли їм буде зручно.

5 Якась малеча підняла слухавку замість твого друга. Ти:

а) скажеш, аби дав слухавку комусь із дорослих;

б) зробиш зауваження, що діти не повинні підходити до телефону;

в) перекинешся словом-другим, а потім запитаєш, де старші.

6 Ти зателефонував до приятеля, а тобі кажуть, що зараз там гості.

а) поцікавишся, хто там у них;

б) нехай тобі передзвонять, коли всі гості розійдуться;

в) попросиш зателефонувати у зручний час.

7 На другому кінці дроту — роздратування. Ти:

а) запитаєш, що трапилось;

б) скажеш, що зателефонуєш пізніше;

в) почнеш демонструвати таке ж роздратування.

8 Дзвониш другові, а там — автовідповідач.

а) залишаєш повідомлення;

б) кладеш слухавку, не відрекомендувавшись;

в) попросиш, аби тобі зателефонували.

А тепер підрахуй свої бали за допомогою таблички:

	1	2	3	4	5	6	7	8
а)	0	0	2	1	1	2	1	0
б)	1	1	1	2	2	1	0	2
в)	2	2	0	0	0	0	2	1

... і зазирни у відповіді.

Якщо сума балів 12-16, ти, мабуть, і справді не маєш на думці нічого поганого, але часто верзеш по телефону таке, чого взагалі говорити не слід.

8-11 балів. Ти знаєш, як треба «висіти на дроті», але деколи допускаєш помилки.

Менше 8 балів. Ти чудовий співрозмовник.

І ще. Ось кілька простих та корисних телефонних істин:

1. «Я не знаю». Так говорять ті, хто не впевнений у собі. Якщо вже й справді нема що сказати, краще зауваж, що питання надто складне, і треба трохи часу, аби на нього відповісти.

2. «Я не можу цього виконати». Перш ніж таке сказати, намагайся знайти хоч якесь альтернативне рішення.

3. «Ти мусиш...» Тобі ніхто нічого ніколи не мусить! Мабуть, навпаки... Чи не краще сказати так: «Буде краще, якщо...» Або так «Є сенс у тім, щоб...»

4. «Зачекайте кілька секунд». Справи посекундно не вирішуються. Насправді ж тобі треба кілька хвилин, а то й більше.

Курд Ласвіц
Найкращий із світів

Курд Ласвіц (1848-1910) — німецький письменник-фантаст, якого називають «німецьким Жюлем Верном». Найвідоміший його твір — роман «На двох планетах» (1897). Автор збірок новелей та оповідань «Картини з майбутнього» (1878), «Крізь сни мрії» (1902) та багатьох інших творів. Оповідання «Найкращий із світів» написано 1908 р.

Створенню Світу, звісно ж, передував проект. Безсумнівно — не єдиний. Бо існувало нескінченно багато можливих світів у нескінченно багатьох можливих просторах. А оскільки йшлося про справу важливу, ангели одержали завдання спроектувати всі світи в найдрібніших деталях.

Час не підганяв, бо період обертання Всесвіту ще не було визначено, і Господь намислив вибрати найкращий з усіх можливих світів, щоб зробити на його основі Єдиний Справжній Світ... Найкращий він упізнав з першого ж погляду. Адже в ньому не було жодного протиріччя, ніяких трагедій, ні болю, ані глупоти — нічого, крім сяйного блакитного задоволення й насолоди.

Господь уже хотів було створити цей світ усезагального найвищого щастя, але тут йому трапився кошторис. Ой лишенько! Найдовершеніший світ був, на жаль, найдорожчий: він потребував безперервних субсидій готівкою, бо жодне бажання не повинно було лишитися нездійсненим.

Забезпечити кошти було в змозі лише акціонерне товариство. Та час його створення ще не настав, а без нього світ не був би такий довершений і бездоганний.

Отож найдорожчі світи від самого початку були виключені, як і найдешевші (бо кому ж потрібний нікчемний товар). Знадобився пильніший добір, і нарешті Господь спинився на двох. Він нарік їх Проектом А та Проектом Б. Обидва було виготовлено в натуральну величину. Спочатку їх слід було випробувати. І от усю енергію було сконденсовано, як і належало для початкового стану, а потім увімкнули час. Спочатку для Світу А. Той загув і задзижчав так, що любо було слухати. Тривало це якихось там кілька мільярдів років, що, сказати треба відверто, не так уже й багато для випробування Світу, а потім Господь узяв невеличку пробу. Він покопирсався в нескінченній множині галактик, дістав з одної з них одне із сонць, відокремив одну планету і почав придивлятися зблизька — що ж там діється. (А виглядала планета майже так, як наша Земля.)

— І як вам тут подобається? — спитав Господь. — Здається мені, що світ ваш пречудовий. Правда ж?

— Дякуємо на добрім слові, — відповіли йому. — Зараз подивимося...

— Що подивитесь?!

— Хочемо довідатись у Каталозі Почуттів... Ну от — це є жахливий світ.

— Та чому ж?

— Зараз довідаємося у Календарі Понять... Отож, як твердить математична логіка, що лежить в основі нашого Світу, усі події та всі почуття тут визначено наперед — і для прийдешнього, і для минулого. Усе це можна відшукати в автоматичних довідниках. Якщо ми хочемо знати, чого ми бажаємо, нам потрібно лише...

— Е ні, вирішуйте самі, що ви хочете!

— Що ми хочемо? Зараз додивимося у Реєстрі Бажань...

— Я вже здогадуюсь, чому світ цей вважається жахливим... Проте життя тут захищено від усіх глупот!

— Та ні, тут зовсім не живуть, тут лише безперервно шукають у довідниках, і якщо й бачать, як усе воно вийде, все одно не можуть нічого змінити. Наприклад, хтось із нас у Реєстрі Бажань бачить, що завтра під час обіду на честь свого директора схоче виголосити невеличку промову, а в Каталозі Почуттів довідується, що осоромиться і образить начальника...

— То нехай на обід не ходить!

— Це якраз найжахливіше. У цьому світі нічого не можна змінити! Навіть краплинка чи пилинка впливають на вічність!..

— Ну гаразд, гаразд, забудьте вже про це...

— Забути! Якби то було можливо! Ми ж не маємо жодної самосвідомості. Все знати, але не мати змоги нічого змінити — це жахливо!..

Тут Господь знову повернув планету на її місце, вставив Сонце у відповідну зоряну систему, а систему — в її Простір і зупинив час. Світ вимкнувся.

— Ні,— сказав він ангелу, що розробляв Проект А. — Це ненайкращий світ. Спробуємо-но випробувати Проект Б.

Зовні цей світ був зовсім схожий на А, тому що його теж було побудовано за принципом вміщених одна в одну й заселених зоряних систем. Отож ангел увімкнув час, і коли минуло кілька мільярдів років, Господь знову вийняв планету і почав розглядати її мешканців.

— Ну, як справи? — запитав він. — Як вам подобається світ?

— Жахливий-прежахливий! — перебиваючи один одного, заволали численні голоси.

— Гаразд, гаразд! — заспокійливо промовив Господь. — Кажіть по черзі!

Та це не допомогло. Усі скаржились водночас, доки він не витяг якогось одного мешканця. Той одразу заспокоївся. Коли ж Господь спитав, як йому подобається Світ, він вигукнув:

— Ах! Він чудовий! Коли я один, у мене з'являється все, що я забажаю. Якщо хочу добряче попрацювати — у мене

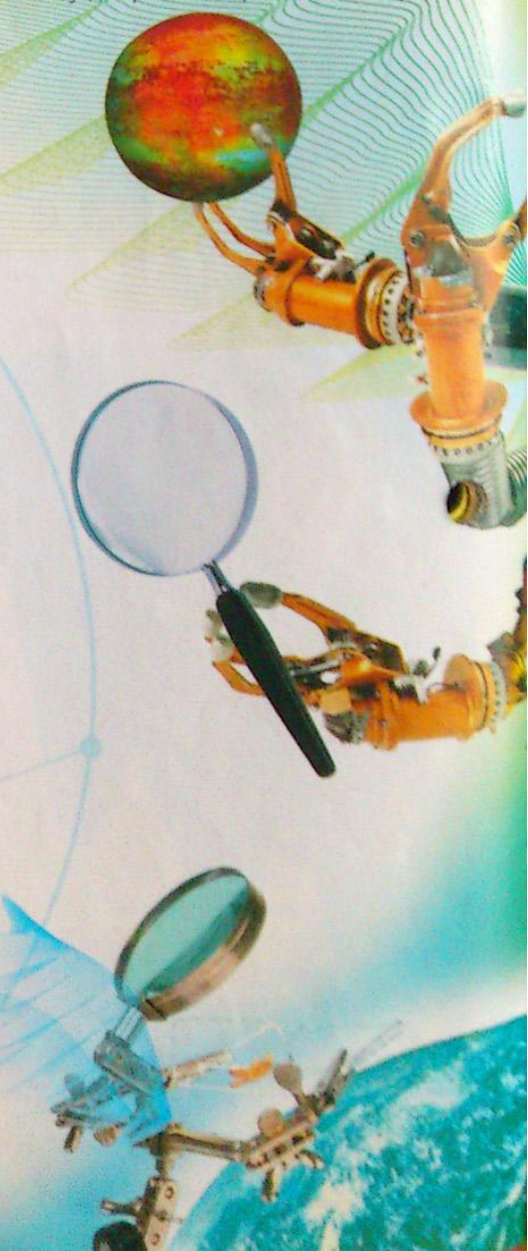

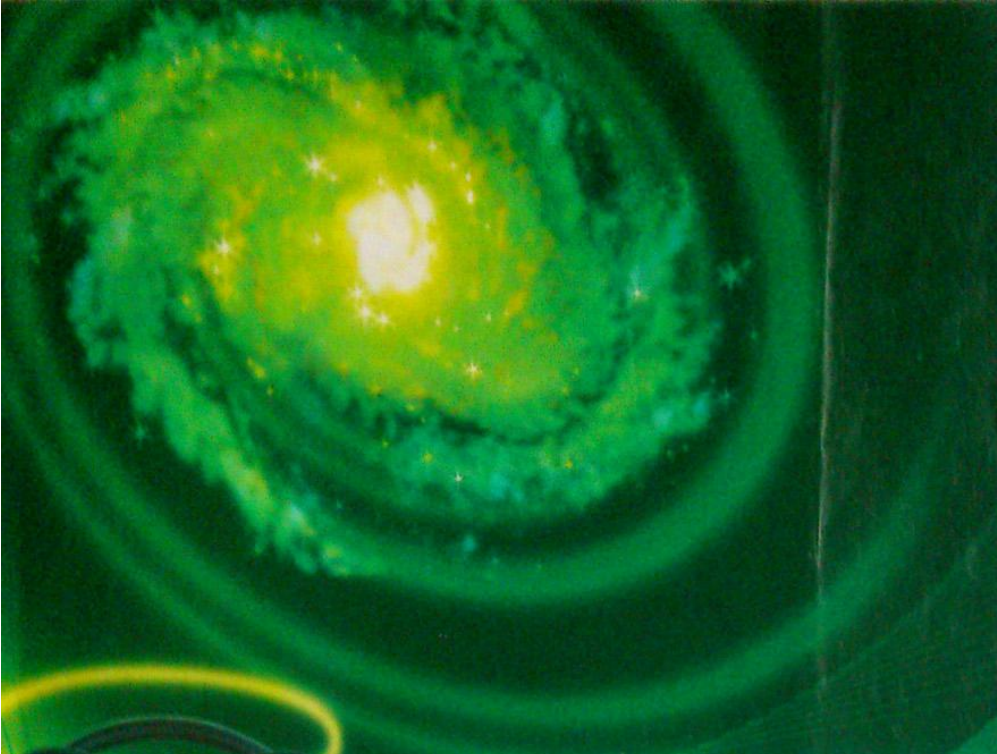

напружуються м'язи і приємно стомлюється мозок. Якщо я хочу відпочити й наказую: хай з'явиться тут гарненький будиночок у великому затишному парку із зручним кріслом на ганку, як тої ж миті вже лежу в ньому і викурюю «Гавану». Тут прегарно!

— Чого ж тоді ви всі волаєте: жахливий-жахливий!!!

— Бачите, доки кожний з нас бажає чогось особисто для себе, він одержує все. Бажання виконується, і цьому ніщо не зможе перешкодити. Але якщо ми з'єднуємося у тісно заселеному просторі нашого Світу — усі найкращі думки й поривання, усі мрії душі моєї стикаються з не менш рішучими бажаннями моїх співвітчизників. Там, де я хотів би, щоб був мій садок — з шаленими вигуками ганяють м'яча з півдюжини синів мого сусіда, і нема ніякого засобу цьому зарадити, адже варто просто чогось побажати, щоб воно одразу взяло та й здійснилося просто тут.

Прошу вас, зробіть мені таку ласку, залиште мене тут самого, щоб ніхто мені не заважав у моєму чудовому Власному Світі!

— Так, так... — задумливо мовив Господь і повернув мешканця на його місце у Світі, де той одразу ж почав знову скаржитись і скиглити.

— Отож і з Проектом Б нічого путнього не вийшло, — вимовив Господь і зупинив час.

Обидва ангели невдоволено зсутулились, але одразу ж зголосилися розробити нові проекти.

Проте Господь сказав:

— Постривайте, навіщо поспішати. Обидва ваші світи ні до чого. Може, згодом вам спаде на думку якась нова ідея. А поки що обійдемося.

Потім він узяв обидві моделі Світу, для зручності вклав їх одна в одну й запхнув до небесної комори... Якось (минуло кілька мільярдів років) Господь випадково зазирнув у той куточок і замітив, що обидва світи функціонують. Він покликав обох ангелів і суворо спитав, хто насмілився увімкнути час і продовжити експеримент.

— Я тільки використав надлишок свого часу, — злякано вимовив автор Проекту А.

— А я — свого, — поспіхом додав автор Проекту Б. — Ми лише хотіли випробувати, який світ протримається довше, якщо їх увімкнути разом.

— Ах он воно як! — поблажливо промовив Господь.

— У такому разі подивимося, що з цього вийшло, — і він знову видобув з комбінованої системи Світу одного мешканця.

— Ну? — спитав він. — Як справи?

— Чудово! — відповіла людина (бо це була саме вона).

— Яким чином це сталося? У Світі А всі ви волали, що нічого змінити не можна, у Світі Б скаржились, що можна бажати всього, а бажання ваші не здійснюються.

— Це ми владнали! Ми створили особливе Товариство Вдосконалення Світу і зробили з двох світів новий, наш власний.

— Це ж треба таке! Яким чином?

— Дуже просто. Шляхом комбінації. Зі світу Б ми взяли фантазію, зі світу А — закон. Ми їх взаємодоповнили. Те, що вважалося за бажане, ми зробили дійсним, що ж до незмінного — воно теж придалося в нашому Світі.

— Зовсім непогано! Цього я, здається, й чекав. Ну що ж, якщо ви були в змозі створити цей Світ самі, я його затверджую! Тільки скажи мені, хлопче, хто ти такий?

— Я — інженер!

Земля Королеви Мод – не вигадки старого професора

Дивна істота людина: чим сенсаційніша новина, тим менше вона її дивує, тим менше хоче її помічати. Брітні Спірс виходить заміж за свого бойфренда? Ой, як цікаво! Тунгуський метеорит — корабель пришельців? Гм-м-м, справді? Може бути, може бути... А хто там на першому місці в хіт-параді?

Чомусь ми набагато охочіше віримо в те, в що ми вірити хочемо, аніж у те, що справді заслуговує на нашу увагу як щось незвичне, надзвичайне. От візьмімо все ту ж Атлантиду...

Загадка, що припала пилом

Директор Національного музею в Стамбулі Халіл Едхем якось порядкував у бібліотеці візантійських імператорів у старому палаці султанів. Серед старих сувоїв він надибав Богом і людьми забуту карту, зроблену зі шкіри газелі. Вона й сама не знала, скільки років куняє серед старих знахідок.

Допитливий Халіл розгорнув сувій і побачив там західний берег Африки, південне узбережжя Південної Америки та північний берег Антарктиди. Халіл ще довго протирав очі, аби пересвідчитись, що це не сон. Берегова смуга Землі Королеви Мод південніше 70-ої паралелі була... без льодової кірки. Ім'я автора цієї карти Едхема було, певна річ, дуже відоме — Пірі Рейс. Той самий знаменитий Пірі Рейс, котрий у 1513 році залишив нам у спадок унікальну карту берегів Антарктиди.

Карти без льоду — на добру погоду

Певна річ, професійні історики, спеціалісти давніх світів з повним правом можуть заперечити унікальність цієї знахідки. Та чи варто поспішати з висновками!? А що ж тоді казати про подібну знахідку професора Кінського коледжу в США!? Наприкінці 1959 року в Бібліотеці Конгресу у Вашингтоні він виявив карту, складену Оронтеусом Фініусом і датовану 1531 роком від Різдва Христового. Фініус зобразив Антарктиду без льодяної кірки, як і Рейс.

Вчені, які в усьому мають звичку сумніватися, ще б довго чіхрали потилиці. Та знайшовся один мудрий дядько на ймення Меркатор (Герард Кремер) — картограф, який, не довго думаючи, включив славну знахідку у свій атлас. Було це досить-таки давно, ще в 1538 році.

Нарешті ще один відважний та неупереджений дядечко — Філіпп Буаше, дійсний член Французької академії наук. 1737 року він опублікував свою карту Антарктиди. Буаше точно описав зображення тогочасної Антарктиди. На його карті була представлена саме «підльодова» топографія всього континенту, про яку навіть важко було собі помріяти.

Квіти з льоду для Королеви Мод

Про те, що в Антарктиді колись процвітало життя, існує багато легенд. Та де їх шукати? В Атлантиці, в Тихому чи в Індійському океані? І як розшифрувати легенду, якщо вона переповнена символами та дуже прозорими натяками на давні цивілізації? Відома розповідь Платона про Атлантиду — не єдине джерело для роздумів. У міфології острівних жителів Тихого океану є згадки про велику країну, яка затонула в допотопні часи. Полінезійці охоче розповідають про Велику Землю, а обивателі Острова Пасхи — про острів Моту-Маріо-Хіва.

Усе це могло б залишитись місцевим фольклором аборигенів. Та світ тримається на диваках. І таким відважним диваком у XIX столітті став французький місіонер Моренхут. Він довго і наполегливо вивчав полінезійські міфи та легенди і дійшов до блискучого висновку про те, що предки острів'ян були свідками грандіозної катастрофи, яка й затопила в Тихому океані величезний материк — Пацифіду.

До найдавніших легенд належать і оповідки народів Індії про континент під назвою Лемурія — колиску людської культури, яка пішла на дно однойменного океану. Про землю, що лежала на південь від сучасної Індії, пишуть і тамільські автори. Цей народ — без історії, але з багатющою та самобутньою культурою — виник на самому красчку Південної Землі, яка знаходилась у Південних широтах Індійського, Тихого та Атлантичного океану. Чисельність тих вражаюча — 50 мільйонів чоловік.

Зірки над мандалами

У доісторичній Америці аналогії з давніми цивілізаціями Старого Світу очевидні. На південній околиці Мехіко недавно було знайдено залишки піраміди, заснування якої зараховують до 8-10 тисячоліття до Різдва Христового. Туманною та загадковою залишається історія народження цивілізації Центральної та Південної Америки. Вона виникла наче в одну мить та нізвідки...

Відомий німецький дослідник Гумбольдт писав: «Вражає той факт, що численні міфи Америки знаходять свої анало-

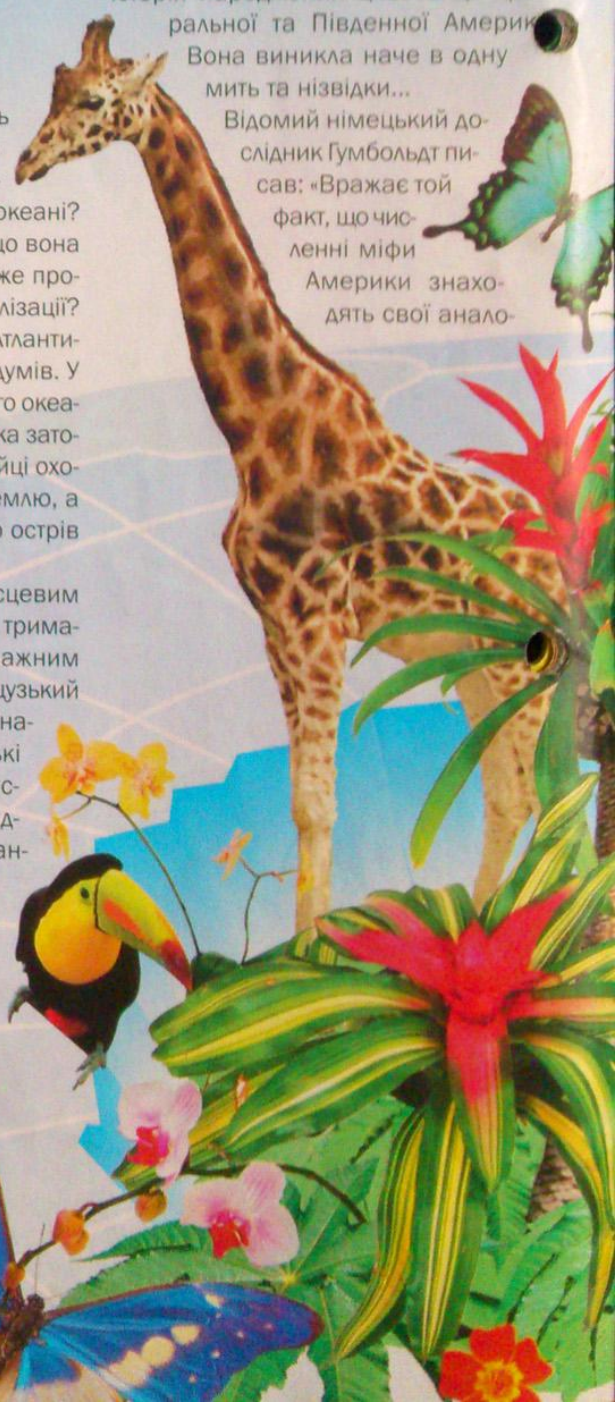

гії з ідеями Східної Азії та вказують на давні зв'язки, а не є результатом спільних умов, у яких перебували всі нації на зорі цивілізації».

Існує також ще одна версія, яка твердить: давню протоцивілізацію наставили на шлях праведний просвітителі, котрі з'явилися після глобальної катастрофи. Але ж як тоді пояснити унікальність та повноту давніх знань, серед яких важливе місце займає астрономія!? Подиву гідними залишаються для нас унікальні географічні пізнання того часу (без сучасних засобів пересування і все таке інше). Окрім перуанських кам'яних карт із зображенням Атлантиди, відомі людям і буддійські космогонічні карти — так звані мандали.

Та найбільшого подиву гідна вже згадана мною карта Оронтеуса Фініуса. На ній повністю відтворено Антарктиду з руслами річок та глибокими фіордами. Щоправда, все це зараз під товстою кіркою льоду. Пояснень цій карті немає, адже мандри до берегів Антарктиди та вивчення берегової смуги було здійснено лише у XIX столітті.

А ключик під льодом...

Справді, ключик, яким можна розкрити виникнення людини та цивілізації — на території Антарктиди. Гіпотезу антарктичної Атлантиди вперше було опубліковано в італійському журналі «Европео», а згодом — у книзі італійця Барбієро Флавіо «Цивілізація під кіркою льоду». В ній, власне, йдеться про те, що легендарна Атлантида знаходилась на місці теперішньої Антарктиди. Клімат у ті часи був досить сприятливим для повноцінного життя, а якихось 10-12 тисяч років тому Земля зіткнулася з гігантським небесним тілом величезної форми, від чого земна вісь круто змістилася і велетенські землетруси та зливи поховали під собою Атлантиду. Ось так.

Антарктична Атлантида повністю входить у рамки стародавніх легенд, адже розташована вона одночасно і в Тихому, і в Індійському, і в Атлантичному океанах. Платон, мабуть, мав рацію: жителі могли контролювати береги відразу трьох континентів.

Мабуть, 15-20 тисяч років тому географічні полюси перебували в інших місцях Космосу. Результати дослідів вражають: північний магнітний полюс знаходився на сході Азії. І хоч магнітна вісь Землі не сходиться із віссю обертання Землі, є підстави вважати, що кут між ними не може бути надто великий. А північний географічний полюс знаходився на території теперішньої Якутії. Тому Антарктида була розташована дещо північніше — в тепліших широтах. І там можна було тихо та мирно жити. Нагадувала вона, за описом, великий трикутний континент, повернутий вершиною на південь — так, як це зображено на буддійських картах-мандалах. Якщо з узбережжя цієї Антарктиди плисти в Океанію, то можна потрапити туди із заходу — як і бог Маке-Маке з острівної легенди. А герої американського епосу, перший інка Манго Калак та мексиканський Кетцакоатль, якщо б і спорядили свої човни з берегів Антарктиди, також з'явились би у повній відповідності з легендами моря — зі сходу. Для шумерів Антарктида — батьківщина легендарного Оаннеса — була на півдні, як і для тамілів Тамалахам.

При такому розташуванні полюсів Центральна Америка, Межиріччя, Індустан і Єгипет — колиски найдавніших цивілізацій — потрапляють в область помірних широт із помірним кліматом, який приблизно відповідає клімату північного узбережжя зміщеної Антарктиди. Можливо, після катастрофи розселення атлантів із замерзаючого континенту відбувалося не випадково, а на заплановані території.

Після повороту земної осі зледеніння припинилось, і північна льодова шапка перемістилася далеко на північ, даючи початок Льодовитому океану. А південна льодяна шапка почала огортати Антарктиду з півдня. Певний час протоцивілізація намагалась боротися із кліматом, але невдовзі він став непридатним для життя... і довелося капітулювати.

Давня цивілізація залишила нам попередження про нову катастрофу, яку зашифрувала в такий спосіб, що розкодувати не так уже й важко: 2012 рік! Перші ознаки біди очевидні. Швидкість зміщення полюсів, яка вимірювалась міліметрами, тепер різко зросла. А підступний механізм під назвою Земля готує нам нову несподіванку... Все можливо...

Коли я стану мільйонером, неодмінно заведу собі цілу автомобільну стайню з чотириколісних скакунів — по машині на кожен день тижня, ще й різних кольорів — для різного настрою. Будуть у мене і «Мустанг», і «Ламборгіні», і «Феррарі». А в особливому загоні окремо стоятиме «Bugatti» — як найдорожча, найпотужніша, найблискучіша, найефектніша... Одне слово, як найулюбленіша.

Bugatti EB 110 (1994 р.)

З підвалу — до п'єдесталу

Історія фірми «Bugatti» бере свій відлік від 1909 року. Невеличке німецьке містечко Мольсхайм стало тим трампліном, звідки машини з підковоподібним радіатором стали повільно, але впевнено підкоряти решту світу. А за рік до цього в іншому німецькому місті Кельні талановитий інженер Етторе Бугатті, замкнувшись у підвалі свого дому, чаклував над першим своїм автомобілем «Bugatti Type 10».

В цілому перша спроба інженера виявилась так собі. «Фе!» — дружно сказали фахівці. Уважно обдивилися з усіх боків машину, постукали по капоту, покопали по скатах, в ріжок погуділи і прийшли до думки, що шасі ще можна було б використати для інших моделей, а от решта...

Бугатті взяв це до уваги, і от у 1909 році з'являється вже цілий модельний ряд: «Bugatti Type 13», «Bugatti Type 15», «Bugatti Type 17». У 1910 році вийшло ще кілька моделей, потім ще, ще... Поступово марка «Bugatti» завойовує шану та повагу в міжнародної автогромадськості, та тут усе перекреслює перша світова війна. Етторе Бугатті змушений продати ліцензію на випуск машин французькій фірмі «Пежо».

Після війни, в 1919 році, поновлюється випуск машин, але вже на території Франції. У 1921 році з'являються великі розкішні автомобілі «Bugatti Type 28» та «Type 29». «Гарного — потроху!» — мабуть, так подумалось пану Етторе, бо чим ще поясниш те, що машин 28-ої моделі було випущено всього дві, а 29-ої — аж 4. Між іншим, дві з чотирьох 29-х моделей займали призові місця на різних гонках Гран-Прі 1922 року.

Та найвідоміша модель тих років — «Type 32 Tank». Цей шедеврик аеродинамічного мистецтва також було вироблено в кращих традиціях фірми — всього в чотирьох екземплярах. Машина призначалася для участі у Гран-Прі, але так сталося, що покладених на неї сподівань вона не виправдала. Найкращий з «танків» був на фініші тільки третім.

Спливали роки, компанія хоч і не процвітала, проте могла дозволити собі час від часу викинути пару-трійку мільйонів на черговий шалений проект. І от настав 1924 рік — рік великого зламу. На другому етапі Гран-Прі Європи чотири автомобілі «Type 35» посіли місця з першого по четверте — нечуваний успіх! І це при тому, що на першому етапі одна з машин була на восьмому місці через... неправильно одягнуту колісну гуму. Цілих п'ять років поспіль «тридцятьп'ятки» не лишали конкурентам ніяких шансів на успіх, мало хто може похвалитися такою стабільністю. Всього вони принесли 1800 перемог.

Від золотих часів до забуття

Що ж, спортивна слава була в кишені, тепер наставала черга перетворювати гучний успіх на дзвінку монету. З 1924 по 1930 рік було продано 336 машин 35-ої моделі.

«Type 35» прославився як гоночний автомобіль, а лаври однієї з найамбіційніших, найрозкішніших машин того часу довелося пожинати модельці «Type

41 La Royale». Цей запаморочливий чотириколісний проект було задумано в 1926 році, а втілено в життя в 1929. Спершу Бугатті мав намір випустити 25 машин, причому всі покупці, за його задумом, мали бути виключно членами королівської сім'ї. Та не так воно сталося, як гадалося. Зуби на «королівську» модель стали гострити багатії явно не блакитної крові. Мабуть, це страшенно образило пана Бугатті, бо, випустивши всього тільки 6 машин, він згорнув виробництво 41-ої моделі. А шкода! Де ще стрінеш оздоблений натуральним деревом салон, гобелен та ще силу-силенну всяких примочок, які були тільки тут?

Між іншим, саме «Bugatti Type 41 Royale Kellner Coach», особисте авто Етторе Бугатті, зібране в 1930 році, має сьогодні всі шанси стати найдорожчим автомобілем, який коли-небудь продавали з аукціону. Стартова ціна цієї машинки — 7,9 мільйона доларів, та мало хто вагається в тому, що остаточна вартість у ході торгів доповзе до позначки «10 000 000». Ось така вона — «Bugatti» королівської крові!

На 1930-і роки припадає розквіт марки «Bugatti», що не місяць — то нова модель. У 1931 році розпочався випуск найоригінальнішого авто «Type 52 Baby», зменшений варіант «35-ої». Етторе Бугатті створив її спеціально для свого сина Роланда. Машина мала електричний двигун, який дозволяв розганяти «іграшку» до 20 км/год. Бажаючих купити своєму чаду цю забавку на колесах було хоч відбавляй, і нічого не лишалося, як пустити «52-у» в серійний випуск. Цікаво, що французькі власті при експорті її за кордон лупили з неї таке ж мито, як і з «дорослих» моделей.

Витвір дядечка Бугатті

Після війни стало зрозуміло: в тому вигляді, в якому вона існувала в 1920-1930-х роках, компанія більше існувати не може. Будь-яка фірма існує за рахунок прибутку, а розкішні тарантаси з дерев'яними салонами та гобеленами напівзруйнованій Європі були ні до чого. А тут ще в 1947 році помер Етторе Бугатті... Для компанії це стало сильним ударом, після якого вона проіснувала до 1963 та спромоглася лише на 6 моделей.

Відродження

Знову слово «Bugatti» стало звучати на світових автосалонах у 1991 році. Паоло Станцані, який викупив марку, показав новий автомобіль — «Bugatti EB 110". EB — ініціали засновника, а цифра 110 означала кількість років від дня його народження. Всім була гарна машина (потужність 650 коняк, розгін до «сотки» за якихось 3,5 секунди, максимальна швидкість — понад 350 км/год), а от ціна відлякувала. 400 тисяч доларів! Та за такі гроші можна цілий табун фольксвагенів купити. Або кілька мерседесів.

А в 1998 році фірму «Bugatti» прибрала до своїх чіпких рук компанія «Volkswagen». Під її чітким керівництвом конструктори розробили найсильніший на сьогодні автомобіль. Потужність двигуна (страшно сказати) — 1001 кінська сила, а швидкість, яку він може розвинути, — до 400 км/год. У 2003 році «Volkswagen» планує розпочати випуск найдорожчої у світі серійної моделі «Bugatti EB 16 4 Veyron». Вейрон — прізвище легендарного автогонщика, який переміг у 24-годинних перегонах у Ле-Мане на автомобілі «Bugatti 57 C Tank». Орієнтовна швидкість — 406 км/год, а коштуватиме вона півтора мільйона німецьких марок. Навіть якщо перевести цю суму в долари, все одно мало не видасться нікому. Тож нагода пом'янути незлим тихим словом чергову тачечку «Bugatti» в нас ще буде!

Квіти просто з підвіконня

Квіти в подарунок — це завжди класно! А якщо вони вирощені власноруч, та ще й серед зими... Отже, запасаймося *цибулиною амарилісу, водою, банкою з вузьким отвором* та... терпінням. І приступаймо до здійснення цього величного задуму.

1 Налий у банку води і поклади цибулину зверху так, щоб вона торкалася води. Постав банку в темному і теплому місці.

Спочатку з'являється зелене листя.

2 Через кілька днів цибулина пустить коріння і кільця. Перенеси банку на світло.

Що ж відбувається з цибулиною? Вона не потребує грунту, всередині є все, що потрібно рослині для нормального росту.

Морквяний чубчик. Зелені насадження можна отримувати й зі шматочків овочів. Наприклад, з верхівки моркви, яка також містить у собі все необхідне для росту чубчика. Чи не скористатися цією властивістю і не виростити ще одну зелену рослинку? Для цього запасись *шматочком моркви, зрізаним зверху; блюдечком; водою.*

Налий на блюдце трішки води, поклади посередині моркву і постав у тепле й світле місце на 2-3 тижні. Набравшись життєвих сил, морква починає випускати листочки, а там і корінь виростає. А якщо взяти чубок буряка, петрушки або редьки, чи буде те ж саме? Спробуй — знатимеш.

Що коїться з рослинами взимку? Взимку в деяких рослин відмирає надземна частина — як зайва і непотрібна. Бо поживні речовини вони переховують у цибулині під землею. Навесні рослина знову починає рости, ось у пригоді й стає внутрішній запас. Сама цибулина складається з кількох шарів, які й стають поживою для ростка.

Як розвиваються бруньки взимку

Дерева пустять паростки аж навесні. Не чекаючи її приходу, проведи в себе вдома такий експеримент. Зріж кілька галузок (каштанових, вербових чи вишневих гілочок). Помісти їх у банку з водою і постав у сонячному місці. Тепло створить умови, наближені до весняних, і за кілька днів бруньки довірливо відкриються.

Як працюють речі?

Електричний дзвоник. Одне з застосувань явища електромагнетизму — електричний дзвоник. Натискаючи на кнопку дзвоника, ти замикаєш електричні контакти. Електричне коло (знаєш, що це таке?) замикається, по ньому проходить електричний струм. Електромагніт і пружина рухають молоточок взад-вперед, так що він періодично б'є по металевому дзвонику, зчиняючи страшенний шум.

Як він працює. Металева пластинка, яку називають арматурою, при замиканні кола змушує швидко-швидко рухатись молоточок взад-вперед. Молоточок, як і передиться, лупцює дзвоник — той дзеленькає.

Коли струм проходить через електромагніт, магніт притягує арматуру, і коло розмикається. Електромагніт відключається, і пружина притягує арматуру назад. Цикл повторюється доти, поки ти не відпустиш кнопку.

Ваги для ванної. Ці ваги приводяться в дію важільним механізмом, захованим під платформою. Механізм з'єднаний із сильною пружиною, яка розтягується пропорційно до твоєї ваги. Інший важіль посилює незначне розтягнення пружини, аби зафіксувати твою вагу на шкалі.

Головний пружинний збірник перетворює незначне зміщення важелів під платформою у більше зміщення на циферблаті. Рейка і з'єднаний з нею важіль циферблата переміщаються, повертаючи круг з поділками. І ти бачиш свою вагу, виражену в кілограмах.

Тринадцятий знак Зодіаку

1 ФЛІРТ
2 ДРУЖБА
3 ЗАХОПЛЕННЯ
4 ПОЦІЛУНОК
5 РОЗЧАРУВАННЯ
6 ТВІЙ ЗНАК
7 ЛЮБОВ
8 ЗУСТРІЧ
9 ЗВІСТКА

КОЗЕРОГ 22.12–20.01
ВОДОЛІЙ 21.01–20.02
РИБИ 21.02–20.03
ОВЕН 21.03–20.04
ТЕЛЕЦЬ 21.04–20.05
БЛИЗНЯТА 21.05–21.06
РАК 22.06–22.07
ЛЕВ 23.07–23.08
ДІВА 24.08–23.09
ТЕРЕЗИ 24.09–23.10
СКОРПІОН 24.10–22.11
СТРІЛЕЦЬ 23.11–21.12

Найбільший у світі острів

Якщо плисти від Ісландії на захід, то кілометрів через 200 натрапиш на Гренландію — найбільший у світі острів.

Попри величезні розміри на острові немає автотрас, а всі транспортні рейси здійснюються по воді та у повітрі.

Дослідження показали, що породи, з яких складений острів, належать до найдавніших на Землі: за оцінками вчених, їх вік — щонайменше 3700 мільйонів років. З висоти пташиного польоту острів схожий на безкраю дику пустелю, і лиш подекуди в нескінченних просторах сліпучо-білої криги зустрічаються чорні зазубрені вершини.

Влітку прибережні луки вкриваються пурпуровою каменеломкою та жовтими маками; трапляються також зарості горобини та берези. Однак центральна частина Гренландії похована під величезною крижаною шапкою у будь-яку пору року. Товщина її подекуди перевищує 10 кілометрів, а займає вона 82% території острова. Вона дає початок величезним льодовикам: льодовик Якобсхавн скидає в море мільйони тонн криги щодня, пробиваючись із швидкістю приблизно 1 метр за годину. Ось звідки беруться айсберги!

Льодовикову шапку Гренландії не вдавалось перетнути до 1888 року, аж поки норвезький мандрівник Фрітьоф Нансен перейшов її на лижах.

Східний берег острова більшу частину року відрізаний від світу непрохідною кригою, тут знайшли собі притулок чимало видів рослин, птахів та тварин, яким загрожує вимирання.

Західний берег може похвалитися найбільшими у світі фіордами, які врізаються в берег майже на 300 км. Тут уже живуть люди, тут же й столиця Нук з населенням близько 12000 чоловік. Колись Гренландія була датською колонією, та в 1979 році Данія надала гренландцям самоуправління.

Велика частина Гренландії лежить північніше від Полярного кола і не бачить сонця упродовж усієї зими. Однак літом острів стає домом для сили-силенної птахів та рослин.

Багато птахів лише гніздяться у Гренландії, відлітаючи з настанням зими на південь, а куріпка та полярна вівсянка живуть тут цілорічно. Мешкають у Гренландії й білі ведмеді, вовки, песці, полярні зайці, північні олені та лемінги. На півночі живуть великі стада вівцебиків. У прибережних водах водяться кити, тюлені.

Яскраво розфарбовані будиночки дають уявлення про розміри замерзлого фіорду поблизу Ангмагссаліка.

Nicole Kidman / Ewan McGregor

Come What May

Album «Moulin Rouge Soundtrack»

Never knew, I could feel like this,
Like I've never seen the sky before
Want to vanish inside your kiss
Everyday I love you more and more
Listen to my heart can you hear it sing
Tellin' me to give you everything
Seasons may change, winter to spring
But I love you, until the end of time

Chorus
Come what way
Come what way
I will love you, until my dying day

Suddenly the world seems such a perfect place
Suddenly moves with such a perfect grace
Suddenly my life doesn't seem such a waste
It all revolves around you
And there's no mountain too high, no river too wide
Sing out this song and I'll be there by your side
Storm clouds may gather,
And stars may collide
But I love you until the end of time

Chorus

Oh, come what may, come what may
I will love you, I will love you
Suddenly the world seems such a perfect place

Chorus

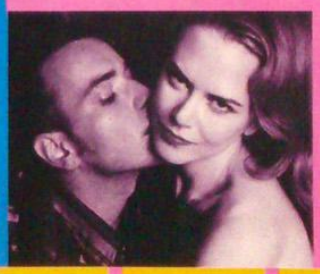

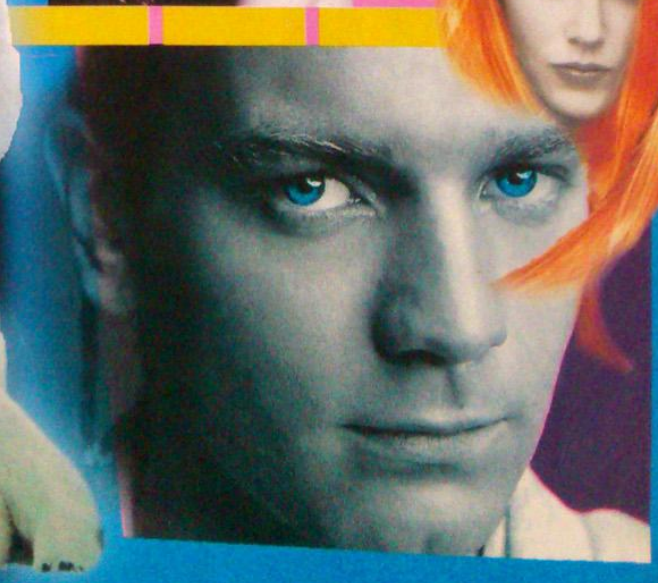

Романтика з присмаком солі

Пірати!.. Це слово у різні часи вимовлялося по-різному: то навіваючи жах і підозру, то викликаючи почуття захоплення і заздрощів. Змінювались умови життя, і відповідно до них коригувалося ставлення до цього давнього ремесла — піратства. Слово «пірат» походить від грецького слова «peirates», корінь якого — peiran — перекладається як «випробовувати». А пірат — це «той, хто випробовує долю», або «шукач щастя». Та з плином часу слово «пірат» набуло інших, менш романтичних значень: морський розбійник, грабіжник, злочинець.

Без браку уваги

Не шкодувала яскравих фарб про піратські діяння художня література, тож не дивно, що всі ми більш-менш уявляємо собі їхнє вкрай небезпечне життя, їх зовнішній вигляд, звички, уподобання...

Першим літератором, який написав аж три романи про пригоди пірата Джона Ейвера, був Даніель Дефо. Піратську тематику в літературі було започатковано. Наступним співцем піратської долі став Вальтер Скотт (роман «Пірат»). Прототипом головного героя Клівленда став образ піратського вожака з роману Дефо «Пригоди відомого капітана Джона Гау».

Цілу низку романів про море створив Фенімор Купер, серед яких улюблені багатьма твоїми ровесниками «Два адмірали», «Лоцман», «Червоний корсар». До морської тематики зверталися й такі відомі письменники, як Конан Дойль, Стівенсон, Фаррер, Майн Рід, Дж. Конрад, Сабатіні та ін. Завдячуючи їм, легендарні піратські капітани Флінт, Морган, Кідд, Ван-Горн, Граммон, а також їхні вигадані побратими з реального життя перейшли у вічність.

Цікаво, що А. Конан Дойль і Р. Сабатіні створили два абсолютно діаметрально протилежних образи піратських капітанів Шаркі та Блада. Перший поєднує в собі всі найгірші якості, вади та недоліки піратів, а другий навпаки — кращі риси характеру та всі чесноти морського «джентльмена удачі».

Хто і чому ставав піратом?

Причин податися в пірати у колишні часи вистачало. І просто тяга до пригод, і жага помсти чи переслідування з боку закону, і навіть бажання помандрувати та відкрити пару-трійку нових острівців... Грабунки, між іншим, у той час теж були непоганим джерелом доходу. Зрештою, до них у підсумку все й зводилось.

Часто пірати знаходили підтримку держави, яка воювала. Купували патент на відкрите ведення бойових дій у морі. Ставали вже не піратами, а каперами (від голландського «карег» — особа, приватне судно, що має урядовий дозвіл захоплювати ворожі судна). Морські розбійники користувалися офіційним правом нападати і грабувати кораблі. Грабуй, тільки не забудь частину награбованого в казну державі здати. Традиція каперства проіснувала аж до 1856 року — поки не заборонили офіційно.

Ремесло пірата було вкрай небезпечним: кого брали на гарячому, вішали відразу, навіть імені не питали. Ті ж, кого полонили на суші, відбувалися «всього лиш» довічною каторгою.

Дуже рідко траплялось так, що у піратів було велике, неповоротке судно. Переважно у своєму розпорядженні вони мали невеликі кораблики, якими можна було легко маневрувати у відкритому морі. Воно й зрозуміло: і напасти треба зненацька, і вчасно втекти. Ой, важка піратська доля!..

Пірати не нападали на військові кораблі. По-перше, з вимуштрованими та озброєними матросами чи офіцерами сильно не потягаєшся. А по-друге, що візьмеш на військовому кораблі, крім бочок з порохом чи поржавілих лат! Ні, вступати у бій з професіоналами — нема дурних! От зовсім інша річ одинокий торговий корабель чи китайська джонка збирачів морських перлин!

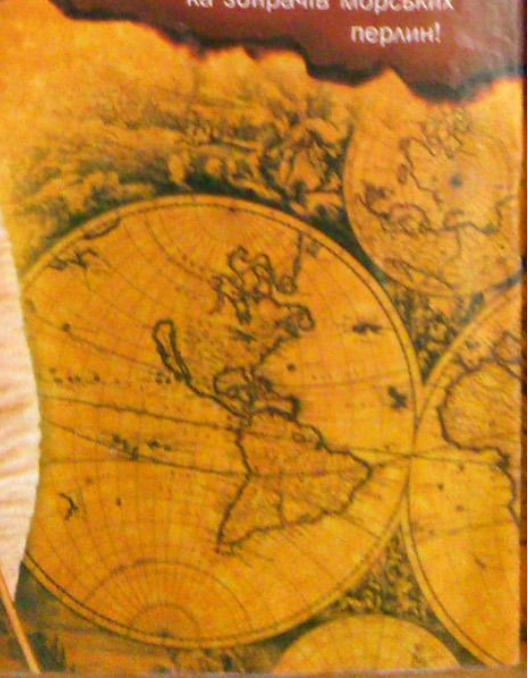

Найчастіше вони нападали недалеко від берегів або серед маленьких островів — там можна було непомітно пробратися до жертви. Та й від погоні в таких хащах легше відірватись.

Скажу тобі відверто, я зовсім не заздрю піратам. Хай там гроші, хай там коштовності, але ж якою ціною! Подекуди й вільне життя пірата мало чим відрізнялося від каторги. Місяцями харчувалися сухарями, та й пили інколи аж ніяк не ром з бочок, а тухлу воду. Хворіли на тропічну лихоманку, дизентерію, цингу, гинули під час штормів та негоди. Рідкісний щасливчик помирав удома, оточений рідними та близькими.

Боротьба проти піратства

Історія морських розбійників бере свій початок дуже давно. Піратські напади описані ще в грецьких міфах та скандинавських сагах, про них розповідають фольклорні перекази народів світу.

В Афінах існували закони, які утверджували право на діяльність піратської спільноти під час воєн. Вони уповноважували піратів охороняти береги та торговельні кораблі. Час від часу виникали навіть цілі держави, які займалися піратським промислом.

Полікрат Самоський у VI ст. до нашої ери грабував цілі острови та узбережжя. Греки та фінікійці сплачували йому данину за безпеку своїх кораблів, вантажів і моряків. Сплатив — пливи здоровий, а ні... Рекет!

Прибуток від піратства був настільки великим, що Полікрат збудував на острові Самос палац, який вважали одним із чудес світу.

Що далі розвивалась цивілізація, тим непримиренніше ставилися до морських розбійників. Розп'яття на хресті — ось так карали в Римі. Того ж Полікрата Самоського у 522 році до Різдва Христового розіп'яв на хресті перський сатрап Ороїтес. Щоправда, довелось його під виглядом переговорів заманити в пастку на березі, та чого ж тільки не зробиш задля миру.

З 228 року до нашої ери Рим розв'язав просто-таки війну з ілірійськими піратами. Володар Скодри (Скутари) об'єднав ілірійські племена — вийшло справжнє корсарське королівство. Його ескадри наводили страх на всі прибережні міста і серйозно загрожували торгівлі в Егейському та Адріатичному морях. Не розводячи дипломатичних церемоній, римляни спорядили проти царя Аргона, який саме очолював піратів, 200 кораблів і розгромили його флот. На якийсь час на морі запанувала тиша. Та піратство так просто не викорінити, і ось уже в 102 році до нашої ери виконувати свою місію вирушає нова «експедиція» під керівництвом претора (заступник і помічник консула, згодом вища урядова особа, наділена судовою та адміністративною владою) Марка Антонія. Експедиція провалилась.

Одного разу на шляху з Рима до о. Родос до рук кілікійських піратів потрапив Гай Юлій Цезар (100-44 рр. до н.е.). Дізнавшись, що за рибка потрапила до їхніх рук, розбійники довго сперечалися про розміри викупу. Зійшлися на десяти талантах (нечувана сума для викупу; талант — 26,2 кг срібла). Коли Цезар дізнався про розмір викупу, він обурився. Його, Цезаря, оцінили в якихось жалюгідних 262 кг срібла! І встановив свою ціну — 50 талантів! Пірати не мали нічого проти, а обіцянку грізного патриція поквитатися з ними пропустили повз вуха.

Опинившись на волі, Юлій Цезар, як людина слова, спорядив чотири галери з п'ятьма сотнями воїнів і напав на стоянку піратів, понищив бандитів та повернув усі свої коштовності. Він стратив 30 піратських вожаків, однак у відповідь на гарне ставлення під час його перебування в полоні наказав перед розп'яттям перерізати їм горло. Щоб не мучились! Пірати, мабуть, були дуже вдячні.

На якийсь час Рим перестав займатися винищенням морських грабіжників. У 73 році до нашої ери претор Антоній Критський організовує новий похід. Та замість показати піратам, де раки зимують, він уклав з ними таємний договір, сам почав грабувати Сицилію. Не без його допомоги пірати захопили Сирійське царство, а там і все Середземне море прибрали до рук.

Приморські міста Греції змушені були відкривати свої порти для ремонту розбійницьких кораблів і дозволяти піратам торгувати на своїх базарах. Усе, що одержували пірати у своїх походах, не вважалося награбованим майном. А що ж це було? Трофеї, ясна річ! У 67 р. до н.е. за вказівкою народного трибуна Авла Габінія, на боротьбу з морським бандитизмом був висланий Помпей. У його розпорядженні було 500 кораблів і 120 тис. солдатів. Ця військово-морська лавина мала на меті знищити піратське «царство». Одночасно військо Помпея нанесло удари по узбережжях Іспанії, Франції, Африки, Сицилії та Сардінії. Пірати були розбиті, їхні замки — зруйновані. Але...

До сьогодні існує ця давня морська «професія», що наповнює сучасне життя солоним присмаком злочинності, смертельного ризику й романтики.

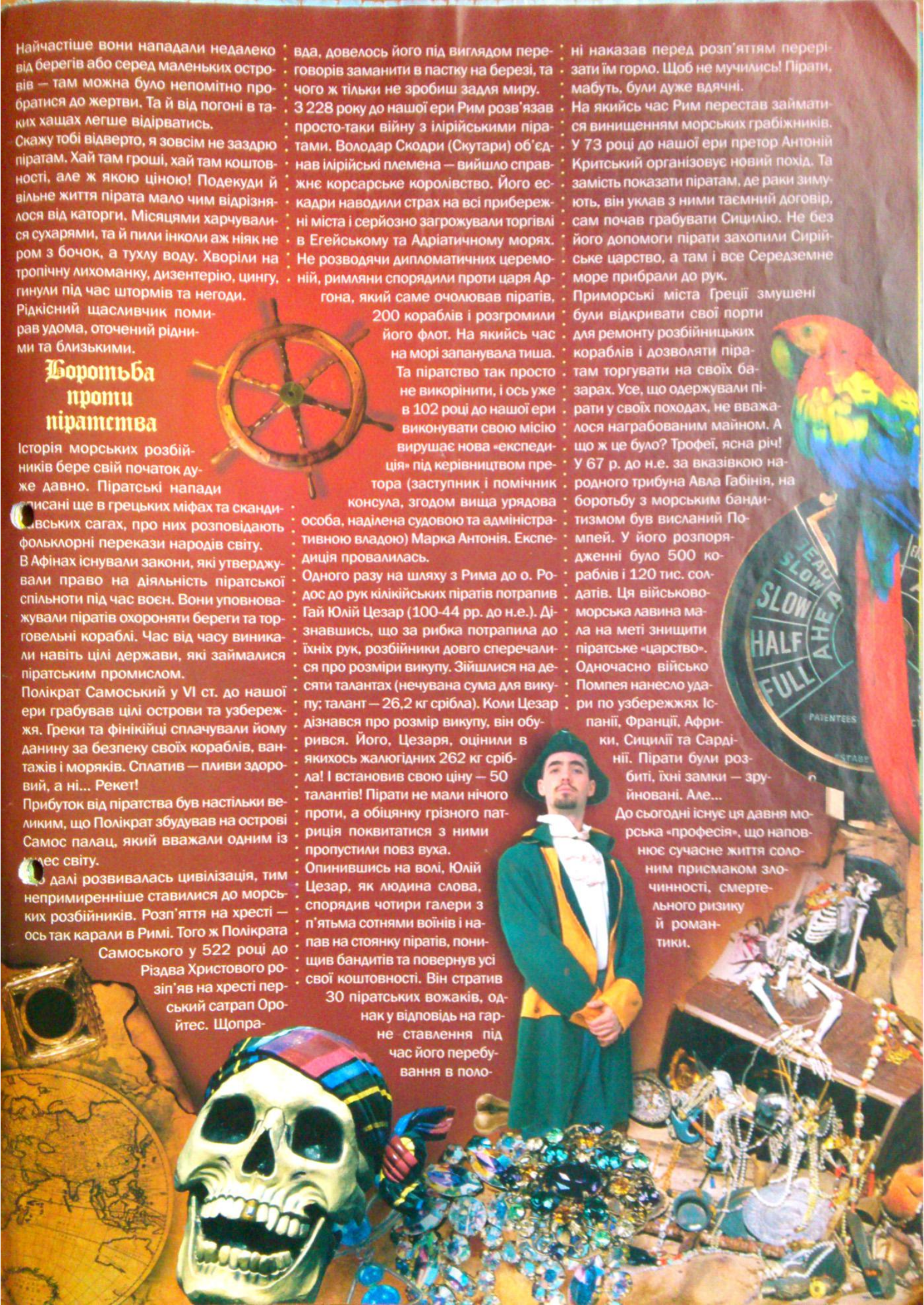

Як «дудочки» з «кльощами» посварились

Коли я ще школярем був, на уроках історії мені завжди було цікаво розглядати кольорові ілюстрації до підручника. Тут тобі фараон на колісницях, а ось тут — Македонський Дарію показує дорогу на Персію (нічого, мовляв, тут порядних греків страхати!), а ось Спартак з військом під покровом ночі вибираються з пастки. Та що мене найбільше дивувало, так це те, що жоден із зображених на малюнках чоловіків не мав на собі штанів. «Як так! — думалось мені. — Такі видатні особистості, всі чоловічої статі — і всі безштанні. Неподобство якесь. Врешті-решт, чоловіки вони всі чи не чоловіки!»

У свідомості не вкладалося, що чоловік міг просто замотуватись у простирадло чи щеголяти в якійсь подобі жіночої сукні. А от саме з неї, як це не дивно, й розпочалася історія штанів.

Історія у штанах

Так, спідниці, а також фартухи панували в одежі чоловіків тисячі років тому. А про штани говорять, що походження вони своє беруть від скіфського вбрання. Скіфи кочували причорноморськими степами за 500 років до нашої ери, і шкіряні штани були звичайною річчю для людей, яким частенько доводилось їздити верхи.

А от у Давньому Римі ця «варварська одежина» потрапила під заборону. Хто ж таки дозволяв собі з'явитися на людях у штанах, того чекало жорстоке покарання, аж до конфіскації майна. На воїнів ця заборона не поширювалась. З часом штани «легалізувались», і кожна епоха вважала за обов'язок внести в екстер'єр штанів щось суто своє. В середні віки сильна стать носила штани-панчохи. Кожна «панчоха» натягувалася окремо; у XII столітті їх прив'язували до коротких штанців, а пізніше — до куртки. У XIV-XV століттях модно було носити різного кольору ліву та праву половини. Така одежа називалася «мі-парті». Її колір і малюнок вказували на походження людини, міру знатності, з якого вона міста, з якої громади...

Тих самих, без яких нині жоден порядний хлопчак на вулицю й носа не потикне.

XVI століття — епоха іспанських «кальсес» (зрозумів, звідки походять наші кальсони?). Штани вельможного панства нагадували подушки. Їх набивали паклею, сіном, пером і кінським волоссям. А зверху до всього ж натягувалась «наволочка» з розрізами, через які заздрісники повинні були бачити дорогу тканину нижніх штанів. Практичні купці швидко оцінили перевагу таких штанів, і замість кінського волосся чи пера їх стали набивати контрабандними тканинами. Хай митник на митниці доведе, що то крадене сукно, а не штанина, скроєна особливим способом.

Мода на штани-подушки оволоділа Англією, подушки штанів роздували до неймовірних розмірів. Королеві Єлизаветі довелося навіть наказати переробити лави в парламенті — на старих незручно було «засідати» в таких дивних штанях.

Чималий внесок у розвиток моди зробили німецькі найманці XVI століття — ландскнехти. Зарплатню цьому воїнству платили нерегулярно, одежа швидко зношувалася. І якась світла голова здогадалася перетворити лахміття у стрічки і перев'язати їх у декількох місцях, закріпивши біля пояса і колін. Вийшли оригінальні шаровари — плюдерхозен. У Франції прототипом штанів стали шоси, що з французької так і перекладається — штани). Вони спускалися до середини литок і рясно прикрашалися стрічками. У такі шоси були одягнуті королівські мушкетери Александра Дюма. Однак найбільшої популярності в XVII-XIX століттях зазнали короткі штани, які доходили лише до колін. Це французькі штани кюлоти. Їх носили аристократи і прості міщани, солдати і полководці. Російських дворян і міщан зобов'язував носити кюлоти Петро I, який і сам надавав їм перевагу. А ось бідняки та моряки носили довгі штани. Під час Великої французької революції аристократи називали бідняків-революціонерів презирливим прізвиськом «санкюлоти» («безкюлотники»). Знаменитого полководця Веллінгтона, який отримав перемогу над Наполеоном, не пускали до клубу, коли він одного разу заявився туди в довгих штанях. Однак

через якихось двадцять років такі довгі штани — панталони — стали нормою. Своєю назвою вони зобов'язані герою італійської комедії Панталоне (перша половина XVII століття), який з'являвся на сцені в довгих, широких штанях. Але найближчим родичем сучасних штанців слід вважати штани з дитячого матроського костюма 1780-х років.

Складки на цьому вкрай необхідному чоловічому аксесуарі з'явилися лише в XIX столітті.

Джинси: як підкорити світ

Говорячи про штани, не обійдеш джинсів. Їх історія починається ще в середні віки, коли в Генуї виробляли міцну тканину для парусів, яка французькою називалася «jean». Американці читали французьку назву на свій манер — виходило «джин». Інша американська назва джинсів — денім, від назви французького міста Нім.

Тепер перенесімось у Каліфорнію кінця 1840-х років, куди емігранта з Баварії Леві Страусса занесла «золота лихоманка». Тут він спробував розбагатіти на виробництві палаток із того ж таки джинсу. Потихеньку сплавляючи свій наметовий товар, одної чудової днини він зрозумів, що золотошукачі мають ще більшу потребу в робочих штанях. Вам потрібні штани? Будь ласка!

Так на світі з'явилися джинси. Шили їх із тої ж міцної синьої тканини, для міцності прошивали подвійною строчкою, а кишені закріпляли кнопками. У 1873 році Страусс запатентував штани, які отримали назву «джинси».

Майже ровесниками джинсів є шорти, винахідниками яких вважають студентів із Кембріджа, котрі займалися водним спортом.

Ну, і не можна обійти увагою таких штанів, як галіфе — мрію всіх кавалеристів початку XX століття. Назвали їх за прізвищем французького генерала кавалерії Гастона Галіфе. Іншим різновидом штанів для верхової їзди стали бриджі, створені в Англії.

Нині кожен одягає ті штани, які йому до вподоби. А спитай своїх батьків, яка боротьба точилася між «дудочками» та «кльошами». Ширина останніх сягала подекуди величезних розмірів, звідси й назва: «кльош» (cloche) з французької перекладається як «дзвін».

Завоювавши право носити штани, чоловіки довгий час не дозволяли одягати їх прекрасній половині людства. Історики стверджують, що першою жінкою в Європі, яка осмілилась одягнути чоловічі штани, була Жанна Д'Арк (XV століття). Відправляючи Орлеанську діву на вогнище, церковники пригадали їй і цю зухвалість.

Відомий і такий факт: французька королева Марія-Антуанетта закінчила своє життя на ешафоті під час Великої французької революції. А могла б і не дожити до ешафота — ще задовго до революції закортіло їй з'явитись межи люди у штанях. Людям це страшенно не сподобалось.

Shtani forever!

Довгі спідниці-штани паризькі будинки моделей винайшли у 1911 році, що мало не закінчилося масовими заворушеннями. Однак за наступні двадцять років жіночі штанці прорвалися на пляжі, курорти; вдома стали носити «ліниву піжаму» із штаньми. Коли ж у тридцятих роках на екранах кінотеатрів з'явилася Марлен Дітрих у штанях, то це не могло не викликати наслідування у прихильниць її таланту. З 1940 років в Лос-Анджелосі відкривається ера жіночих голубих джинсів. Однак у моду вони ввійдуть лише через тридцять років, після того як фільми, газети, журнали, шоу на Заході психологічно підготовили суспільство до нормального сприйняття жінки у джинсах. Нам важко в це повірити, та всього 40 років тому в Кембріджському університеті жінка не мала права заявитися на лекції у штанях.

Зате гардеробу сучасної жінки може позаздрити будь-який чоловік. Тут прямі штани і джинси, гольфи, заправлені в чоботи козацькі шаровари, східні шаровари, шорти, банани і навіть щось на зразок кюлотів XVIII століття.

Історія штанів буде неповною без розповіді про спідні штани, тим паче, що на Русі штани були предметом нижнього одягу. Щоправда, між нижніми і верхніми штанами у ті далекі часи різниці не було. Залежно від пори року чи погоди нижні штани могли стати верхніми, і навпаки. Їх шили з льону, а сягали вони нижче колін.

І трохи осібно — про кальсони, які завдячують своєю назвою італійському слову «calzoni» (штани). Вважається, що кальсони першими одягли французи в XVI столітті. Англійська ж знать рятувалася від холоду та сирості, одягаючи під них панталони.

У нас до кальсонів почали вдаватися з другої половини XIX століття. Стали поповнювати свій гардероб білизною й жінки. В Італії, Франції, інших європейських країнах наприкінці XVIII століття в моду увійшли прозорі туніки античного зразка.

Паралельним курсом із штанами розвивалася мода і на панчохи, без яких сьогодні не уявляють свого життя наші жінки. Та це вже зовсім інша історія.

По драбині успіху

Моє вітаннячко тобі з такої гарної нагоди — першої в цьому році зустрічі зі мною. Подія приємна, еге ж? Мовчи, мовчи, нічого не кажи, я знаю, що в тебе на думці. А на думці в тебе ось що: «А чи не перегинає цей Во?.. Може, десь перегрівся? Або читацьких листів під ялинкою обчитався?»

Відповідаю: «Ні, ні і ні!» Просто настрій у мене сьогодні гарний. А гарний він не просто так, а... Втім, про це пізніше. А поки що зроби, будь ласка, одну річ. Візьми олівець чи ручку та аркуш паперу. Взяв? Дуже добре. А тепер намалюй на аркуші драбину з десятьма східцями. Намалював? Тоді відклади ручку в бік і уважненько слухай.

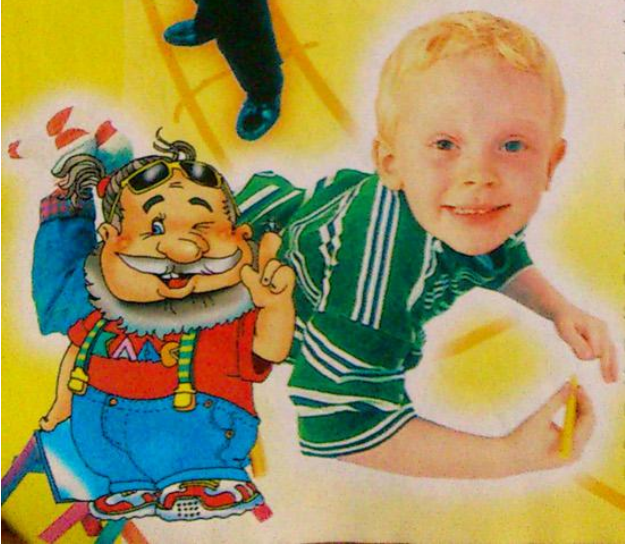

Раз сходинка, два сходинка...

Уяви собі, що на верхній щаблинці знаходяться найрозумніші, найгарніші, найвеселіші і найдотепніші твої однолітки. Все в них виходить, вони мають багато друзів, непогано вчаться, та й дівочою увагою не обділені. От їх ти й помістиш на верхню щаблинку своєї драбини.

Звісно, в тебе не могло не виникнути запитання: а хто ж тоді буде на самому низу драбини? А тут, мій друже, стоятимуть ті, кого частенько б'ють у школі чи в дворі, з ким ніхто не бажає дружити, хто погано вчиться і хто ні в чому не може досягти успіху. Гірко, сумно і взагалі жити не хочеться!

Витерши сльози та прийнявши заспокійливого, побачиш, що всі решта, не вундеркінди і не двієчники затяті, чемно розподілились по інших щаблинках. Хтось вище, хтось нижче.

А тепер подивись на цю драбинку ще раз, добре подумай і скажи: на якій сходинці ти бачиш себе, любимого? Чи, може, нелюбимого?

Ти помістив себе на одній з трьох нижніх сходинок? Скажу щиро і прямо: нічого доброго! Бо означає це те, що ти геть поганої думки про свою особу та про все, що з нею пов'язано. Тобі почнуть казати, що не все так уже й погано, що великі люди за молодості теж частенько бували невдахами... Не вір! Коли хтось, щиро чи ні, втюхує тобі, що ти най-най-най, а підстав для цього ти не бачиш, означає це одне: всерйоз тебе чомусь не сприймають. Навішати тобі на вуха виробів місцевої макаронної фабрики, забити баки — це будь ласка! А от усерйоз...

Кажеш, ти дуже поганий, слабкий, ні на що не придатний? Знаєш, друже, я, мабуть, з тобою погоджусь — тобі ж краще знати. Хоча звідки в тебе ці знання? Сусіди сказали? Класний керівник на зборах? Чи, може, «Wall Street Journal» написав?

Я тобі ось що скажу: часто чуже знання про нас — суб'єктивне. Захотілося людині подумати про тебе так — вона подумала. А за хвилину взяла та й передумала. Але ж ти який був, такий і залишився!.. Ні, одна-єдина думка — критерій ненадійний. Мабуть, треба назбирати таких думок побільше і вивести середнє арифметичне.

Ще один можливий спосіб — протестуватись. Просто тут і просто зараз. Готовий? Тоді гайда! Прочитай. Подумай...

Все, що тобі треба зробити, — це показати своє ставлення до цих тверджень за 5-бальною шкалою. Ось ця шкала:

Я думаю про це:

дуже часто — 4 бали;
часто — 3 бали;
інколи — 2 бали;
рідко — 1;
ніколи — 0 балів.

1. Мені хочеться, аби мої друзі підбадьорювали мене.
2. Я постійно відчуваю свою відповідальність за роботу.
3. Я хвилююся про своє майбутнє.
4. Багато хто мене ненавидить.
5. Я не такий ініціативний, як інші.
6. Мене турбує мій психічний стан.
7. Я боюся виглядати дурним.
8. Зовнішність інших краща, ніж моя.
9. Я боюся виступити з промовою перед незнайомими людьми.
10. Я часто роблю помилки.
11. Мені дуже не вистачає впевненості в собі.
12. Люди не цікавляться моїми доненнями.
13. Заходячи до кімнати, де вже сидять люди, я ніяковію.
14. Я впевнений, що люди майже все сприймають легше, ніж я.
15. Мені здається, що зі мною має статися якась прикрість.
16. Мене хвилює думка про те, як люди ставляться до мене.
17. Як шкода, що я не комунікабельний.
18. В суперечках я висловлююсь тільки тоді, коли впевнений у своїй правоті.
19. Я думаю про те, чого чекають від мене інші.

0-25 балів — високий рівень самооцінки. Ти створюєш навколо себе ауру задоволеності, мало залежиш від підтримки. Ініціативний, підприємливий, змушуєш інших обертатись навколо себе, отримуючи від цього чималу ко-

ристь. Не ображаєшся на критику, а намагаєшся виправити помилки. Не боїшся осуду, висуваючи свою точку зору. Для тебе відмова — не образа, і причину її ти шукаєш не в собі, а знайшовши, намагаєшся усунути. Тобі нічого не вартує бути оптимістом. Такі, як ти, частіше досягають поставленої мети і рідко програють.

26-45 балів — середній рівень самооцінки, притаманний більшості підлітків. У цілому ти впевнений у собі молодий чоловік, хоча інколи трапляються і збої. Часом буваєш нерішучим. Настрій може коливатися. Проте такі, як ти, досить наполегливі у досягненні поставленої мети.

І більше. Ти сам собі ворог, інакше не скажеш. Підлітки з низькою самооцінкою часто виглядають розгубленими, вони пасивні, піддаються впливам, непопулярні серед собі подібних. Суб'єкти, подібні до тебе, дуже чутливі до критики, для них це просто свідчення їхньої неповноцінності. Та що критика! Вони й компліменти приймати не вміють нормально. Типова реакція: «Ну що ви, я не такий. То ви так говорите, щоб зробити мені добре, правда?» Така позиція — пряма дорога до неврозів. Який звідси вихід? Боротися з власною сором'язливістю! Бо сором'язливість і низька самооцінка — то дві сторони одної медалі.

Дзеркало чужих думок

Що таке самооцінка? Відповідати на це питання можна по-різному. Наприклад, ось так: «Самооцінка — елемент самосвідомості, що характеризується емоційно насиченими оцінками самого себе як особистості, власних здібностей, моральних якостей та вчинків...» А можна й так: «Це оцінка людиною себе, своїх рис та свого місця серед людей». Мені особисто більше до вподоби варіант №2.

Самооцінка починає формуватися з моменту появи людини на світ або ще раніше. Людина з високою самооцінкою одним тільки своїм виглядом говорить: «Я сам», «Я можу», «Я гідний», «Я впораюсь», «Це мені під силу».

Вже від 2-3 років ти починаєш порівнювати себе з оточуючими, слухати їхні захоплені (чи не дуже захоплені) відгуки про себе. Ось тобі сказали: «Який гарний хлопчик — він миє ручки!..» Хоча, може, ти й не руки зовсім мив, а набирав воду в повітряну кульку з наміром скинути її з балкона на язикату задаваку Катьку в новому рожевому платті та білих бантах. Та так чи інакше, сказані слова тобою почуті і відкладені в особливу шухлядку, в яку ти складаєш усі похвали.

Вся ж гидота, сказана про тебе, складається в інший ящичок. Чого більше — похвал чи огиди? Така вже істота людина: що про неї говорять, тим вона здебільшого і є. Зрозумів тепер, як складається самооцінка? Ти добре знаєш, що таке похвала, але й критика тобі знайома? Вітаю, друже, ти — один з найщасливіших у світі людей. Ти взагалі нічого не чуєш, окрім похвали? Гм-м, дай подумати. Боюся, що тебе безсоромно дурять. Чи не спробувати тобі самому розібратися, за що тебе так нахваляють і чи справді воно того варте? Ну, а якщо у твоєму житті добре слово така сама рідкість, як в Індії пінгвін, послухай одну дуже повчальну історію.

Самооцінка та всесвітнє тяжіння

Сталося це в далекій Англії в далекому 1670 році. Жив там собі один англійський хлопець без батьків, але зі своєю англійською бабусею. І от не знати чому, але йому явно бракувало впевненості в собі. Здавалося, що ні про що інше він не був такої поганої думки, як про самого себе. Люди теж відчували, що йому не вистачає впевненості в собі, а надто це відчував один шкільний розбишака. Він тільки те й робив, що чекав нагоди побити бідного хлопчиська. І от одного дня тому все набридло. Замість накивати п'ятами, він розвернувся обличчям до бешкетника і просто засвітив йому між очі. Всі страхи на цьому скінчилися.

Після цієї історії хлопця ніби підмінили. Він набув нового уявлення про себе. Минуло кілька тижнів — і він став старостою класу. Пройшов семестр — і він уже староста школи. А коли збігло багато років, він відкрив один з найважливіших законів природи, його посвятили в лицарі і стали поважно називати «сер». У ті часи словом «сер» не розкидалися направо й наліво, називаючи ним тільки найповажніших осіб. Ось так.

Як звали того хлопця? Ісаак Ньютон! Яка мораль цієї байки? Любити себе треба! Любити і поважати. Не самозакохано, закриваючи очі на все решта, а тверезо, щогодини, щохвилини співставляючи те, що ти зробив, з тим, як би ти хотів зробити. А ще — вірити, що все у тебе буде класно і потече життя прекрасно.

На лижах з гори –

Гори високі, сонце яскраве, вітер грайливий, морозець кусючий та лижі летючі... І посеред усього цього розмаїття — ти на лижах «Atomic» або «Fischer», у яскравому спортивному шарфі та светрі з написом «Adidas». Ти мчиш, втікаючи від вітру. Робиш поворот за поворотом, хвацько об'їжджаєш перешкоди, а тут — жу-у-ух — аж сперло дух! Тю, та це ж трамплін! Ти ракетою зносишся в повітря і летиш собі, летиш, летиш! Перелітаєш через невеличку сосну, щасливо приземляєшся на пухнастий сніг і продовжуєш далі свій такий запаморочливий спуск. Ух, ось де істинна романтика!

Історія на лижах

Та то зараз романтика, а коли людина вперше ставала на дві дошки, робилось це не через брак адреналіну. Уяви собі, що ти живеш високо в горах і тобі щодня необхідно по глибокому снігу спускатися вниз (наприклад, по воду). Хочеш-не-хочеш, а доведеться освоювати лижі. Так і чинили норвезькі селяни, які й стали піонерами гірськолижного спорту. Вони ставали на коротенькі лижі, брали в руки довгу палку з розширеним кінцем (у формі весла — щоб краще керувалось у глибокому снігу) і сміливо спускалися з гір, хвацько обминаючи скелі та дерева.

Там же, в Норвегії, народилось і слово «слалом», що означає «слід на снігу». Найстаріші лижі зберігаються у Лижному музеї Осло: їх довжина 110 см, а ширина — 20. На схожих лижах протягом століть жителі Півночі підкоряли засніжені гірські масиви.

Популярними були й лижі з двома загостреними кінцями. На півдні, в гірських районах, лижі виготовляли з потовщенням у центральній частині, де видовбували заглиблення під ступню — щоб зручніше було керувати лижами на поворотах. Деякі лижники частково або повністю оббивали знизу лижі камусом — шкірою оленя або нерпи. Це допомагало при підйомі вгору: шерсть ставала сторчака, і лижі не скочувались. Користувались і загостреними лижними палками — для відштовхування, гальмування, поворотів, для захисту при зустрічі з дикими звірами.

Довший час на лижах використовувалося кріплення з двох ремінних петель: одна тримала носок, а друга охоплювала п'яту. Такими лижами користувалися учасники багатьох полярних експедицій, наприклад, Фрітьофа Нансена, який не полінувався написати цілий трактат про лижі з порадами щодо керування лижами при спуску з гір. Його можна вважати першим тренером з гірськолижного спорту.

З розвитком гірськолижного спорту лижі ставали дедалі вужчими та довшими. Вдосконалювалося кріплення, щоразу частіше стали використовувати металеві пружинні петлі. Мінялась і конструкція лиж. Щоб вага лижника рівномірніше розподілялася по всій довжині, лижам стали надавати плавної кривизни. Щоб лижі краще тримали слід на снігу, в нижній частині по всій довжині робили жолобок. Для більшої міцності та пластичності лижі стали виготовляти з кількох шарів деревини різних порід: берези, ясеня, бука, гікори...

Перші змагання

На зорі лижного спорту рівнинні лижі мало чим відрізнялися від гірських. Вважається, що перші «чисті» гірськолижні змагання відбулися у 1879 році на горі Гусбі неподалік норвезької столиці. Відомі своєю майстерністю спуску з гір жителі містечка Телемаркен викликали позмагатися лижників з Христіанії (так до 1924 року називалося Осло). За словами очевидців, тоді зібралося багато глядачів, які стали свідками польотів лижників з крутих гір, про які говорили, що спускатися з них майже неможливо. Видовище було настільки захоплюючим і незвичним, що поголос про нього прокотився по всій Європі. Кращі столичні лижники, згорбившись, несміливо скочувалися з гори, важко стрибаючи з трамплінів, нагадували падіння мішків. Зате лижники з Телемаркена їхали, гордо випрямившись, замість палки тримаючи в руці ялинкову гілку. З трамплінів вони пролітали по 25 метрів і більше, а внизу, піднімаючи фонтани снігу, ефектно поверталися і спинялися. Їхнє мистецтво сподобалося багатьом глядачам, які намагалися наслідувати відчайдушних лижників. І покотилася лижна хвиля!..

А засновниками сучасного гірськолижного спорту вважають австрійці. Саме в Австрійських Альпах на початку минулого століття відбувалися перші змагання лижників на... кількість поворотів. Підраховували число поворотів на заданому відрізку та за одиницю часу. Пізніше, в 1911 році, у Швейцарських Альпах поблизу Монтани відбулися перші змагання з швидкісного спуску: 10 лижників одночасно мчалися наввипередки з вершини по сніговій цілині до фінішу.

Гірські лижі — класний спорт!

Прихильникам нового виду спорту знадобилося ще 20 років, щоб переконати Міжнародну лижну федерацію визнати гірські лижі самостійним видом спорту. У 1931 році відбувся перший чемпіонат

розвага дітвори

світу зі слалому та швидкісного спуску, перемогли англійці. Але невдовзі лідерами надовго стають альпійські країни: Австрія, Франція, Швейцарія, Німеччина, Італія. До війни світові гірськолижні першості проводилися щорічно, а з 1950 року і до сьогодні один раз у два роки, при цьому в роки зимових олімпіад чемпіонами світу вважаються олімпійські чемпіони.

Сьогодні гірські лижі включають п'ять дисциплін: слалом, гігантський слалом, супергігантський слалом, швидкісний спуск, альпійське двоборство. Під час спуску спортсмени долають спеціальні траси, розмічені воротами та прапорцями. Результати визначаються за сумою часу, показаного у двох спробах на різних трасах у слаломі і в одній спробі в іншій дисципліні. Довжина траси у швидкісному спуску — 2435-3500 метрів, кількість воріт — 11-25, перепад висот — 710-950 м. У слаломі довжина траси — 450-500 м, кількість воріт для жінок — 50-55, для чоловіків — 60-75, перепад висот до 200 м. Довжина траси у слаломі-гіганті 1034-2660 м, число воріт 56-75, а перепад висот — 400-600 м. У супергігантському слаломі довжина траси — до 2500 м.

На першості світу кожну країну можуть представляти 14 спортсменів — не більше 8 чоловік однієї статі, а також не більше 4 учасників у кожній дисципліні гірськолижного спорту. Відбір для участі в олімпійських іграх відбувається за результатами виступів спортсменів у чемпіонатах світу та етапах Кубка світу.

Лижна етика

Для багатьох спортсменів дитячі лижні розваги — перший етап у професійній кар'єрі. А будь-який профі має дотримуватися на трасі певних правил.

Почнемо з виносу лиж. Тримати їх необхідно у вертикальному положенні. Якщо ти йдеш у супроводі батьків — неси свої лижі самостійно. Палки можна одягти петлями на лижі. А найзручніше — все покласти у спеціальний чохол.

Перед виходом на трасу познайомся з її схемою, розміткою, складністю та довжиною. Вибери посильну для себе трасу та змасти лижі. Якщо з тобою є новачки або дівчата, поясни їм, як усе зробити, але не роби нічого за них.

При зустрічі поступайся лижнею групі лижників, дівчатам, молодшим, звільнивши обидва сліди. Зійди вправо, пропусти зустрічних спортсменів, або вліво, якщо тебе обганяють. Ввічливий спортсмен повинний поступитися неввічливому. Коли зустрічаються два рівних лижники, досить просто звільнити один лівий слід.

На рівнинній трасі дотримуйся дистанції не менше 1 метра, а на спусках — 8-10. Пам'ятай, що на спусках, де йдуть змагання, немає місця для балачок, ігор та забав. Ніколи не заходь за огорожу траси і намагайся не перебігати лижню спортсмену, який спускається з гори. На схилі кожен повинен поводитися так, щоб не заважати іншим. Не спускайся з нероз'їжджених та невідомих схилів — можеш потрапити у лавину. Завжди і всюди надай допомогу лижнику, що потрапив у біду. Рухаючись по трасі змагань, потрібно бережно ставитися до лижні, адже це витвір багатьох людей. Побачивши шкідників, які знімають прапорці чи інші вказівники, присором їх та виправ зіпсоване. Не засмічуй лижню, адже всім хочеться помилуватися її красою.

Якщо в тебе на грудях номер і ти змагаєшся, то поводься коректно з суддями та суперниками. Не знімай шапки та рукавиць, як би тобі не було жарко — незчуєшся, як обморозишся. Намагайся не сходити з траси, краще прийти останнім. Ніколи не користуйся обставинами, щоб здобути легку перемогу, змагайся чесно, а якщо хочеш стати найсильнішим лижником — змагайся з найкращими!

А тепер, якщо все зрозуміло, бери лижі, піднімайся на свою гору, і тоді тобі обов'язково підкоряться найкрутіші схили та найскладніші траси!

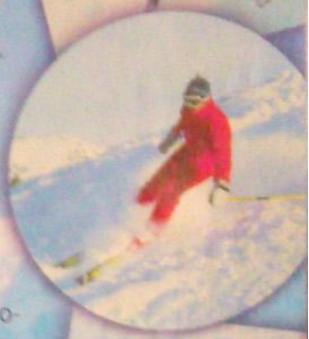

Обережно — азарт!

Біда з тою географією! Замість того щоб, як усі нормальні діти, на санках кататися, на лижах ходити, сиджу отут і читаю про різні гори, континенти, мусони з пасатами...

«Скільки тобі ставити за те, що Шотландію ти помістив на Балкани, а Дунай повернув у Баренцеве море?» — запитала якось на уроці пані Ганя. Я відповідаю: «П'ять — за нестандартність мислення». — «Згідна, — каже пані Ганя, — п'ять. За 12-бальною шкалою». — «Чому так мало?» — питаю. — «Спитаєш у гренландських пінгвінів. Або в антарктичних ведмедів!» — відрізала пані Ганя.

«Ех! — думаю. — Було б у школі так: пише вчитель оцінку, а ти її вгадуєш. Сподобалась вона тобі — береш, ні — вчитель загадує далі. І так — поки тобі не догодить...»

І було б уже не навчання, а гра. Цікава, азартна!..

Історія азартних ігор

Є два протилежних погляди на азартні ігри. Одні вважають гральний бізнес суцільним злом, яке не одного вивело вже на слизьку доріженьку. Інші називають його безневинним проведенням часу. Мовляв, іподроми та букмекерські контори залучають іноземний капітал, сприяють туризму, а туризм — це гроші.

За давніми легендами, перші ігри з елементами азарту відбулися в сиву давнину, коли Посейдон жеребкуванням виграв Океан, Аїд — підземне царство... Про це свідчить глиняна табличка, знайдена у піраміді Хеопса.

Де азарт, там і шахрайство, і от уже стародавній індійський епос «Махабхарата» описує, як нечесний гравець, скориставшись «чарівними» кубиками, виграв ціле царство!

Не цуралися азартних ігор і царські особи, мабуть, через своє божественне походження. А римський імператор Калігула, вщент комусь програвшись, віддавав наказ арештувати просто на вулиці першого-ліпшого купця чи просто патриція, звинувачував його у державній зраді... А потім ненав'язливо пропонував тому зіграти на його статки. Скажу прямо, великого вибору підсудний не мав.

Англійський король Генріх VIII через любов до азартних ігор докотився до того, що і двір свій втратив, і дзвін собору Святого Петра програв.

В XI столітті Річард Левове Серце силою зброї заборонив своїм хрестоносцям гру в кубики. Кого заставали за грою, того нещадно проганяли через стрій. Людовик IX, король Франції, у 1255 році заборонив навіть виготовляти кубики. У деяких арабських країнах гравцям відрубували руку, а найвідчайдушнішим — дві. Єврейський Талмуд прирівнював гравців до злодіїв. Наша церква теж не дуже-то шанує любителів азарту. Та скільки не боролися з грою в кубики, вона благополучно дожила до середніх віків.

Карточні ігри появилися в Європі лише у XIV столітті, от коли настали золоті часи для шулерів усіх мастей. Щоб обмежити їхню свободу дій, у 1765 році лейтенант французької армії Габріель де Сарті придумав рулетку — колесо фортуни.

Перша публічна лотерея з грошовими призами, «Lotto de Firenze», відбулася у Флоренції в 1530 році. Щось на зразок лотереї розіграли в 1620 році в Женеві, вибираючи 5 представників до міської управи. Жителі міста ставили гроші на п'ятьох щасливчиків і витягували з урни 5 аркушиків з прізвищами. Всіх же претендентів було аж 90.

З XVII століття стають популярними державні лотереї, і це зрозуміло. Який би йомен чи санкюлот відмовився за пару су (шилінгів, пфенігів, копійок) відхопити величезний куш або й мільйонером стати! Ти відмовишся? І я б радо погодився, та щось не пропонують. Ні, витрачати гроші на всяку дурню у вигляді «Укрлото» чи «Золото Світоча» — це завжди будь ласка. Та як на мене, це більше скидається на узаконене шахрайство. Яка ж дурна контора стане «за так» роздавати цінні призи!

Асортимент лотерей зараз як ніколи великий. Одне лиш телебачення скільки пропонує — тільки телефонуй! Щоправда, за телефончик потім заплатити не забудь. Організатори конкурсів, лотерей та суперакцій всіх мастей бадьоро закликають плюнути на все і спробувати удачу, з екранів не сходять усміхнені мармизи щасливчиків, які знайшли подорож до Антанаріву в пачці порошку чи персональний комп'ютер у банці горошку. А про те, що щастить в азартних забавах одиницям, а більшість пролітає — ні гу-гу!

Деякі розумники вигадують «математично обгрунтовані», «абсолютно надійні» стратегії, та максимум, на що ці стратегії спроможні, — це трохи збільшити вірогідність виграшу чи трохи зменшити програш.

Дуже недурний француз Вольтер казав (не в останню чергу маючи на увазі й азартні ігри): «Людська дурість — невичерпне джерело державних прибутків». А розумні люди слів на вітер не кидають.

Світ казино

Єдиний спосіб заробити гроші на казино — стати власником казино! Та перед тим як прикупити собі парочку закладів десь у Монако чи Лас-Вегасі, нешкідливо буде дізнатись, що всі казино умовно поділяються на два типи: «ігрові» та «клубні». У казино першого типу все зав'язано на грі, а в других є ще бари, дискотеки, в них періодично проводять спортивні змагання, наприклад, поєдинки боксерів, або проводять покази мод чи зустрічі з популярними акто-

рами. Та основна функція в них однакова — перекачувати гроші з твоєї кишені до кишені власника. Чи до сейфа броньованого.

Безшумно працюють кондиціонери. Щільно зачинені всі вікна — навіщо клієнту нагадувати, що він може кудись поспішати? Гравці нервово погладжують свої фішки, круп'є крутить рулетку... Зовні все тихо, мирно та спокійно, але нерви у гравців натягнуті, мов сталеві струни. Це — казино!

Там не знайдеш жодного годинника, і була б цілковита тиша, якби не «Робіть ставки!» або «Все, ставок більше немає, дякую». Хтось махлює? Кремезні хлопчики-сек'юріті швиденько покажуть, де вихід. Щоб не відбивати бажання повернутися сюди ще раз, його завантажать у таксі, яке щасливо довезе його до самого дому. Клієнт завжди клієнт! А серйозних порушників запишуть у картотеку, і до казино їм більше зась!

На відміну від театру, який починається з вішака, казино починається з швейцара, який до того ж ще й охоронець. Після нього клієнта з широкою посмішкою зустрічає спеціальна особа, в обов'язки якої входить показати, що де є. Отже, гардероб, обмінний пункт і — ласкаво просимо до ігрового залу.

Стандартний набір будь-якого казино — рулетка, карточні ігри (блекджек, покер, бакара), кубики (в американських казино) та ігрові автомати. Вибравши собі те, що найбільше до вподоби, гравець зручно вмощується за столом чи автоматом і примружує очі в передчутті шалених виграшів.

Більшість новачків пробує свої сили в рулетці. Назва гри походить від французького «ру» — колесо, ролик, бігунок. Основа рулетки — колесо з 37 секторами, розфарбованими у два кольори: чорний та червоний. На них розміщені цифри від 0 до 36. На столі нанесено ті ж цифри таким чином, що можна утворити різноманітні комбінації. Гравці можуть робити ставки на якесь конкретне число — на 2, на 3, на 4, на 6, на 12, на 18 чисел, на парні-непарні числа та на колір — червоний або чорний. Вся увага зосереджена на маленьку кульку зі слонової кістки, яку кидає круп'є, розкрутивши перед тим колесо. Потрапляючи в ямку на колесі, вона визначає виграшне число. Круп'є розкошелюється, оплачуючи виграшні комбінації, а ті фішки, що програли, загрібає собі. У кожного гравця фішки однакового кольору, кольори фішок за кожним столом різні, так само, як і розміри мінімальних та максимальних ставок. По ходу гри круп'є може давати пояснення та відповідати на запитання гравців. Усі суперечки, якщо такі виникають, вирішує тільки менеджер, який слідкує за грою саме за цим столом. Роботу кількох менеджерів контролює інспектор (пітбос). Приємно спостерігати за плавними, вправними рухами круп'є, коли він працює з фішками. Він зобов'язаний за лічені секунди в голові перемножити двозначні числа і правильно видати виграш. Одягнутий круп'є у фрак без жодних кишень. Забороняється йому й мати прикраси на руках.

Гравці зобов'язані грати за правилами, поводитися коректно, виконувати вимоги служби безпеки. Заборонено входити у казино «під мухою», в стані наркотичного сп'яніння, в спортивному чи робочому одязі, в шортах, майках, вносити зброю, а також проводити кіно-, фото- чи відеозйомку без дозволу адміністрації. Найазартніші гравці — іспанці, в них навіть прислів'я є: «Що то за іспанець, що не грає 365 разів на рік?!» На Заході в казино грають 7-10 відсотків дорослих громадян (переважно пенсіонери), а в нас...

Обережно: рулетка!

Я особисто тримаюсь від них подалі. І ось чому. Лікарі багатьох країн любителів азартних ігор прирівнюють до наркоманів. Історія теж знає чимало випадків «азартної залежності». Скажімо, Достоєвський захоплювався грою в рулетку настільки, що ладен був винести з дому останнього шеляга. Все його життя складалося з нескінченних пошуків грошей — або ж для того, щоб розрахуватися з кредиторами, або ж щоб у черговий раз спустити їх у казино. Бажання грати, всупереч здоровому глузду, не відпускало великого письменника.

Сьогодні на Заході є клініки, де їх лікують, клуби «Анонімних гравців», у яких вони відвикають від надмірних захоплень. Ні, з азартними іграми слід поводитися дуже-дуже обережно!

"ЗДОБ ШИ ЗДУБ": БАРАБАН НА ВЕСЬ СВІТ

У перекладі з молдавської, ця назва звучить як «Бий, барабан!».

Група була створена в 1994 році. До цього часу вокаліст Роман Ягупов, бас-гітарист Міхай Гінку і барабанщик Анатолій Пугач разом навчалися в одній школі містечка Страшени, що за 30 кілометрів від Кишинева. В 1992 році вони поступають у столичний інститут фізкультури і спорту, де і знайомляться з музикантами, які склали основу групи. Перші репетиції проводили в підвалі школи №53. Там же, в підвалі, навесні 1994 року вокаліст Роман Ягупов знайомиться з майбутнім продюсером «Здоб ши Здуб» — лідером групи «Куйбул» Ігорем Дингою. У жовтні 1994 року записують перший демо-альбом на професійній студії, і одна з пісень — «Lost World» — пройшла відбір на московському фестивалі «Вчіться Плавати-1». Група відразу привернула до себе увагу, поголос про неї розійшовся по всіх усюдах. Спеціально для фестивалю записують дві пісні: «В моєму домі» російською мовою, і «Хардкор Молдовенеск» молдавською. Остання стала абсолютним хітом і досі є візиткою групи. Пісня «Хардкор Молдовенеск» вихором промайнула по всіх національних радіостанціях, займаючи високі рівні найрізноманітніших хіт-парадів.

Наприкінці 1996 року «Здоб ши Здуб» записують дебютний альбом «Hardcore Moldovenesc» з 12-ти пісень і відразу підписують контракт з фірмою грамзапису «Філі». Весь альбом російськомовний за винятком однієї пісні, яка і дала йому назву. У березні 1997-го успішно проходить аншлаговий презентаційний тур спільно з групою «Текила-джаз» у Москві, Санкт-Петербурзі та в рідному Кишиневі.

Під час російських виступів на «Biohazard» і «Rollins Band» «Здоб ши Здуб» відкривають концерти цих груп у Москві. В кінці 1997 року група стає ініціатором фестивалю «Invata sa Inoti in Chisinau» («Вчіться плавати в Кишиневі»).

1998 рік був для «Здоб ши Здуб» завантажений концертною діяльністю, і лише перед Новим роком вони виїхали у двотижневе турне по Німеччині.

Група створює нову програму, все більше переходячи від американського хардроку в бік етнічної музики, виконуючи її також екстремально, з'являється і молдавська мелодійна лірика. Нові пісні пишуться виключно по-молдавськи. Починається новий етап — підготовка до запису альбому «Табера Ноастре». У записі беруть участь відомі молдавські музиканти: Анатолій Штефанец — скрипка, альт (група «Тригон»), Валерій Кашкавал — цимбали (фольклорний ансамбль «Тараф Барбу Леутарій») і Євген Дідик — труба («Куйбул»).

26 травня в Санкт-Петербурзі і 21-28-го в Москві відбулися презентаційні концерти нового альбому «Табера ноастре».

14 серпня 1999 року «Здоб ши Здуб» були запрошені на ще одне незабутнє шоу в Москві «MTV-Party», яке відбулося на Красній Площі. Разом з російськими командами «Gorky Park» і «IFK» вони відкривали концерт «Red Hot Chili Peppers». У січні 2000-го група брала участь у фестивалі «Euro Sonic» в Гронінгені (Голландія), а в серпні «Здоб ши Здуб» штурмували « Pepsi Szighet Festival» у Будапешті, виступивши на одній сцені з «Guano Apes», «Bloodhound Gang», «Tarrapy», «Oasis»...

У вересні 2000 року група вперше виступила у столиці України Києві на «Слов'янському базарі» разом з групами «Іван Купала», «Ляпіс Трубецькой» та «ВВ».

У жовтні 2000-го «Здоб ши Здуб» записали кавер-версію пісні «Бачили ніч», яка присвячена пам'яті Віктора Цоя. Пісня стала хітом на всьому пострадянському просторі, і саме вона завершувала два концерти «Кінопроб» у Москві і Петербурзі. «Здоб ши Здуб» знову багато гастролюють. У результаті їх визнали кращою «живою» групою 2000 року в Росії.

31 січня 2001 року в Москві «Здоб ши Здуб» виступили разом із своїм кумиром, музикантом і режисером культових фільмів «Arizona Dreams», «Час циган», «Андеграунд», «Чорний кіт, біла кішка» Еміром Кустуріцею. 9 травня 2001 року «Здоб ши Здуб» взяли участь у святковому концерті, присвяченому Дню Перемоги в Москві, виконавши кавер-версію відомої пісні, яка звучала у воєнні роки, «Смуглянка-молдаванка». 2 червня пісня «Бачили ніч» у виконанні «Здоб ши Здуб» була удостоєна премії «Стопудовий Хіт» від радіо «Хіт FM».

З вересня 2000-го по травень 2001-го група працювала над своїм новим альбомом «Агроромантика». Він записаний і зведений на московській студії «FM Division». А 17 липня в місті Каховка на ювілейному 10 фестивалі «Таврійські Ігри» справили ефект бомби, що розірвалася.

Emma Bunton:

актриса, каратистка, ще й співає!

Народна примета: якщо десь розпалася група, чекай на появу цілої череди сольних виконавців. Чим скінчився розвал «Take That»? Засвітилась велика зірка Роббі Уільямса, дещо менша — Марка Оуена та геть малесенька — Гарі Барлоу. А що сталося, коли почали розповзатися по різних підмостках «Spice Girls»? З'явилась Мел Сі — раз! Джері Холлівел — два! Вікторія Адамс-Бекхем — три! На черзі — Емма Бантон! Не чую оплесків!

бання, — повідомила приватно Емма. — Але це зовсім не означає, що нам геть не подобається працювати разом».

Емма почала кар'єру в дуже ранньому віці, тут за неї все вирішила заворожуюча краса. У три рочки вона пішла в балетну школу. Скільки себе пам'ятає, з раннього віку завжди була дитиною-моделлю, яка рекламувала зубні пасти «Mothercare» і «Mentadent P». Пізніше отримала невеликі ролі в «Eastenders» і «The Bill», а також потрапила в останню шістку претендентів на роль Б'янки у все тих же «Eastenders».

У неї є молодший брат на ім'я PJ (ото ім'ячко!). У школі вона вчилася досить непогано, а от математику та історію не любила. Цікава деталь: в Емми синій пояс із карате — в неї мама тренер-каратист. Тож коли доведеться зустрітися з нею особисто — думай, що говорити!

У 16 років дівчина поступила у драматичну школу. Потім перед нею простерлася кар'єра музичної актриси.

Емма Бантон не любить нудних людей (цікаво, а хто їх взагалі любить?). Її ідеал — мен з кремезними плечима, за якими завжди можна було б знайти надійний захист. А взагалі-то кажучи, вона надає перевагу чоловікам з почуттям гумору, гарною статурою та мужньою фізіономією (як у Джорджа Клуні у фільмі про Бетмена, наприклад). Якщо ти заглянеш до будь-якого фан-клубу співачки (а їх тисячі у світі), дізнаєшся, що Емма Бантон знає японську мову і має шрам на коліні. А ще вона у вільний час (якого у співачки дедалі менше) полюбляє збирати пахучі трави.

Цікавий факт: Емма Бантон заангажована у спеціальній передноворічній кампанії, організованій урядом Великобританії. За цією програмою її завдання — закликати людей до обережного поводження з новорічними феєрверками. Мета кампанії — скоротити число жертв новорічних феєрверків. Он вони які безпорадні, ці англійці, тільки в минулому році через феєрверки там потрапило до лікарень понад 800 чоловік.

Її першим самостійним кроком став сингл «What Took You So Long». Після релізу пісня утвердилася на першому місці в хіт-параді Великобританії, а перший же день продажу сингла розійшовся тиражем 15000 примірників.

Попри стрімкий зліт, Емма Бантон твердить, що не має ані найменшого наміру відділятися від «Spice Girls». Більш того, ця перчинка з косичками свято вірить у те, що «Spice Girls», якщо не поб'ють, то принаймні повторять шлях «Rolling Stones» — виходитимуть на сцену до глибокої старості. «Ми всі такі різні і хочемо розвиватися і займатися тим, що нам подобається. Адже в нас абсолютно різні музичні уподо-

Радісна звістка нещодавно з'явилася на перших сторінках британських (і не тільки) газет: «Spice Girls» скоро повернуться у студію, щоб разом почати підготовку до всесвітнього турне. Ура! На цей раз пікантні дівчата готують могутнє дійство, в якому також звучатимуть хіти не тільки квартету, а й пісні, записані дівчатами сольно.

Крім того, «Spice Girls» збираються запросити до себе Брайана Адамса та хлопчаків з групи «5-ive». Дивні вони якісь, ці «Spice Girls», думають, що з ними самими там буде нудно! Помиляються!..

ТИ ТА СТРЕС: ХТО КОГО?

Так

Ні

Ти хлопчисько?

Через дурниці рюмсати доводиться?

«Скаже — як зав'яже!» — це про тебе?

Пісні Буланової наганяють на тебе нудьгу?

Безсоння перед контрольними дошкуляє?

Любиш купувати сувеніри?

При розмові сам на сам дистанцію витримуєш?

Кричиш на всю горлянку «Го-о-ол!», коли забиває Шева?

На лижах кататися любиш?

Пташок узимку підгодовуєш?

«Війну і мир» одним залпом прочитаєш?

Твій тато — військовий?

Ліжко вранці заправляєш самотужки?

Поспішаєш часто?

Любиш сентиментальні романи?

На пам'ять часто скаржишся?

Щеголяти в нечищеному взутті доводиться?

Любиш кімнатні рослини?

Бути шпигуном хотілось коли-небудь?

Знати табличку множення напам'ять треба?

Білл Гейтс — твій ідеал?

В шахи програєш без бою?

Зразу робиш те, що можна відкласти на потім?

Прокидаєшся завжди в одній і тій годині?

Розмовляєш швидко-швидко?

Тебе дратує сильний запах чужих парфумів?

При розмові вдаєшся до жестикуляції?

Часу завжди на все вистачає?

Можна впевнено сказати: стрес — твій звичний стан. Ти вічно невдоволений (-а) своїм виглядом, оточенням, досягненнями... Проте стрес же й веде тебе до нових перемог.

Треба працювати над собою! Це — не порада, це — необхідність, від якої ти нікуди не подінешся. Хто сказав, що стійкість до стресу не можна виховувати так само, як і силу волі?

Екстрасенсорними чи гіпнотичними здібностями ти не володієш, та й ні до чого вони тобі — індивіду із врівноваженою психікою. Хоча часом якась прикра несподіванка й може вибити з колії.

Про таких, як ти, часто кажуть: «Не людина — кремінь». І вони мають рацію, бо «дістати» тебе чимнебудь — це майже те ж саме, що до Місяця пішки дійти.

Інфузорія ...
Національність
... Санд
Обласний центр Росії
Манера розмовляти
«...-месник»
Чоловік
Там ростуть кавуни
Вбивця Юлія Цезаря
Оповідання Чехова
Двигун у літака
Криниця
Річка?
Азовське море
«Шкіра»
Боротьба
Фрукт
Жанр літератури
Порода собаки
Житло
Возив сіль з Криму
Озеро в Росії
Польські пани
1/12 року
Грецький бог моря
Хижа риба
Країна в Півд. Америці
Вбивця Пушкіна
Кум
Тегеран
Країна?
Звання в армії
Кінь
Корабель Флінта
Вогнепальна зброя
Гра
Жак Ів ...
Маленький...
Водойма
Грузія
Іноді буває слушною
Її столиця Кінгстон
Марка
Місто в Італії
Синдбад ...
Марка вертольота
В'язень замку Іф
... Йовович
Річард ...
Вид письма
Його ховають у землі
Без палички нічого не вартий

класword!

Пробіжка з пересадкою

У цю зимову гру можна грати на лижній прогулянці засніженим полем, лісом. Головне, щоб трапився відкритий майданчик завдовжки до 100 м. Або на шкільному футбольному полі — однаково по снігу м'яч ніхто не ганяє.

Для гри треба насамперед відкласти вбік лижні палки (вони тут не знадобляться) і поділитися на дві команди. У кожній команді має бути парна кількість учасників. Команди діляться на перші і другі номери.

Вибирають двох суворих суддів. Один суддя креслить з одного боку майданчика стартову лінію для перших номерів. Перші номери чемно шикуються за цією лінією у дві колони — за 8-10 метрів одна від одної.

Інший суддя каже другим номерам: «Гайда за мною», — чимчикує на протилежний бік майданчика і креслить там стартову лінію. Другі номери вишиковуються аналогічно до перших, після чого судді займають місця між колонами, дають команду, і...

Стартують одночасно перші та другі номери обидвох команд, які стоять першими в колонах з обох сторін. Вони рухаються назустріч товаришам по команді, а зустрівшись, повинні помінятись лижами, не торкаючись їх руками, і продовжити шлях. Перший номер при цьому прямує за лінію старту другого номера, а другий — за лінію старту першого. Як тільки бігун перетинає лінію, в дію вступає черговий гравець. Але пам'ятай: не раніше!

Так у ході гри перші номери міняються місцями з другими, другі — з першими. Переможцем пробіжки стає та команда, в якій зміна номерів закінчиться швидше.

«5» із «36»

Нехай не вводить тебе в оману назва, це не лотерея, це просто гра. Свого роду тренажер, який дозволяє перевірити своє лотерейне везіння. Та перед тим як почати тестування на предмет «Чи варто мені грати в лотерею?», нехай усі гравці запасуться аркушем паперу та олівцем чи ручкою.

Гра проводиться у два етапи. На першому етапі кожний гравець загадає п'ять чисел від 1 до 36 і напише їх на своєму аркуші паперу так, щоб ніхто не бачив. Потім кожний гравець складає 10 комбінацій з чисел від 1 до 36 і записує їх стовпчиком під тою комбінацією, яку він загадав. Це — його «лотерейні квитки».

Коли всі гравці заповнять свої квитки, починають розіграш. Відкриваються всі аркуші, і кожен гравець звіряє свої «лотерейні квитки» з комбінаціями суперників. Кожне відгадане число в комбінації суперника дає тому, хто відгадав, одне очко. За вгадані комбінації з 3, 4 та 5 чисел одного квитка в якогось одного гравця нараховуються додаткові очки. За 3 числа — 3 очки, за 4 — 5 очок, за 5 — 10 очок.

Звіривши всі квитки, гравці підраховують набрані очки. Це й буде результатом першого етапу.

На другому етапі кожен змагається з усіма. Виглядає це так. Спочатку кожний гравець задумує і записує комбінацію з 5 чисел від 1 до 36. Якщо гравців непарне число, когось одного доведеться перевести на роль безпристрасного судді-спостерігача.

Гравці пишуть по 5 чисел, і починається розіграш. Учасники намагаються відгадати числа суперника. Кожен гравець пише на своєму аркуші будь-яку комбінацію з 5 чисел, зачитує їх уголос, а суперник йому відповідає, скі[illegible] чисел з проголошених збігаються з його задуманими (жодне, 1, 2, 3, 4 або 5). Називають лише кількість збігів.

Так хід за ходом гравці послідовно дізнаються, яких чисел немає серед задуманих суперником, а які є. Мета — відгадати усі 5 чисел.

Потім підраховують число спроб вгадати 5 чисел суперника, і від більшого числа віднімають менше — встановлюють результат гри у кожній дуелі. Наприклад, один гравець відгадав за 10 ходів, а другий — за 15. Тоді перший гравець отримує мінус 5 очок, а другий — плюс 5 очок. Набрані очки у всіх дуелях кожним гравцем сумуються з очками, набраними в першому етапі. Переможцем гри стає той, хто набирає найбільше очок.

Якщо гравців більше п'яти, то другий етап можна й не розігрувати.

Тринадцятий знак Зодіаку

Наближається день Валентина, і сердечні питання дедалі нагальніше потребують свого вирішення, розвитку, а подекуди й логічного завершення. Ось коли в хід на всю котушку йдуть амурні гороскопи, коли Козероги, Раки, Скорпіони та інша зодіакальна звірина намагаються за астрологічними талмудами, таблицями, прогнозами визначитись із своїм майбутнім. І не тільки своїм.

Всіх знаків Зодіаку 12, але в даній грі це не зовсім так. Остаточну відповідь на запитання «Любить — не любить?» у цій грі може дати лише тринадцятий знак — сердечко.

Сама гра-ворожба складається з трьох частин, які ти можеш побачити на вкладці. Наклей їх на картон і акуратно виріж, зробивши прорізи по суцільних лініях. Ти отримаєш велике сердечко і два круги — менший з прорізами та більший. Зроби голкою чи цвяшком у центрі кожної деталі дірочки.

Щоб поворожити комусь із друзів, поклади на сердечко менший кружечок, а в його отвір встав якусь вісь (цвяшок, шпильку чи кнопку). Унікально-ексклюзивний пристрій для ворожби на Валентинів день готовий!

Розглянь малий кружечок. На ньому в п'яти секторах по краю написано якісь події, а на шостому — «твій знак». Цей сектор у ворожбі участі не бере — лише у грі. Покрути кружечок і спини його в такому положенні, щоб мітки на сердечку збіглися з мітками на кружечку (на колір не звертай уваги). Дай товаришеві, щоб він підігнув по штриховій лінії будь-який з п'яти секторів на краю кружечка. Він (чи вона) отримає відповідь про дану подію. Випадає червоне сердечко — подія збудеться, чорне — ні. Опусти підігнутий сектор на місце і знову покрути кружечок, аби довідатись про наступну подію. Ближче до центру є ще три сектори. Щоб заглянути під них, тобі треба спинити кружечок, але не просто спинити, а в такому положенні, щоб червоні мітки на кружечку збіглися з тими червоними мітками, що їх намальовано на сердечку.

Аналогічно можна поворожити, замінивши сердечко на більший кружечок. Для цього поклади менший кружечок на більший і в отвір встав вісь. Тепер можна довідатися, з яким знаком Зодіаку відбудеться загадана подія. Сердечка означатимуть негативну відповідь.

На тих же двох кружечках можна зіграти й в іншу гру. Сама гра складається з двох етапів. Грають передаючи один одному по колу кружечки. На першому етапі кожен гравець, отримавши від сусіда кружечки, відкриває спочатку перший сектор, а потім, у наступні рази, і решту секторів за порядком — від другого до дев'ятого. Відгинаючи сектори, гравці запам'ятовують або записують, хто і скільки червоних та чорних сердечок набрав на всіх дев'яти секторах. Кожне чорне сердечко з'їдає сердечко червоне. Кому пощастить відкрити свій знак Зодіаку на шостому секторі, той отримує додаткових 3 червоних сердечка.

На другому етапі гри гравці теж передають один одному розкручені кружечки, але тепер можна відкривати сектори у довільному порядку, не обов'язково один за одним. Так само підраховують набрані чорні та червоні сердечка. Кожний сектор гравець може відкривати лише один раз. Щоб не блукати ігровими полями, можна написати дев'ять чисел і викреслювати вже зіграні номери секторів.

Коли всі гравці зіграли у дев'ять секторів, гра закінчується. Підраховують загальну кількість червоних та чорних сердечок у двох етапах гри. Той, у кого найбільше червоних сердечок, або той, у кого найменше чорних сердечок, і стає переможцем гри.

Гру можна організувати й по-іншому. Не передавати кружечки по колу, а грати по черзі. Спочатку перший гравець, розкручуючи кружечки, послідовно відкриває всі 9 секторів і записує результат у першому етапі гри. Потім грає другий гравець, третій, четвертий... Другий етап теж грають по черзі.

Тактика гри дуже проста. Червоні сердечка випадатимуть значно частіше за чорні, та гра є гра — комусь можуть трапитись лише чорні. Винний у цьому тринадцятий знак Зодіаку. Та хай там що, не засмучуйся. Не пощастило з першого разу — нічого, в наступній грі тобі неодмінно поталанить!

1 Уважно розглянь ялинку. Вона прибрана стрічками, на яких заанаграмовано чотири види прикрас, кожна двома словами. Утвори пари слів та розшифруй чотири назви ялинкових прикрас.

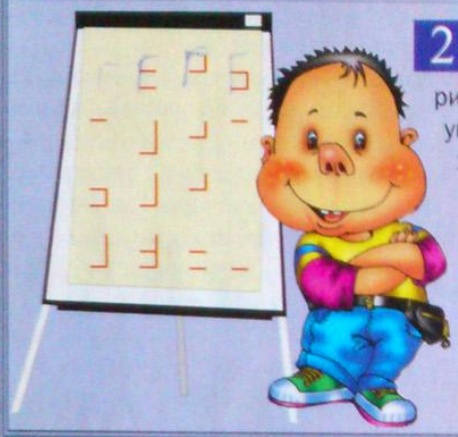

2 На дошці було написано чотири слова. Пундик умудрився витерти 16 однакових літер, після чого на дошці лишились лише деякі символи. Віднови ці слова, дописавши 16 однакових літер.

3 Вовка помітно здалеку неозброєним оком, тож його вже шукати не треба. А тепер знайди спосіб прочитати назви ще двох тварин.

4 Впиши назви шести видів спорту, зображених малюнками, так щоб у виділеному стовпчику можна було прочитати назву японського міста — столиці останніх зимових Олімпійських ігор минулого століття.

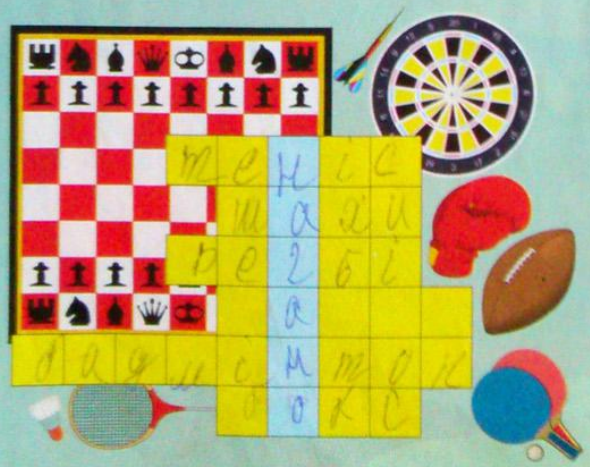

5 Як зробити з трьох сірників чотири, ти, мабуть, знаєш? А от як із 4 квадратів, складених 12 сірниками, зробити три квадрати, переклавши при цьому лише три сірники?

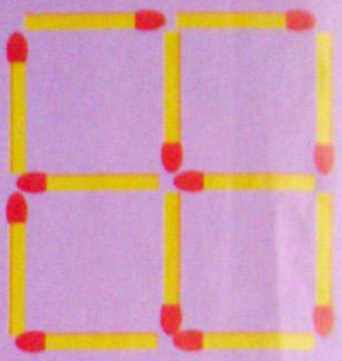

6 У п'яти квадратах навколо сніжинок, мов у кросвордну сітку, було вписано по чотири трилітерних слова. Вони читалися зліва направо та згори вниз. Квадрати об'єдналися спільними буквами, а потім з них раптом повипадали всі літери. Залишилось тільки одне слово — ЛІС. Віднови написане, вписавши такі слова:

АУЛ, БІГ, ГАЗ, ҐРА, ДІМ, ДУБ, ЗАЛ, КОД, КОК, ЛУК, МАГ, МАК, НІС, НЮХ, САД, СИР, ТІК, ТОМ, ХОР.

7 Розстав у вільні клітинки літери так, щоб разом зі «сто» утворилися слова-іменники в називному відмінку однини.

С	Т	О				
	С	Т	О			
		С	Т	О		
			С	Т	О	
				С	Т	О

8 У цьому павутинні, яке надіслав Віталій Биковець з Рівного, заплуталися дванадцять різних слів, що закінчуються на «о». Розгадай ці слова.

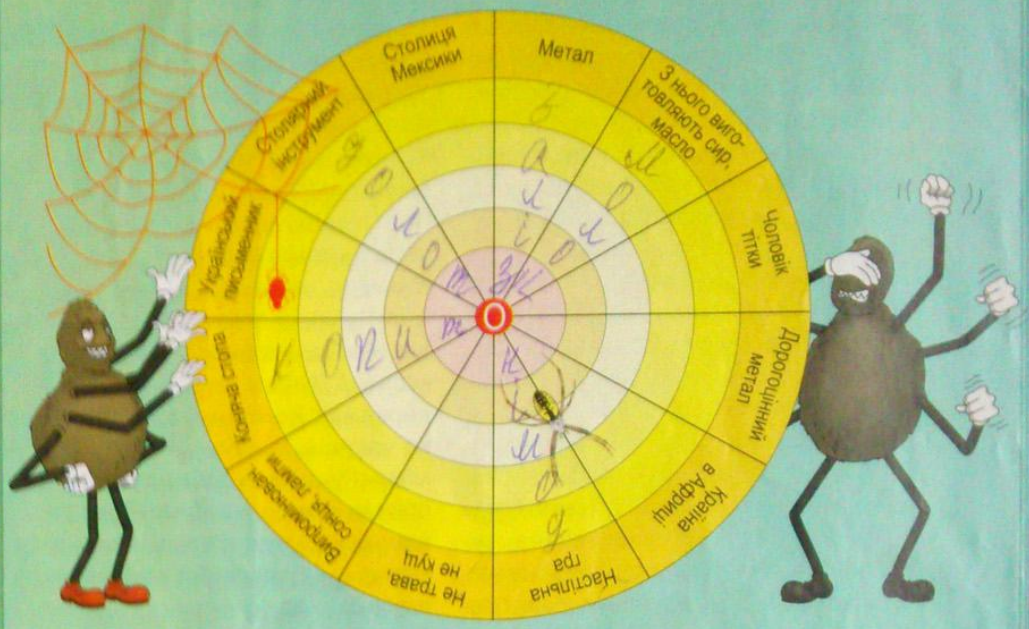

9 Киці вдалося перетворити «ЗИМУ» на «ЛІТО» за вісім ходів, змінюючи в кожному наступному слові по одній літері. Спробуй і ти, твої сили, може, тобі вдасться знайти коротший шлях.

З	И	М	А
Л	І	Т	О

10 Розв'язком цього рівняння є назва домашньої тварини. Відшукай її.

+

+

= ?

11 Яку одну й ту ж літеру потрібно дописати до всіх шести слів так, щоб утворилось шість нових слів?

К Р	А	Б
К О	С	А
К А	Р	А
К Л	И	Н
К А	Ї	Р
К Р	И	М

2002 - 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 = 1991

12 Ця задачка, в першу чергу, для тих, кому в цьому році виповниться 11 років. Розстав між числами знаки лише двох арифметичних дій так, щоб виконувалася рівність.

Президент клубу

Створивши колись давно у Класі клуб «Класних ігор», досі незмінний його президент ДуКлас став подумувати, кому б то передати керівництво закладом. Мовляв, президентство заважає творчим пошукам, відволікає від редакторських функцій і все таке.

Спадкоємця вирішили вибрати шляхом демократичних виборів, до участі в яких допустили навіть Ковба-сана. Спочатку звичайним підійманням-опусканням рук визначили трьох основних претендентів на посаду. Ними виявилися Пундик, Джексон та Колібрик. Потім кожному з 48 членів клубу (саме стільки було на момент голосування) запропонували на виданому йому бюлетені для голосування написати трьох претендентів, розмістивши їх у тій послідовності, в якій їм надавали перевагу. Ось як розподілилися голоси виборців:

15 разів — Джексон, Пундик, Колібрик;
16 разів — Пундик, Джексон, Колібрик;
17 разів — Колібрик, Джексон, Пундик.

При підрахунку голосів виявилося, що Джексон випереджав Пундика частіше, ніж Пундик Джексона. А Пундик випереджав Колібрика частіше, ніж Колібрик Пундика. Президентом клубу обрали Колібрика. Саме таке рішення ухвалила комісія, яку очолював уже почесний президент клубу ДуКлас.

А тепер скажи, *яким узгодженим принципом керувалася комісія при виборі президента клубу?*

Казковий двобій

У дрімучому Казковому лісі було десять джерел мертвої води, які можна пронумерувати від «1» до «10». З перших дев'яти джерел мертву воду може взяти кожний, кому заманеться, а джерело «10» знаходиться у печері Кістяка Безсмертного, куди ніхто, крім самого Безсмертного, потрапити не може. На вигляд і смак мертва вода нічим не відрізняється від звичайної, але кожен, хто її випиває, помирає. Порятунок існує лише один: запити водою з джерела, яке має більший номер. Наприклад, тому, хто випив отруту з шостого джерела, щоб врятуватися, досить запити її отрутою з джерел «7», «8», «9» або «10». А тому, хто вип'є мертвої води просто з джерела «10», уже ніяка швидка не допоможе.

І ось одного прекрасного дня Котигорошко вирішив викликати Кістяка Безсмертного на двобій. Та двобій мав бути не на булавах, ні, змагатися вони мали у поглинанні мертвої води. Умови дуелі були такі: кожний приносить з собою чашку з отрутою і дає її випити своєму супернику.

Кістяк Безсмертний дуже зрадів: «Ура! Я дам цьому дурнику отруту «10», і він уже не врятується! А сам вип'ю отруту, яку він мені принесе, зап'ю її своєю десятою мертвою водою і врятуюся!»

У домовлену годину обидва суперники зустрілися на лісовій галявині під старим дубом, чесно обмінялися чашками і випили те, що в них було. Яка ж була радість та здивування всіх мешканців Казкового лісу, коли виявилося, що Безсмертний дав дуба, а Котигорошкові — хоч би що!

І переміг Котигорошко не вправністю у володінні булавою, а розумом. А от як саме він ним скористався, почути від тебе хотілося б.

Герой Арктики

Стоп! — сказав капітан Немо.
— Я хочу сам відгадати. Мабуть, — зробив він хитрі очі, — ти сам вигадав якусь романтичну історію, щоб привернути увагу цієї симпатичної дівчини. А вийшов з цього пшик!
Джексон тільки похмуро кивнув.
— Я був переконаний, що цього разу придумав абсолютно правдиву історію. Та, мабуть, щось десь прогавив. А от де?..
Я відзначав Новий рік у гостях і познайомився зі Світланою. Мені розповіли, що її дідусь був колись в Антарктиді, а двоюрідний брат її дядька був знайомий з одним підкорювачем Евереста. От я й подумав, щоб Світлана мною зацікавилася, треба її переконати, що я також бував на льодовиках. І я розповів про свої пригоди за Полярним колом.
Для початку похвалився, що минулий Новий рік зустрічав дещо в інших умовах. Байка була така. До полярної станції на острові Гренландія, куди ми прямували, залишалося йти ще годин вісім, але нас наздоганяв Новий рік. Та всіх затримував Пундик, який підвернув ногу, і його довелося по черзі тягнути на нартах. Пундик пропонував зупинитися, розкласти тимчасовий табір та святкувати, де доведеться. Але його не слухали. Всіх уже дістало блукання полярними просторами, а особливо Кицю. Тож ухвалили йти далі.
Тоді я запропонував, що дотягну Пундика на станцію сам, а решта на чолі з капітаном Немо хай швиденько йдуть на станцію і готуються до свята. Тим паче, що станцію вже навіть було видно у бінокль — день був сонячний та погожий.
Всі погодились. Прискоривши темп, вони з останніх сил поспішили на станцію, а я потягнув Пундика далі. Той, дарма що хворий, став палити бенгальські вогні, кричав, що він добрий Дід Мороз, і переконував мене, що бачить північне сяйво.
Невдовзі я добряче промерз, і ми спинилися, щоб попити гарячого чаю. Чай мав порятувати нас від морозу. Аж тут виявилось, що Пундик витратив уже всі сірники. Газові запальнички на морозі не працювали. Ми пробували їх відігріти, та все було марно.
Сонечко хоч і світило, та не гріло. Тоді я вирвав декілька аркушів паперу зі свого записника, розклав їх на металевому ящичку, викрутив з бінокля лінзу... Сфокусувавши лінзою сонячне проміння, я спрямував його на папір. Невдовзі ми сиділи коло вогнища і пили чай. Почаювавши, знову взяли курс на станцію. Дійшли затемна, була друга година ночі. На Новий рік ми запізнились, але все одно були раді. Друзі про нас не забули — лишили по шматку святкового торта. А Киця мене навіть полярним героєм назвала. І обіцяла написати в стінгазету.

— Але на Світлану всі твої пригоди не справили враження, чи не так? — примружився Немо.
— Угу, — сумно погодився Джексон.
— Ти знаєш, — раптом сказав старий морський вовк, — подякуй, що ще брехуном не обізвала! А могла б!..
І справді могла. Та з поваги до музичних талантів Джексона цього не зробила. А що ж у Джексоновій розповіді виглядало не так?

Миттєва подорож

Звістка про те, що наша Киця виграла туристичну путівку до Єгипту, поширювалась по місту із швидкістю звуку! Вона ще тільки готувалася до зустрічі з пірамідами стародавніх фараонів і мріяла про нові враження, а телефон її вже здригався від дзвінків: усі поспішали поділитися корисними порадами.

Поки вона уважно вислуховує чергову байку про самуми та бархани, коротенько нагадаємо, як усе починалося. Киця виграла спочатку шкільну, потім міську, а там і обласну олімпіаду з географії. Настала черга пробувати власні сили на національному рівні. Вона поїхала до стольного міста Києва. Задніх там не пасла, успішно потрапила до числа призерів, за що й отримала приз. П'ятьом кращим географам туристична фірма з поетичною назвою «Піди туди, не знай куди» вручила путівки на миттєву подорож по Україні. Це була не проста подорож, а із сюрпризом. Кожного мандрівника присипляли і перевозили у готель якогось обласного центру. Треба було сказати, яке це місто, а хто робив це правильно і найшвидше, того винагороджували путівкою в Єгипет. Путівка була одна, і так уже сталося, що її щасливою власницею стала саме Киця.
Усіх розвозили по готелях, які були розташовані в типових мікрорайонах новобудов, де за виглядом з вікна не встановиш навіть, у якій ти країні знаходишся. Запитувати у когось про назву міста не було змоги: приставлений гід контролював кожний крок конкурсанта. В обов'язки гідів входило й організувати після гри своїм підопічним мандрівки по містах їхнього перебування. А тепер уяви, що й ти пробуджуєшся в готелі чужого міста. Вийшовши з готелю, ти при вході не прочитаєш, у якому місті він знаходиться. Як встановити, що то за місто?
Одні шукали найближчу школу і читали її назву на вивісці. Інші бігли на пошту. Були й такі, що сідали на тролейбус, купували квиточок і вже по ньому встановлювали місто. А Киця просто підійшла до адміністратора готелю і попросила їй дещо видати. А от що? Подумай, може, й тобі тоді перепаде приз-сюрприз від фірми «Піди туди, не знай куди».

Нескінченна нитка

Цей жартівливий фокус краще показувати з самого початку роботи на сцені або в перерві між фокусами більш складними.

Вийшовши на сцену, розкланявшись та дочекавшись, поки стихнуть шалені оплески, ти вдаєш, що помічаєш на своєму костюмі невеличку білу порошинку. Тебе це страшно дратує, ти намагаєшся рукою її струсити, та де там!

Тоді хапаєш її кінчиками пальців і хочеш зняти з піджака. Аж тут раз — за порошинкою тягнеться нитка! Що за чудасія? Ти тягнеш, тягнеш, тягнеш, а вона й не збирається закінчуватись. Нескінченна вона чи що?..

Та так думають глядачі, але не ти. Бо ти знаєш, що весь секрет фокуса, якщо взагалі можна це назвати секретом, у тому, що в нижню кишеню піджака заздалегідь кладеться котушка ниток. Потім за допомогою голки витягуєш кінець нитки з кишені через підкладку на внутрішню сторону піджака і витягуєш її у потрібному місці на зовнішню сторону піджака. Тепер лишається зав'язати вузлик, прикріпивши на ньому невеличкий клаптик білої тканини чи паперу (він і виконуватиме роль тієї самої порошинки). Ну, а все решта справа техніки та твоєї вправності!

Дивне роздягання

Фокуси з участю самих глядачів завжди користуються великим успіхом. Тож не варто нехтувати цим правилом, включи до своєї фокусної програми і цей зразок ілюзіоністського мистецтва.

Насамперед потрібно знайти добровольця з числа глядачів. Після того як він вийде на сцену, сяде у крісло і затамує подих, приступай до фокуса. Спочатку уважно роздивись учасника. Потім візьми його за руку, трохи підкачай рукав його піджака та розстібни гудзик на рукаві його сорочки. Те ж саме зроби і з другою рукою.

— Отже, рукави сорочки вільні, — каже фокусник і продовжує:

— Тепер треба зняти краватку та розстібнути три верхні гудзики сорочки — щоб голова пролізла.

Глядачі, нічого не підозрюючи, уважно спостерігають за цією процедурою. А фокусник стає за спину слухняного глядача, бере за комір сорочку і починає витягувати її з-під піджака. На подив усіх глядачів, сорочка без жодних перешкод сповзає зі свого власника й опиняється в руках фокусника. У підсумку глядач залишається в піджаку, одягнутому просто на майку.

Таке дивне роздягання викликає бурю овацій та веселий сміх глядачів. А фокусник, зберігаючи зосереджений вигляд, пропонує вийти на сцену комусь із дівчат. Бажаючих, звичайно, не знаходиться. Зал дико регоче та аплодує ще більше.

Поки він там тупотить і викликає фокусника на біс, вислухай, у чому секрет фокуса. Звісно, виконати таке роздягання неможливо. Тут весь фокус (пардон за тавтологію!) у підсадній особі. Фокусник заздалегідь домовляється з кимось із своїх друзів і готує його до фокуса. Все, що вимагається від помічника, — це просто накинути перед фокусом на себе сорочку, не одягаючи її, та застібнути три верхніх гудзики. Потім звичайним способом одягається та зав'язується краватка. Рук у рукави, зрозуміло, ніхто не одягає (плакав тоді твій фокус!), просто охоплюєш манжетами зап'ястя і застібаєш на гудзики.

Коли всі ці приготування позаду, настає черга одягнути піджак, зайняти місце у глядацькому залі і чекати свистка фокусника. При цьому дуже важливо, щоб помічник не ловив гав, бо вибіжить на сцену хтось із справжніх глядачів — і баста, твій фокус провалився!

Втім, непотрібного помічника можна відправити зі сцени, пославшись, скажімо, на «не той» колір очей або вигадавши ще якусь «відмазку». Та краще до цього не доводити.

Незвичні конверти

Фокусник просить у когось із глядачів паперову гривню. Аби не затягувати фокус, краще обійтися без нотаріального завірення позики, а для цього потрібно переконати власника купюри, що серед фокусників теж трапляються чесні люди і що ти — якраз один з них.

Коли всі формальності погоджено, фокусник, перш ніж узяти гроші, просить власника голосно прочитати номер купюри. Помічник фокусника, який знаходиться поряд з ним на сцені, записує номер на аркуші паперу великими цифрами і показує його глядачам.

Потім фокусник бере зі столика звичайний поштовий конверт, виймає з нього маленький білий конвертик і вкладає туди позичену купюру. Заклеївши білий конвертик, він вкладає його в більший поштовий конверт і кладе на стіл. Потім фокусник запалює свічку, бере зі стола конверт, виймає з нього той маленький конвертик, у який він клав гроші, і спалює його просто над свічкою.

У залі западає мертва тиша, вражені глядачі мовчки спостерігають, як фокусник віддає порожній поштовий конверт помічнику, який відразу зникає зі сцени. Фокусник розводить руками, і з усіх сил удає, що задумався: а що ж його робити далі?

Аж тут виходить його помічник і виносить на підносі яблуко та ніж. Ще весь у полоні важких роздумів, фокусник бере в одну руку яблуко, у другу — ніж і запрошує на сцену глядача, який давав йому одну гривню. На того шкода дивитись. Фокусник тим часом розрізає яблуко навпіл, одну частину бере собі, відразу ж починаючи хрумати яблуком, а другу вручає колишньому власнику гривні. Той, звісно, бере її і раптом помічає у серцевині яблука якусь білу трубочку. Він виймає її, розгортає... І тут виявляється, що це маленький білий конвертик! Тремтячими руками глядач розкриває його і бачить там... купюру номіналом 1 (одна) гривня! Тю, та це та ж сама купюра, яку він давав шахраю-фокуснику. Сумнівів не може бути — номер купюри точнісінько збігається з номером, написаним на аркуші паперу, який тримає помічник фокусника. Для більшої переконливості аркуш з номером можна передати комусь із глядачів або написати на демонстративній дошці (якщо така є). Ура, гривня ціла!

Зал полегшено зітхає, і нікому невтямки, що секрет цього фокуса в тому, що маленьких білих конвертиків було два! Зробити їх можна самостійно з білого паперу. За розміром вони мають бути втричі менші від поштового конверта. Поштових конвертів теж має бути два. Туди заздалегідь вклади маленькі конвертики. Потім два поштові конверти приклей один до одного тим боком, де пишеться адреса. Склеєні конверти поклади на столик поряд зі свічкою.

Взявши купюру в глядача, вклади її в маленький конвертик і поклади його в поштовий. На столик клади його донизу тим боком, де знаходиться купюра. Потім, запаливши свічку, вийми з верхнього конверта порожній конвертик і спали його. А конверт з другим пакетиком віддай асистенту. Вийшовши за сцену, він виймає конвертик з купюрою, акуратно скручує його у трубочку та вкладає в яблуко, яке тут же разом з ножем виносить на сцену (в яблуці заздалегідь вирізається відповідний отвір). Тобі лишається взяти яблуко, прикриваючи отвір, розрізати його і дати викликаному глядачеві половинку з конвертиком. Другу половину яблука можеш з'їсти. Та не переплутай і не з'їж гривню, бо інакше ефектний фокус перетвориться на звичайнісіньке шахрайство! І не забудь подякувати глядачеві за участь у фокусі.

Зупинка пульсу

Хочеш продемонструвати глядачам свої незвичайні здібності? Тоді в пригоді стане цей фокус. Запроси на сцену когось із глядачів і попроси знайти пульс на твоїй руці. Коли глядач знайде його, ти, зосередившись, спочатку уповільнюєш, а потім і зовсім зупиняєш його. Пульс зникає! Потім зусиллям волі ти знову змушуєш його битися. Ой так диво!..

А дива тут якраз і немає! Просто перед виходом на сцену заховай під пахвами тенісну кульку. Варто на неї легесенько натиснути, як пульс на руці слабшає, а потім і зовсім зникає. Це відбувається через те, що кулька перетискає артерію. Коли ти послабиш натискання, пульс відновлюється знову.

кросворди від Дукласа

СКАНДИНАВСЬКИЙ КРОСВОРД

«Світоч», «Корона» | Рослина, що наростає на деревах | Переляк, жах | Бобова рослина | Українська співачка

... -покус | Постановник фільму

Ерік ... Ремарк | Напій піратів | Одиниця роботи

Між перервами у школі | Найменш. частина елемента | Цар звірів | Шматок м'яса без кістки | 1/100 фунта стерлінгів

Посудина для квітів | Материн., коров яче | Транспорт у будинку | Сильний вітер

Знак зодіаку | Криті носилки | Російський монарх | «Чоловік» корови | Рід антилоп | Отруйна змія | Основна частина телевізора

«гарбузова господиня» | Пантера («Маугглі») | Лицьовий бік будівлі | Кабачкова, чорна

Століття | Білкова оболонка ока | Актор ... Гібсон | Столиця Албанії | ... -конг | Автомобільні змагання

Урочистий вечір з танцями | Польова квітка

8 Березня, Новий рік | «Велосипед» з двигуном | Легенда | Хвалебний вірш | Негативно заряджений іон

Сплав заліза з вуглецем | Ярмо | Ажурна стрічка | Стародавній муз. інструмент | Заробітна ...

... Войтила – Папа Римський | Співачка ... Лорак

Теле-, радіопростір | Земляний насип | Розділовий знак | Чудо- ... | Промислова риба | Місто в Грузії | Сигнал певної висоти

Листяне дерево | Порт у Польщі | Всезнайко | Овоч

Повість Миколи Гоголя | Жан-Руссо | Штат у США | Носій спадковості | Датський фізик, хімічний елемент

Батько чоловіка | Музичний інструм. | Неук | Союз держав

Країна в Азії | Річка в Німеччині | Рід отруйних змій | Райцентр на Закарпатті | Злакова рослина | Знак зодіаку

Кухар на кораблі | Звання священнослужителя

Не ціле | Найбільша ягода

Пустельна рись | Вчинок, дія | Вірш П. Глібова | Неотруйна змія | Короткий виклад

Сотовий кросворд

Велике з'єднання кораблів

Місце проживання особи

Набір посуду

Балакун

Кавунове поле

Na, хімічний елемент

Ново-вранець

Людино-подібна мавпа

Житло пташки

Частина ока

Зміна образу актора

Телеведучий ... Вересень

«Латка» для зуба

Буряко-подібна капуста

Найбільший штат США

Морозиво в шоколаді на паличці

Опришок ... Довбуш

Столиця Канади

Вид східних єдинорогів

Бджолине селище

Посудина для просіювання муки

День тижня

Жіночий головний убір

Гуморист Гриць ...

Робітнича професія

Гральний будинок

Бій тореадора з биком

Оселя, обійстя

Найбільша пустеля

Пономарьов, Рікі Мартін

Грузинська цариця

Співачка ... Одольська

Подруга гумору

Столиця Туреччини

Планета, богиня

Давньогрецький філософ

Місяць року

Четверта в грецькому алфавіті

... Незалежності (площа у Києві)

Країна в Центральній Америці

Грошова одиниця Іспанії

Японські кросворди

У японських кросвордах зашифровані малюнки. Завдання — відтворити зображення за числами, які зазначені зліва від рядочків і над колонками.

У цьому номері використані кросворди **Васагана Максима** (*Львівська обл., м.Сколе*), **Солтис Надії** (*Рівненська обл., м.Здолбунів*), **Маценко Олени** (*Кіровоградська обл., с.Юр'ївка*), **Полубенцева Валерія** (*Черкаська обл., м.Умань*), **Бардецької Ганни** (*м.Хмельницький*), **Паньківського Сергія** (*Івано-Франківська обл., м. Рогатин*), **Шуть Євгена і Оксани** (*Херсонська обл., с.Ушкалка*), **Королика Михайла** (*Чернівецька обл., м.Заставна*), **Шевченка Юрія** (*м.Ніжин*).

Надсилай і ти свої кросворди, але обов'язково перевір, чи вони розв'язуються!

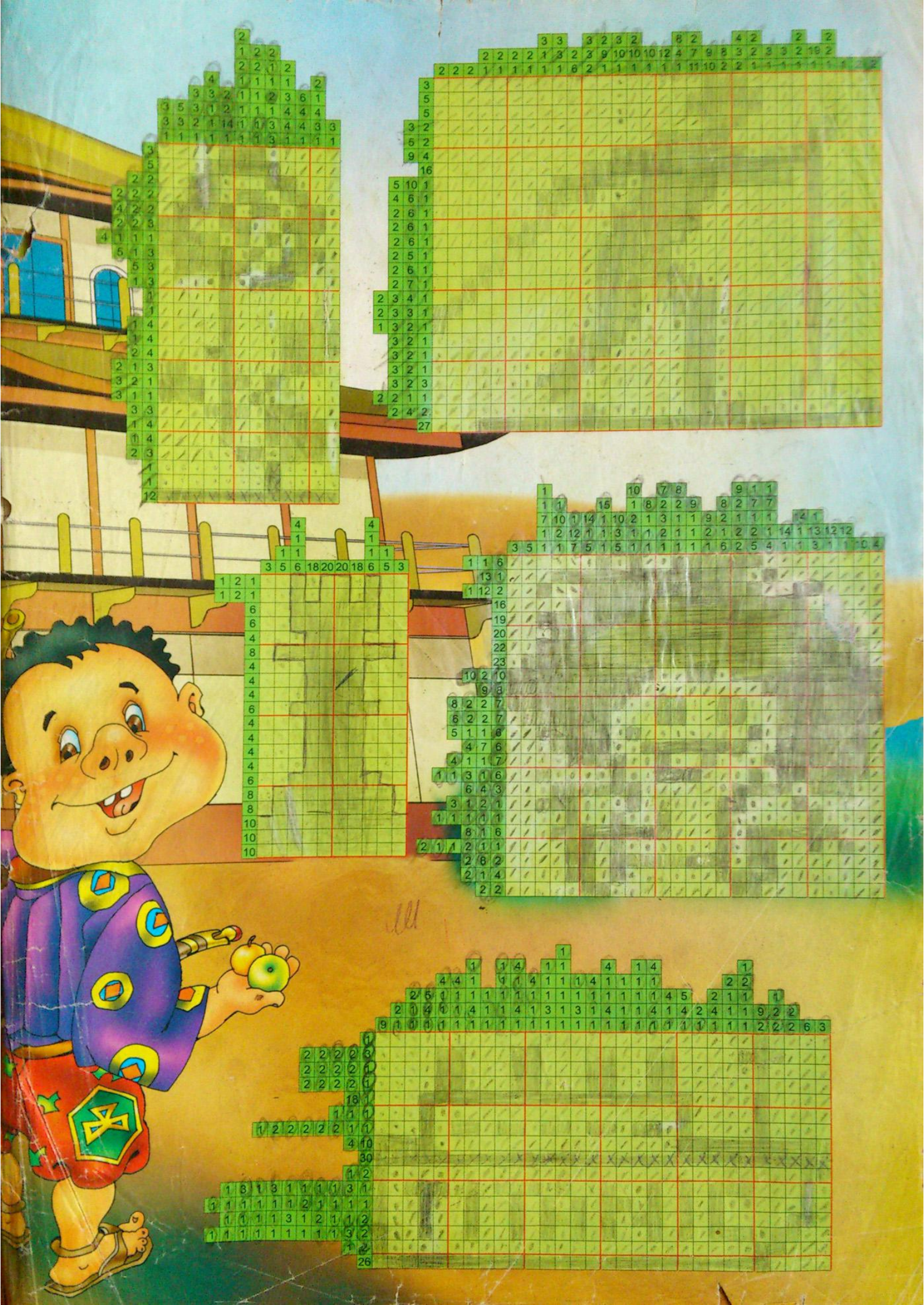

ВІДНИНІ І НАДАЛІ!
У кожному номері «КЛАСу» на тебе чекатимуть цікаві вишиванки.

З Днем усіх закоханих!

Коли серпанком півпрозорим
Укриє все довкіл світанок
І красним ликом яснозорим
Привітно посміхнеться ранок,
Нехай твої прекрасні очі
Забудуть, що таке смак сліз.
І щоб цей день тобі приніс
Усе, чого лиш ти захочеш.

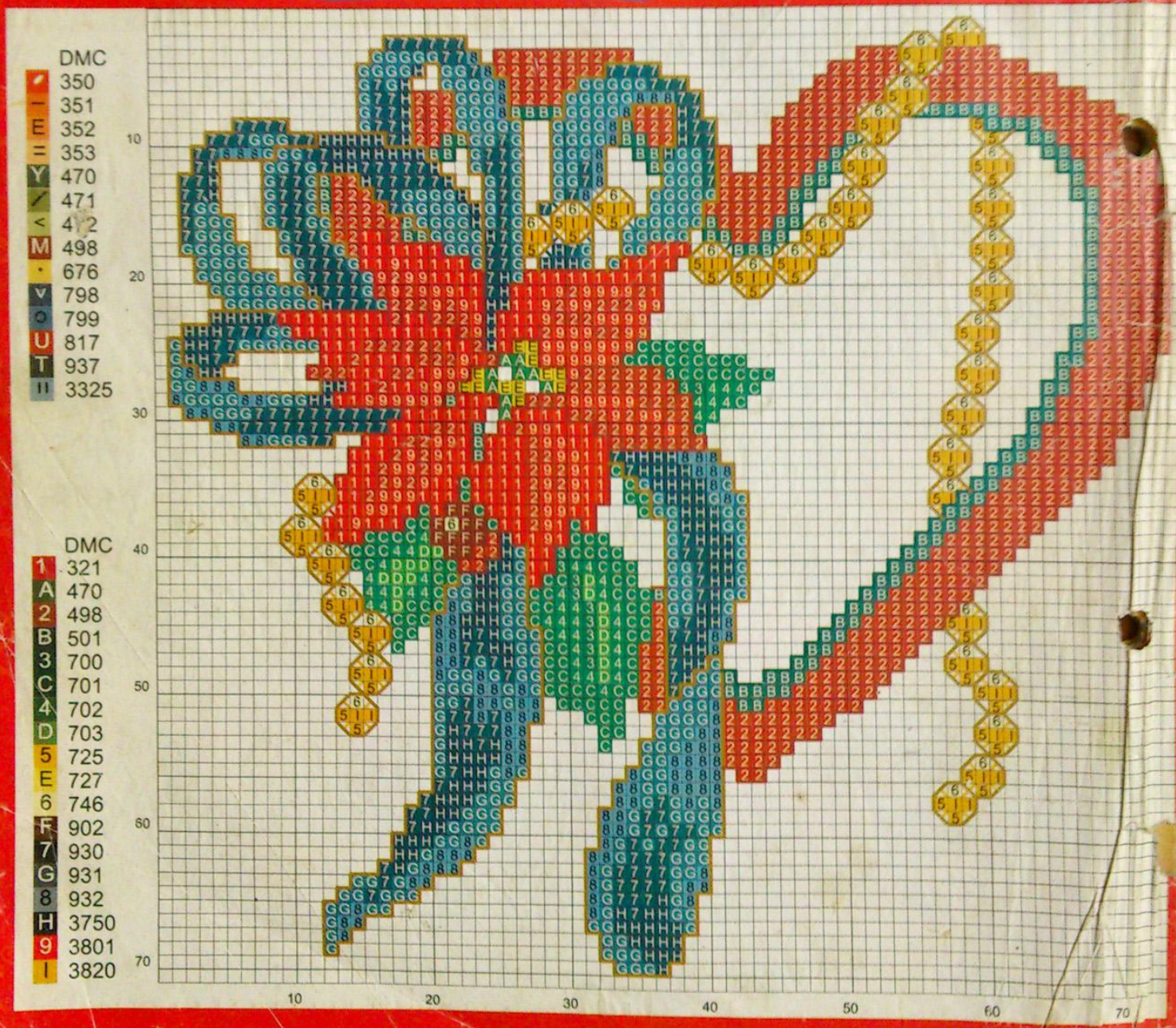

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ
КЛАС
В інформаційному додатку до каталогу передплатний індекс
40240